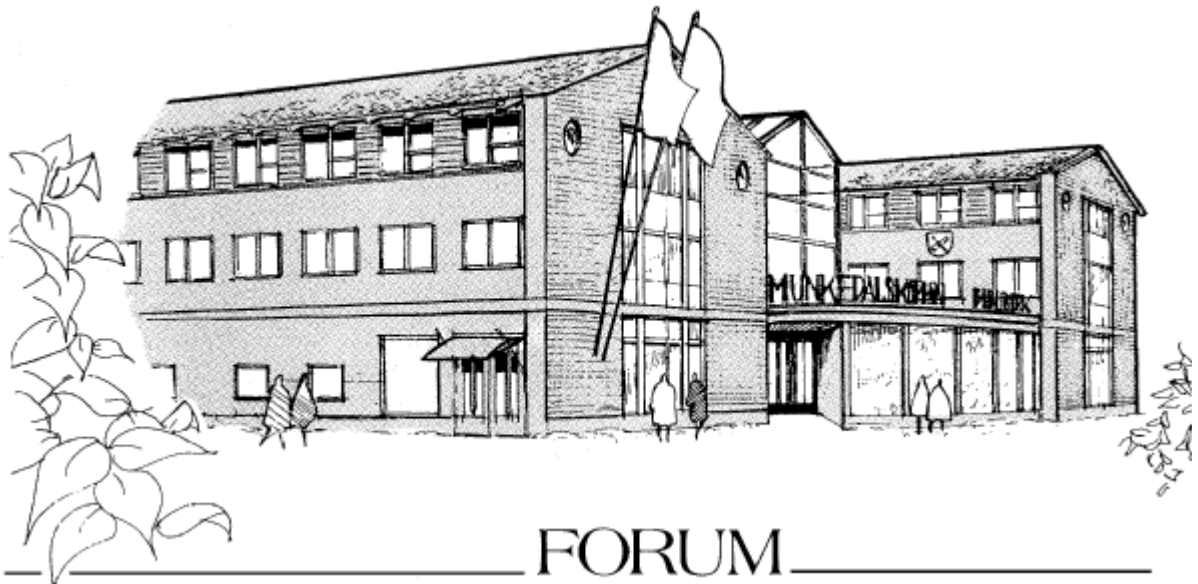

Munkedals
Kommun

**Kallelse
kommunfullmäktige
2023-05-29**

Kommunfullmäktiges sammanträde kan följas via
webbsändning på [Munkedal.se](https://www.munkedal.se).

Munkedals
Kommun

Munkedals Kommuns värdegrund

**All kommunal verksamhet i Munkedals kommun
skall utgå ifrån alla människors lika värde**

Vårt uppdrag är att

- möta alla med respekt och eftertanke
- stödja människors strävan efter ett gott och tryggt liv
- göra mesta möjliga nytta för våra brukare
- arbeta för öppenhet, mångfald och tolerans
- samarbeta för att nå goda resultat

Det här gör vi genom att

- se till att god etik råder i alla sorters möten
- utgå från att alla människor vill och kan ta ansvar för sina liv
- alltid söka lösningar som stödjer och utvecklar invånare och verksamheter
- visa respekt för varandras arbete och professionalitet
- underlätta varandras arbete

MUNKEDALS KOMMUN

Kommunfullmäktige

Mandattid: 2022-10-15 - 2026-10-14

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamöter	Ersättare
Matheus Enholm	1. Peter Andersson
Louise Skaarnes	2. Håkan Skenhede
Heikki Klaavuniemi-Odelsheim	3. Marcus Virdhage Wennergren
Mathias Johansson	4. Tony Hansson
Linn Hermansson	5. Alexandra Klaavuniemi-Odelsheim
Fredrik Roos Fylksjö	6. Mikael Hultengren
Jan Petersson	
Bo Ericson	
Terje Skaarnes	
Runa Pasanen	
Anders Persson	
Helen Greus	

MODERATERNA

Ledamöter	Ersättare
AnnSofie Alm	1. Lars Östman
Linda Wighed	2. Ausra Karlsson
Martin Svenberg Rödin	3. Anders Siljeholm
Henrik Palm	
Johnny Ernflykt	

LIBERALERNA

Ledamöter	Ersättare
Karin Blomstrand	1. Thomas Högberg
	2. Anna Höglind

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamöter	Ersättare
Liza Kettil	1. Rolf Bjelm
Erik Färg	2. Yvonne Martinsson
Regina Johansson	3. Inger Orsbeck
Per-Arne Brink	4. Åsa Karlsson
Jenny Jansson	5. Emma Utter Eckerdal
Caritha Jacobsson	
Sten-Ove Niklasson	
Pia Hässlebräcke	
Maria Sundell	

CENTERPARTIET

Ledamöter	Ersättare
Lars-Göran Sunesson	1. Helena Hansson
Christer Nilsson	2. Karl-Anders Andersson
Carina Thorstensson	

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamöter	Ersättare
Fredrik Olsson	1. Katarina Furufalk
Olle Olsson	2. Sabina Fremark
Rolf Jacobsson	

VÄNSTERPARTIET

Ledamöter	Ersättare
Malin Svedjenäs	1. Martina Fivelsdal
Bjarne Fivelsdal	2. Vakant

Kallelse/underrättelse

Rubrik	Kommunfullmäktige
Tid:	måndagen den 29 maj 2023, kl. 17:00
Plats:	Sporren på Utvecklingscentrum Munkedal
Justeringsdatum:	2023-05-31
Justeringsperson:	
Ordförande:	Heikki Klaavuniemi-Odelsheim (SD)
Sekreterare:	Fredrick Göthberg

Nr	Ärende	Sida
1.	Val av justerare Dnr KS-2023-000079	-
2.	Avsägelse KF 2023-05-29 Dnr 80437	7
3.	Motion från Karin Blomstrand, Liberalerna i Munkedal om affichförbud inför allmänna val Dnr KS-2023-000158	8
4.	Motion från Karin Blomstrand, Liberalerna i Munkedal om att införa Hållbarhetsråd Dnr KS-2023-000159	9
5.	Förstudie - skolor centrala Munkedal Dnr KS-2023-000150	10
6.	Årsredovisning 2022 - Tolkförmedling Väst Dnr KS-2021-000222	99
7.	Kommunalt partistöd 2023 - Socialdemokraterna Munkedals arbetarekommun Dnr KS-2023-000151	141

8.	Policy för motverkande av aktiv medverkande till bosättning i annan kommun, social dumpning Dnr KS-2023-000145	145
9.	Val till kommunala förtroendeuppdrag - KF 2022-2026 Dnr KS-2022-000234	157

Datum: 2023-05-17

Inkomna avsägelser till Kommunfullmäktige 2023-05-29

Anna Höglind (L) inkom 2023-05-05 med avsägelse för samtliga av sina förtroendeuppdrag som utgörs av ersättare i Kommunfullmäktige samt nämndeman vid tingsrätten.

- Kommunfullmäktige har att befria Anna Höglind (L) från sitt uppdrag som ersättare i Kommunfullmäktige.
- Kommunfullmäktige har att befria Anna Höglind (L) från sitt uppdrag som nämndeman vid tingsrätten.

Motion om affischförbud inför allmänna val

Vi har nyss haft ett val, där ett sätt att bedriva valrörelse var att sätta upp affischer i kommunens alla hörn. I ett gemensamt beslut om när och hur sökte alla partier tillstånd, men det ledde trots detta till en onödig debatt om vem som gjorde rätt eller fel.

Varje parti lägger dessutom mycket tid, pengar och energi på att sätta upp affischer, och mycket drivmedel.

Att dessa affischer delvis är av miljövänliga material gör inte saken bättre, och dessutom finns det vissa affischer som förstörs och rivs ner och behöver kontrolleras och nya sättas upp.

Mer tid och mer mil på vägarna går åt, och efter valet skall alla affischer som finns kvar städas upp och städas bort.

Beslut att avstå från affischering har redan fattats i andra kommuner, Färgelanda är ett gott exempel i närheten.

För att detta skall fungera behöver samtliga nuvarande partier vara överens och för eventuella kommande partier som ställer upp i framtida val skall samma regel gälla.

Vi föreslår därför att alla partier ställer sig bakom att inför EU valet 2024 och kommande val 2026 och framåt skall inga affischer sättas upp i Munkedals kommun.

Vi föreslår att detta skrivs in i det kommunala regelverket att gälla tills vidare

Munkedal 20230427

Karin Blomstrand

Liberalerna i Munkedal

Motion om att införa Hållbarhetsråd

Munkedal har ett Folkhälsopolitiskt råd samt Kommunfullmäktiges beredning för hållbarhet.

I en tidigare motion biföll KF en utredning, som nu är slutförd och godkänd av kommunstyrelsen, och ett bra beslutsunderlag

När man tittar på hållbar utveckling samt folkhälsa finns det mycket gemensamt att samarbeta kring, som kan ge en positiv utveckling i Munkedal.

Vi har nu också ett pågående arbete där vi i målarbetet i alla nämnder skall utgå från, och anpassa oss till, Agenda 2030.

Sotenäs är ett bra exempel på Hållbarhetsråd som består av 10 ledamöter samt 5 ersättare. Rådet utses av kommunstyrelsen, och alla nämnder har en representant. Dessutom ledamöter från Delregional nämnd norra (representanter från regionen) samt tjänstepersoner. Även i Sotenäs har Folkhälsostrategen viktig roll, och är delvis finansierad av regionen.

Man har sex möten/år och om man läser deras protokoll ser man att det går utmärkt väl att kombinera folkhälsa med hållbarhet i ett råd.

Med införande av Hållbarhetsråd blir eventuellt Hållbarhetsberedningen överflödigt, och kan i så fall avvecklas. Totala ekonomin bör i så fall påverkas positivt.

Jag yrkar att;

Munkedal inför ett Hållbarhetsråd utifrån utredning och med Sotenäs som förebild.

Att nuvarande beredning i samma takt avvecklas

Konsekvens utifrån Barnkonventionen;

Ett samarbete på detta sätt kan endast vara positivt i relation till hur vi behandlar frågor som rör barn och unga i vårt samhälle.

Munkedal 20230504

Karin Blomstrand För Liberalerna i Munkedal

§ 106

Dnr KS-2023-000150

Förstudie - skolor centrala Munkedal

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-05-31 att återremittera barn och utbildningsnämndens ärende gällande äskande om medel för att bygga en ny årskurs 4-6 skola på Kungsmarkenområdet. Barn och utbildningsnämnden fick i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med nuvarande förslag till beslut angående bygget av ny skola på Kungsmarkenområdet, kompletterat med ett alternativ till nybyggnad, som innebär renovering och utbyggnad av befintliga F-6 skolor i Munkedal. Beslutsunderlaget skall innehålla konsekvensbeskrivningar av båda alternativen, såväl verksamhetsmässiga/kvalitetsmässiga, som ekonomiska, för nämnden och för kommunen som helhet.

Barn och utbildningsförvaltningen har anställt en projektledare för en förstudie som fick i uppdrag att beskriva förutsättningarna för skolorna i centrala Munkedal samt att redovisa olika alternativ att tillgodose behovet av skolor. För de olika alternativen ska redovisas verksamhetsmässiga, kvalitetsmässiga och ekonomiska konsekvenser (investeringsbehov, effektiviseringsmöjligheter, påverkan på nämndens och kommunens driftkostnad över tid). Även Kulturskolans behov ska beskrivas inom förstudien så att hänsyn kan tas till lokalbehov och samlingsal för möjligheter till samverkan.

Förstudien har tagit del av underlag från tidigare projektering av ny skola där arbetsgrupper bestående av berörd personal, elevgrupper och fackliga organisationer medverkade. Förstudien består av fyra delrapporter; nulägesbeskrivning, behovsinventering, förslag till lösningar och ekonomiska konsekvenser. Delrapporterna har allteftersom kommunicerats till barn och utbildningsnämnden, berörda enheter, facklig samverkan och på kommunens hemsida.

Förstudien har redovisat nio förslag på lösningar. Barn och utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att prioritera fyra förslag och genom ett initiativärende lagt till ett ytterligare. Förslagen benämns som alternativ: A, B2, F, G och H.

Kultur- och fritidsnämnden har även berett ärendet utifrån kulturskolans behov samt avsaknad av större samlingsal i centralorten. Dessa frågor har varit en del av förstudien. Beslut gällande skolorna i centralorten kommer att påverka möjligheterna att tillgodose kulturskolans behov samt var en samlingsal skulle kunna etableras. Byggs en ny skola behöver dessa behov tas med i projekteringen för att kunna samlokalisera och effektivisera lokalerna.

Beslutsunderlag

Beslut KFN 2023-04-21 § 28
Beslut BOUN 2023-04-19 § 65
Reservation C - beslut BUN
Reservation S - beslut BUN
Tjänsteskrivelse 2023-04 KFN
Tjänsteskrivelse 2023-04-11. BUN
Förstudiens fyra delrapporter.
PP Förstudie skolor Munkedals tätort.

Barn- och utbildningsnämndens och Kultur- och fritidsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva fullmäktiges tidigare beslut om att bygga en 4-6 skola på Kungsmarksområdet

Kommunfullmäktige beslutar att alternativ H1, det vill säga att bygga en ny skola som ersätter Munkedalsskolan och Bruksskolan, ska beredas vidare för ett genomförande.

Kommunfullmäktige beslutar att i eventuell kommande projektering av ny F-6-skola i Munkedals tätort ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingssal beaktas och så långt som möjligt samlokaliseras och samnyttja lokalerna med skolan.

Yrkande

Lousie Skaarens (SD), Martin Svenberg Rödin (M) , Håkan Skenhede (SD):
Bifall till Barn- och utbildningsnämndens och Kultur- och fritidsnämndens förslag till beslut.

S-gruppen:

- Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.
- Kommunfullmäktige beslutar att i eventuell kommande projektering ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingssal beaktas.
- Kommunfullmäktige beslutar att upphäva fullmäktiges tidigare beslut om att bygga en 4-6 skola på Kungsmarksområdet.
- Kommunfullmäktige beslutar att alternativ F, ska beredas vidare för ett genomförande.

Malin Svedjenäs (V):
Bifall till S-gruppens yrkande.

Karl-Anders Andersson (C):

- Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.
- Kommunfullmäktige beslutar att upphäva fullmäktiges tidigare beslut om att bygga en 4-6 skola på Kungsmarksområdet.
- Kommunfullmäktige beslutar att alternativ G, ska beredas vidare för ett genomförande.
- Kommunfullmäktige beslutar att i kommande projektering ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingssal beaktas.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Barn- och utbildningsnämndens och Kultur- och fritidsnämndens förslag, Karl-Anders Anderssons (C) yrkande, S-gruppens yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Barn- och utbildningsnämndens och Kultur- och fritidsnämndens förslag.

Omröstning begärd och ska verkställas.

Ordförande utser Barn- och utbildningsnämndens och Kultur- och fritidsnämndens förslag till huvudförslag.

Kommunstyrelsen har att utse motförslag till huvudförslaget.

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst: Karl-Anders Anderssons (C) yrkande.

Nej-röst: S-gruppens yrkande.

Kommunstyrelsen beslutar, efter genomförd omröstning, att utse S-gruppens yrkande till motförslag.

Omröstning mellan huvudförslag och motförslag.

Kommunstyrelsen godkänner följande beslutsgång.

Ja-röst: Barn- och utbildningsnämndens och Kultur- och fritidsnämndens förslag

Nej-röst: S-gruppens yrkande.

Kommunstyrelsen beslutar, efter genomförd omröstning, enligt Barn- och utbildningsnämndens och Kultur- och fritidsnämndens förslag.

Omröstningsresultat

Omröstning om att utse motförslag till huvudförslag

Ledamöter	Ja	Nej	Avstår
Håkan Skenhede (SD)			Avstår
Fredrik Roos Fylksjö (SD)			Avstår
Martin Svenberg Rödin (M)			Avstår
Linda Wighed (M)			Avstår
Rolf Jacobsson (KD)			Avstår
Liza Kettil (S)		Nej	
Erik Färg (S)		Nej	
Pia Hässlebräcke (S)		Nej	
Karl-Anders Andersson (C)	Ja		
Malin Svedjenäs (V)		Nej	
Louise Skaarnes (SD) ordförande			Avstår
Resultat	Ja: 1	Nej: 4	Avstår: 6

Omröstning mellan huvudförslag och motförslag

Ledamöter	Ja	Nej	Avstår
Håkan Skenhede (SD)	Ja		
Fredrik Roos Fylksjö (SD)	Ja		
Martin Svenberg Rödin (M)	Ja		
Linda Wighed (M)	Ja		
Rolf Jacobsson (KD)			Avstår
Liza Kettil (S)		Nej	
Erik Färg (S)		Nej	
Pia Hässlebräcke (S)		Nej	
Karl-Anders Andersson (C)			Avstår
Malin Svedjenäs (V)		Nej	
Louise Skaarnes (SD) ordförande	Ja		
Resultat	Ja: 5	Nej: 4	Avstår: 2

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva fullmäktiges tidigare beslut om att bygga en 4-6 skola på Kungsmarksområdet.

Kommunfullmäktige beslutar att alternativ H1, det vill säga att bygga en ny skola som ersätter Munkedalsskolan och Bruksskolan, ska beredas vidare för ett genomförande.

Kommunfullmäktige beslutar att i eventuell kommande projektering av ny F-6-skola i Munkedals tätort ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingssal beaktas och så långt som möjligt samlokaliseras och samnyttjas lokalerna med skolan.

Reservation/Protokollsanteckning

Rolf Jacobsson (KD) deltar ej i beslut.

Reservation från S-gruppen till förman eget förslag (Liza Kettil, Erik Färg, Pia Hässelbräcke).

Reservation från Malin Svedjenäs (V).

Skriftlig reservation från Karl-Anders Andersson (C), bifogas paragrafen.

Mötet ajournerades under paragrafen, kl. 14:05-14:15.

Centerpartiet

MUNKEDAL

Reservation KS 2023-05-15

Ärende: Beslut om förstudie gällande grundskolorna i Munkedals centralort

Jag reserverar mig mot beslutet att alternativ H1 ska beredas vidare, till förmån för eget förslag.

Mitt förslag var att alternativ G, det vill säga bygga en ny skola som ersätter Bruksskolan samt renovera Munkedalsskolan och Kungsmarksskolan ska beredas vidare inför ett genomförande.

För de små barnens skull är det viktigt med små skolor med trygg miljö. Det är även viktigt att sträva efter att så många som möjligt ska ha så nära som möjligt till sin skola. Jag vill ha en skola kvar på både Staleområdet och i Munkedals tätort. Alternativ G är ett bra alternativ till övriga i skolutredningen, där vi bygger en ny skola och renoverar övriga två i Munkedal. Investeringskostnad och kommande driftskostnad ligger på en rimlig nivå.

Munkedal 2023-05-15

Karl-Anders Andersson (C)

§ 28

Dnr 2023-000031

Förstudie - skolor centrala Munkedal

Sammanfattning av ärendet

Kulturskolan har idag sex tjänster fördelade på sju pedagoger. Pedagogerna har del av undervisningen förlagd ute på olika skolenheter. Kulturskolans lokaler är inte tillräckliga för och inte anpassade till verksamheten. I kulturhuset finns scen och plats för publik (cirka 200 personer) med publikentré och kapprum samt toaletter. Det saknas rum för musikundervisning enskilt och i grupp, arbetsplatser, personalrum, toaletter och konferensrum.

Kulturskolans behov och avsaknad av en större samlingshall i centralorten har beaktats i förstudien gällande skolorna i centralorten. Kulturskola och samlingshall har föreslagna placeringar i de olika alternativen som har utretts. Beslut gällande skolorna i centralorten kommer att påverka möjligheterna att tillgodose kulturskolans behov samt var en samlingshall skulle kunna etableras. Byggs en ny skola behöver dessa behov tas med i projekteringen för att kunna samlokalisera och effektivisera lokalerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-04-14.
Förstudiens fyra delrapporter.
Muntlig presentation av projektledare Åke Lindström.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att i eventuell kommande projektering ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingshall beaktas.

Yrkande

Bifall första attsatsen i förvaltningens förslag till beslut från Terje Skaarnes (SD) och Erik Färg (S)

Bifall till andra attsatsen i förvaltningens förslag till beslut från Erik Färg (S).

Yrkande att ändra andra attsatsen till följande 'Kommunfullmäktige beslutar att i eventuell kommande projektering av ny F-6-skola i Munkedals tätort ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingssal beaktas och så långt som möjligt samlokaliseras och samnyttja lokalerna med skolan' från Terje Skaarnes (SD).

Yrkande att ändra formulering under hållbar utveckling – social dimension till följande 'Alternativ F,G och H skulle kunna innebära möjligheter att samlokalisera kulturskola och samlingssal alternativt bygga om och till Munkedalsskolan' från Erik Färg (S).

Propositionsordning

- Ordförande ställer proposition på första attsatsen i förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förslaget.

-Ordförande ställer proposition på andra attsatsen i förvaltningens förslag till beslut och Terje Skaarnes (SD) yrkande och finner att nämnden beslutar enligt Terje Skaarnes (SD) yrkande.

Votering begärd (Votering 1).

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Ja-röst: Bifall till förvaltningens förslag till beslut

Nej-röst: Bifall till Terje Skaarnes (SD) yrkande

Ordförande finner att nämnden beslutar enligt Terje Skaarnes (SD) yrkande efter votering.

-Ordförande ställer proposition på Erik Färgs (S) ändringsyrkande och förvaltningens förslag under hållbar utveckling – social dimension och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Votering begärd (Votering 2).

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Ja-röst: Bifall till förvaltningens förslag

Nej-röst: Bifall till Erik Färgs (S) ändringsyrkande

Ordförande finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag efter votering.

Omröstningsresultat

Votering 1:

Ledamöter	Ja	Nej	Avstår
Terje Skaarnes (SD)		Nej	
Erik Färg (S)	Ja		
Fredrik Roos Fylksjö (SD)		Nej	
Mikael Hultengren (SD)		Nej	
Pia Hässlebräcke (S)	Ja		
Lars-Göran Sunesson C)	Ja		
Martin Svenberg Rödin (M)		Nej	
Resultat	3	4	

Votering 2:

Ledamöter	Ja	Nej	Avstår
Terje Skaarnes (SD)	Ja		
Erik Färg (S)		Nej	
Fredrik Roos Fylksjö (SD)	Ja		
Mikael Hultengren (SD)	Ja		
Pia Hässlebräcke (S)		Nej	
Lars-Göran Sunesson C)		Nej	
Martin Svenberg Rödin (M)	Ja		
Resultat	4	3	

Kultur- och Fritidsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att i eventuell kommande projektering av ny F-6-skola i Munkedals tätort ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingssal beaktas och så långt som möjligt samlokaliseras och samnyttja lokalerna med skolan.

Reservation/Protokollsanteckning

Reservation från S-gruppen efter votering 1 till förmån av eget yrkande.
Reservation från S-gruppen efter votering 2 till förmån av eget yrkande.

Ajournering kl. 10:00- 10:10.

Beslutet skickas till

Förvaltningschef BoU/ KoF för kännedom.
Förvaltningschef SBN för kännedom.
Registrator KS, för vidare hantering.

§ 65

Dnr 2021-000095

Beslut gällande Förstudie - skolor centrala Munkedal

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2021-05-31 att återremittera barn och utbildningsnämndens ärende gällande äskande om medel för att bygga en ny åk 4-6 skola på Kungsmarkenområdet. Barn och utbildningsnämnden fick i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med nuvarande förslag till beslut angående bygget av ny skola på Kungsmarkenområdet, kompletterat med ett alternativ till nybyggnad, som innebär renovering och utbyggnad av befintliga F-6 skolor i Munkedal. Beslutsunderlaget skall innehålla konsekvensbeskrivningar av båda alternativen, såväl verksamhetsmässiga/kvalitetsmässiga, som ekonomiska, för nämnden och för kommunen som helhet.

Barn och utbildningsförvaltningen har anställt en projektledare för en förstudie som fick i uppdrag att beskriva förutsättningarna för skolorna i centrala Munkedal samt att redovisa olika alternativ att tillgodose behovet av skolor. För de olika alternativen ska redovisas verksamhetsmässiga, kvalitetsmässiga och ekonomiska konsekvenser (investeringsbehov, effektiviseringsmöjligheter, påverkan på nämndens och kommunens driftkostnad över tid). Även Kulturskolans behov ska beskrivas inom förstudien så att hänsyn kan tas till lokalbehov och samlingsal för möjligheter till samverkan.

Förstudien har tagit del av underlag från tidigare projektering av ny skola där arbetsgrupper bestående av berörd personal, elevgrupper och fackliga organisationer medverkade. Förstudien består av fyra delrapporter; nulägesbeskrivning, behovsinventering, förslag till lösningar och ekonomiska konsekvenser. Delrapporterna har allteftersom kommunicerats till barn och utbildningsnämnden, berörda enheter, facklig samverkan och på kommunens hemsida.

Förstudien har redovisat nio förslag på lösningar. Barn och utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att prioritera fyra förslag och genom ett initiativärende lagt till ett ytterligare. Förslagen benämns som alternativ: A, B2, F, G och H.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-04-11.

Förstudiens fyra delrapporter.

PP Förstudie skolor Munkedals tätort.

Muntlig presentation av projektledare Åke Lindström.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att alternativ H, det vill säga att bygga en ny skola som ersätter Munkedalsskolan och Bruksskolan, ska beredas vidare inför ett ev. genomförande.

Yrkande

Bifall till första attsatsen i förvaltningens förslag till beslut från Terje Skaarnes (SD), Lars-Göran Sunesson (C), Karin Blomstrand (L), Yvonne Martinsson (S) och Anders Siljeholm (M).

Tilläggsyrkande att kommunfullmäktige beslutar att upphäva fullmäktiges tidigare beslut om att bygga 4-6 skola på Kungsmarksområdet från Terje Skaarnes (SD).

Bifall till alternativ F från Yvonne Martinsson (S).

Bifall till alternativ G med tillägget att ta bort ordet eventuellt i formuleringen från Lars-Göran Sunesson (C).

Bifall till alternativ H1 med tillägget att ta bort ordet eventuellt i formuleringen från Anders Siljeholm (M) och Terje Skaarnes (SD).

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på första attsatsen i förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar så.

Ordförande ställer proposition på att alternativ H1, F eller G ska beredas vidare inför ett genomförande och finner att nämnden beslutar att alternativ H1 ska beredas vidare inför ett genomförande.

Ordförande ställer proposition på att upphäva fullmäktiges tidigare beslut om att bygga en 4-6 skola på Kungsmarksområdet och finner att nämnden beslutar så.

Barn- och utbildningsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva fullmäktiges tidigare beslut om att bygga en 4-6 skola på Kungsmarksområdet.

Kommunfullmäktige beslutar att alternativ H1, det vill säga att bygga en ny skola som ersätter Munkedalsskolan och Bruksskolan, ska beredas vidare för ett genomförande.

Reservation/Protokollsanteckning

Ajournering kl. 10:00-10:20.

Skriftlig reservation från Caritha Jacobsson (S) och Lars-Göran Sunesson (C).

Reservation BUN 2023-04-19

Ärende: Beslut om förstudie gällande grundskolorna i Munkedals centralort

Jag reserverar mig mot beslutet att alternativ H1 ska beredas vidare, till förmån för eget förslag.

Mitt förslag var att alternativ G, det vill säga bygga en ny skola som ersätter Bruksskolan samt renovera Munkedalsskolan och Kungsmarksskolan ska beredas vidare inför ett genomförande.

För de små barnens skull är det viktigt med små skolor med trygg miljö. Det är även viktigt att sträva efter att så många som möjligt ska ha så nära som möjligt till sin skola. Jag vill ha en skola kvar på både Staleområdet och i Munkedals tätort. Alternativ G är ett bra alternativ till övriga i skolutredningen, där vi bygger en ny skola och renoverar övriga två i Munkedal. Investeringskostnad och kommande driftskostnad ligger på en rimlig nivå.

Munkedal 2023-04-19

Lars-Göran Sunesson (C)

Socialdemokraterna

Vi socialdemokrater reserverar oss mot beslut i Barn- och utbildningsnämnden 2023-04-19 att alternativ H1 ska beredas vidare inför ett genomförande.

Det är bra att det äntligen blivit ett beslut i skolfrågan, men utredningen har kostat både tid och pengar som kunde kommit till bättre nytta för våra elever. Vi har sedan i höstas sagt att det bästa är att ha två F-6 – skolor i Munkedals centralort. Det förslaget som enligt oss är det bästa är alternativ F som skulle ge våra yngsta elever en bra start i en lite mindre skola. Det finns forskning som visar på att de yngsta elevernas resultat kan påverkas negativt om skolan blir större.

Även om alternativ F är något dyrare befarar vi att det kan bli ännu dyrare med alternativ H1 på sikt då det kommer att krävas mer insatser både inom skolan och välfärd. En annan synpunkt på stor skola är hur frågan om transporter till och från skolan ska lösas, redan idag är det mycket tung trafik genom samhället.

Ytterligare en synpunkt på en stor skola är bedömningen att man kan effektivisera genom att ha färre medarbetare som en synergieffekt. Det har visat sig i t ex förskolan att detta inte är så attraktivt att ha stora arbetsplatser där krav på att rycka in för varandra är vardag.

Vi förordar därför alternativ F som innebär två mindre F-6 skolor som skulle ge våra yngsta en bättre skolstart och bättre förutsättningar att nå högre skolresultat.

Caritha Jacobsson (S)

Yvonne Martinsson (S)

Inger Orsbeck (S)

Diarienummer: 2023-000031

Datum: 2023-04-14

TJÄNSTESKRIVELSE

Liselott Sörensen Ringi
Förvaltningschef
Kultur och fritidsförvaltningen

Förstudie - skolor centrala Munkedal inklusive Kulturskola och samlingsal

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att i eventuell kommande projektering ska Kulturskolans behov av lokaler samt möjligheter till samlingsal beaktas.

Sammanfattning

Kulturskolan har idag sex tjänster fördelade på sju pedagoger. Pedagogerna har del av undervisningen förlagd ute på olika skolenheter. Kulturskolans lokaler är inte tillräckliga för och inte anpassade till verksamheten. I kulturhuset finns scen och plats för publik (cirka 200 personer) med publikentré och kapprum samt toaletter.

Det saknas rum för musikundervisning enskilt och i grupp, arbetsplatser, personalrum, toaletter och konferensrum.

Kulturskolans behov och avsaknad av en större samlingsal i centralorten har beaktats i förstudien gällande skolorna i centralorten.

Kulturskola och samlingsal har föreslagna placeringar i de olika alternativen som har utretts.

Beslut gällande skolorna i centralorten kommer att påverka möjligheterna att tillgodose kulturskolans behov samt var en samlingsal skulle kunna etableras. Byggs en ny skola behöver dessa behov tas med i projekteringen för att kunna samlokalisera och effektivisera lokalerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 20230414
Förstudiens fyra delrapporter

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Kulturskola Investering 27–35 Mkr beroende på nybyggnad eller ROT
Ökad driftkostnad ca 2 Mkr/år.

Samlingssal Investering 36 –47 Mkr beroende på parkering mm
Ökad driftkostnad ca 4 Mkr/år.

Kan Kulturskolans behov och större samlingssal samlokaliseras i en ny skola
kan kostnaderna bli lägre.

Hållbar utveckling – Social dimension

Alternativ H innebär kortare byggtid totalt, nya lokaler samtidigt för båda skolorna, lägre kostnad för kommunen och inga evakueringskostnader. Det skulle även kunna innebära möjligheter att samlokalisera kulturskola och samlingssal alternativt bygga om och till Munkedalsskolan.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Bedömningen är att vid nybyggnation går det att göra energieffektiviseringar motsvarande 60% mot 30% vid renovering. Möjligheter till återbruk kommer att utredas.

Barnkonventionen

Fokus har under hela projektiden hela tiden varit vad som blir bäst för barnen i centralorten i närtid och långsiktigt.

Liselott Sörensen-Ringi
Förvaltningschef
Barn och utbildning/kultur och fritid

Beslutet skickas till:
Förvaltningschef BoU/KoF för kännedom
Förvaltningschef SBF för kännedom

Diarienummer: 2021-000095

Datum: 2023-04-11

TJÄNSTESKRIVELSE

Liselott Sörensen-Ringi
Förvaltningschef
Barn- och utbildningsförvaltningen

Beslut om förstudie gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förstudien gällande grundskolorna i Munkedals centralort.

Kommunfullmäktige beslutar att alternativ H, det vill säga att bygga en ny skola som ersätter Munkedalsskolan och Bruksskolan, ska beredas vidare inför ett ev. genomförande

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 20210531 att återremittera barn och utbildningsnämndens ärende gällande äskande om medel för att bygga en ny åk 4-6 skola på Kungsmarkenområdet. Barn och utbildningsnämnden fick i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige med nuvarande förslag till beslut angående bygget av ny skola på Kungsmarkenområdet, kompletterat med ett alternativ till nybyggnad, som innebär renovering och utbyggnad av befintliga F-6 skolor i Munkedal. Beslutsunderlaget skall innehålla konsekvensbeskrivningar av båda alternativen, såväl verksamhetsmässiga/kvalitetsmässiga, som ekonomiska, för nämnden och för kommunen som helhet.

Barn och utbildningsförvaltningen har anställt en projektledare för en förstudie som fick i uppdrag att beskriva förutsättningarna för skolorna i centrala Munkedal samt att redovisa olika alternativ att tillgodose behovet av skolor. För de olika alternativen ska redovisas verksamhetsmässiga, kvalitetsmässiga och ekonomiska konsekvenser (investeringsbehov, effektiviseringsmöjligheter, påverkan på nämndens och kommunens driftkostnad över tid). Även Kulturskolans behov ska beskrivas inom förstudien så att hänsyn kan tas till lokalbehov och samlingssal för möjligheter till samverkan.

Förstudien har tagit del av underlag från tidigare projektering av ny skola där arbetsgrupper bestående av berörd personal, elevgrupper och fackliga organisationer medverkade.

Förstudien består av fyra delrapporter; nulägesbeskrivning, behovsinventering, förslag till lösningar och ekonomiska konsekvenser. Delrapporterna har allteftersom kommunicerats till barn och utbildningsnämnden, berörda enheter, facklig samverkan och på kommunens hemsida.

Förstudien har redovisat nio förslag på lösningar. Barn och utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att prioritera fyra förslag och genom ett initiativärende lagt till ett ytterligare. Förslagen benämns som alternativ: A, B2, F, G och H.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 20230411
Förstudiens fyra delrapporter
PP Förstudie skolor Munkedals tätort

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Alt A: Inv. 515 mkr + 15 mkr inventarier, driftskostnad 21 mkr, evakueringskostnad 50 mkr

Alt B2: Inv. 512 mkr + 16 mkr inventarier, driftskostnad 19 mkr, evakueringskostnad 50 mkr

Alt F: Inv. 636 mkr + 20 mkr inventarier, driftskostnad 27 mkr

Alt G: Inv. 548 mkr + 16 mkr inventarier, driftskostnad 22 mkr, evakueringskostnad 50 mkr

Alt H: 555 mkr + 15 mkr inventarier, driftskostnad 17mkr

Alternativ H innebär lägst påverkan på kommunens framtida driftbudget samtidigt som det inte krävs en dyrbar evakuering av befintliga skolor.

Hållbar utveckling – Social dimension

Alternativ H innebär kortare byggtid totalt, nya lokaler samtidigt för båda skolorna, lägre kostnad för kommunen på längre sikt och inga evakueringskostnader.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Bedömningen är att vid nybyggnation går det att göra energieffektiviseringar motsvarande 60% mot 30% vid renovering. Möjlighet till återbruk kommer att utredas vid nybyggnation. Viktigt att logistiken kring en skola blir tillgänglig för så många som möjligt avseende gång- och cykelvägar samt kollektivtrafik.

Barnkonventionen

Fokus har under hela projektiden varit vad som blir bäst för barnen i centralorten i närtid och långsiktigt.

Liselott Sörensen-Ringi

Förvaltningschef
Barn- och utbildningsförvaltningen

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen för beredning till Kommunfullmäktige

Förstudie

Förstudie skolorna Munkedals centralort

Dokumentbeskrivning

Typ	Beskrivning
Dokumenttyp:	Förstudie
Antaget av:	Barn och Utbildningsnämnden Kommunstyrelsen Kommunfullmäktige
Antagningsdatum:	230419 230515 230619
Diarienummer:	2021-95
Dokumentansvarig:	Åke B Lindström

Innehållsförteckning

Delrapport 1 - Förstudie skolor centrala Munkedal	6
Bakgrund.....	6
Uppdraget.....	6
Nuläge – översikt skolor	7
Bruksskolan F-6	8
Munkedalsskolan F-6	8
Kungsmarksskolan 7–9 Inom skolområdet ligger även kommunens särskolegrupp för årskurs 7–9.	8
Särskolan.....	8
Träningskolan 1–9	8
Kulturskolan	9
Nuläge - skolverksamhet	10
Elevernas resultat	10
Träningskolan	11
Särskolan.....	11
Kulturskolan	11
Nuläge – medarbetare i skola och fritidshem	12
Bruksskolan	13
Munkedalsskolan.....	13
Kungsmarksskolan	13
Träningskolan	13
Särskolan 7–9	13
Kulturskolan	14
Nuläge upptagningsområden för skolor	15
Nuläge stödfunktioner	15
Måltid - gemensamt	15
Bruksskolan	16
Måltidsverksamhe	16
Munkedalsskolan.....	17
Kungsmarksskolan	18
Träningskolan	18
Särskolan.....	19
Kulturskolan	19

Nuläge – verksamheters effektivitet	20
Skolverksamhet	20
Måltid	21
Lokalvård	21
Lokaler	21
Delrapport 2 - Förstudie skolor centrala Munkedal	22
Förutsättningar och behov för framtagning av förslag till förändringar	22
Generellt	22
Elever	22
Förutsättningar för dimensionering av skolor i centrala Munkedal utifrån målet 11 500 invånare år 2040	24
Medarbetare	25
Elevhälsa	26
Lokalstruktur	26
Säkerhet	27
Utemiljö	27
Möbler	28
Digital miljö	28
Upptagningsområden och skolskjutsar	29
Fritidshem	29
Anpassad grundskola (ny benämning fr o m 2023)	29
Kulturskolan	30
Måltidsverksamheten	30
Fastigheter	31
Lokalvård	31
Vaktmästeri	31
Erfarenheter från tidigare projekt	32
Erfarenheter från andra kommuner	32
Fördelning resurser	33
Effektiviseringsmöjligheter	33
Bilagor	34
Bilaga 1 – Exempel på lokalutformning	34
Bilaga 2 – Förutsättningar för framtida rekrytering	40
Läroutbildning	40
Utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser	40

Rekrytering av lärare	41
Bilaga 3 – Skolgårdar	42
Bruksskolans skolgård	42
Munkedalsskolans skolgård	43
Delrapport 3 - Förstudie skolor centrala Munkedal	44
Olika alternativa lösningar för skolor i Munkedal tätort	44
Politisk behandling av alternativen i denna delrapport.....	44
Förutsättningar	44
Bedömning av de olika alternativen	46
Delrapport 4 - Förstudie skolor centrala Munkedal	56
Ekonomiska konsekvenser samt förslag på vilket alternativ som bör genomföras.....	56
Bakgrund	56
Dimensionering av skolor	56
Förutsättningar vid bedömning av kostnader	57
Alternativ A – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader	60
Alternativ B2 – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader ...	61
Alternativ F – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader.....	62
Alternativ G – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader	63
Alternativ H1 – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader ...	64
Alternativ H2 – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader ...	65
Bedömning av de olika skolalternativen	66
Sammanfattning av förvaltningens bedömning av de olika skolalternativen	68
Bedömning av alternativen för kulturskola och samlingsal.....	69
Fortsatt analys av de olika alternativen för kulturskola och samlingsal..	69

Delrapport 1 - Förstudie skolor centrala Munkedal

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden ska enligt beslut från Kommunfullmäktige 2021-05-31 §56, återkomma med förslag till beslut angående

- byggnation av ny 4-6-skola alternativt
- renovering och utbyggnad av befintliga F-6 skolor i Munkedal.

Beslutsunderlaget skall innehålla konsekvensbeskrivningar av båda alternativen, såväl verksamhetsmässiga/kvalitetsmässiga, som ekonomiska för nämnden och för kommunen som helhet.

Som stöd till förstudien finns den av KS 2021-01-18, § 7, beställda volymstudien gällande F-6 skolorna. Likaså kommer delar av den redan genomförda förstudien för ny 4-6-skola användas för att rationalisera arbetsprocessen.

I förstudien beaktas även Kulturskolans och Kungsmarksskolans behov då de kan beröras av förstudiens åtgärdsförslag.

Uppdraget

Syften med denna förstudie är att beskriva förutsättningarna för skolorna i centrala Munkedal samt att redovisa olika alternativ att tillgodose behovet av skolor.

För de olika alternativen ska redovisas:

- verksamhetsmässiga och kvalitetsmässiga konsekvenser (positiva och negativa)
- ekonomiska konsekvenser (investeringsbehov, effektiviseringsmöjligheter, påverkan på nämndens och kommunens driftkostnad över tid).

Kulturskolans behov ska beskrivas så att hänsyn kan tas till lokalbehov och samlingsal för möjligheter till samverkan.

Nuläge – översikt skolor

Munkedals kommun har sex grundskoleenheter samt tränings- och särskola och kulturskola.

Tabell 1 - elevunderlag, ytor mm

Skola	Åldersgrupp	Antal klasser	Antal elever 21/22 ca	Elever/klass (snitt, ca)	Yta (m ²) ¹	Yta per elev (m ² /elev) ²
Hällevadsholms skola	F-3	8	120	15	2927	24 ³
-fritidshem (inkl. val av fritids, del av 7 tillkommer)			90			
-förskola (3 avd.)					400	
Centrumskolan, Dingle	4-6	5	85	17	1952	23 ⁴
-fritidshem (inkl. val av fritids, del av 90 tillkommer)			7		200 ⁵	
Hedekas skola	F-6	6	100	17	2555	26 ⁶
-fritidshem			40		200 ⁷	
Brukksskolan inkl. moduler (75+75+139+112)	F-6	10	240	24	2629 + 400	13 ⁸
-fritidshem			120			
Munkedalsskolan inkl. moduler (75+75+250+250)	F-6	15	320	21	2917 + 650	11 ⁹
-fritidshem			200			
Träningskolan	1-9		10		392	39 ¹⁰
-fritidshem/tonårsklubb	1-Gy		10			
Kulturskolan					400	
Kungsmarksskolan exkl. sporthall och bollhall	7-9	18	360	20	6948	19 ¹¹
Särskolan	7-9		10			

¹ I ytan ingår moduler

² I ytan ingår gymnastiksal, specialsalar, korridorer, trapphus och andra biutor

³ Renoverad skola inkluderar lärararbetsplatser, vilrum, tillräckligt med toaletter mm. Fritids samnyttjar del av skollokalerna.

⁴ Renoverad skola inkluderar lärararbetsplatser, vilrum, tillräckligt med toaletter mm. Fritids har egna lokaler.

⁵ Grov bedömning

⁶ Renoverad skola inkluderar lärararbetsplatser, vilrum, tillräckligt med toaletter mm. Fritids har egna lokaler.

⁷ Grov bedömning

⁸ Saknar lärararbetsplatser, vilrum, tillräckligt med toaletter mm. Merparten av fritidsverksamheten bedrivs i skollokalerna.

⁹ Saknar lärararbetsplatser, vilrum, tillräckligt med toaletter mm. Fritidsverksamheten bedrivs i skollokalerna.

¹⁰ Gymnasiedelen och dess lokaler har avvecklats

¹¹ Lokaler används idag (förändring sedan skolan statades) till särskoleverksamhet, flexgruppsverksamhet, utökad elevhälsa, arbetsplatser för lärare, språkval för åk 6-elever, specialsalar inkl. idrott nyttjas även av Munkedalsskolan

Bruksskolan F-6

I nuläget är Bruksskolan trångbodd. Den är belägen i ett område där många nya elever har flyttat in och börjat i skolan de senaste åren.

Det finns ett stort fritidshem med två avdelningar och hög beläggning.

Det finns fyra moduler som används till fritidshem, bibliotek, flexgrupp och klassrum.

Munkedalsskolan F-6

I nuläget är Munkedalsskolan trångbodd. Den är belägen i ett område där många nya elever har flyttat in och börjat i skolan de senaste åren.

På skolan finns utrymme för flexgrupp/särskild undervisning.

Det finns ett stort fritidshem med fyra avdelningar och hög beläggning.

Det finns fyra moduler som används till mötesrum för personal, klassrum och fritidshem.

Kungsmarksskolan 7–9

Inom skolområdet ligger även kommunens särskolegrupp för årskurs 7–9.

På skolan finns flexgrupp.

Undervisning i språkval för alla åk 6 elever bedrivs här.

Munkedalsskolan använder Kungsmarksskolans specialsäl för hemkunskap och idrottshall. En del av Munkedalsskolans elever äter lunch här.

Träningskola och gymnasiet använder idrottshall.

Nybyggd bollhall finns på området från och med hösten 2022.

Särskolan

Kommunens särskola för årskurs 7–9 ligger inom Kungsmarksskolans skolområde.

Yngre elever i årskurs F-6 går integrerat på respektive skola.

Träningskolan 1–9

Kommunens träningskola för elever i åk 1–9 som läser ämnesområden ligger inom Munkedalsskolans område.

Kulturskolan

Kommunens Kulturskola ligger i Kulturhuset inom Munkedalsskolans skolområde. Verksamhet bedrivs även i Hedekas (dans) och i Kungsmarksskolans idrottshall (dans) samt på respektive skola i anslutning till skoldagen.

Nuläge - skolverksamhet

Elevernas resultat

Enligt Skollagen 3 kap 2§, ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Skolverket anger i sin lägesbedömning för 2020 att skolväsendet uppvisar flera positiva tendenser. Trenden om fallande studieresultat de senaste tio åren tycks bruten. Svenska elever presterar bättre i internationella jämförelser och andelen med gymnasieexamen har ökat.

Skolverket anger samtidigt att utvecklingsarbete återstår för att öka likvärdigheten för alla elever i hela riket. Skolverket lyfter exempelvis att utmaningarna kan vara särskilt stora i landsbygdskommuner, exempelvis vad gäller tillgången på kvalificerad personal.

Statistik från Skolverket visar även att det även finns skillnader i kunskapsresultat utifrån kön och socioekonomiska förutsättningar.

I Munkedals kommun har elevernas resultat i grundskolan under relativt många år legat lågt. I SKR:s öppna jämförelser låg Munkedals kommun bland de 25 % sämsta skolkommunerna fram till år 2020. År 2021 förbättrades resultatet till följd av genomförandet av strategisk plan så att kommunens resultat nu hamnar i mittengruppen i Kolada:s jämförelse.

Tabell 2 – Resultat för elever i Munkedals kommun

	2019	2020	2021
Genomsnittligt meritvärde i åk 9 (poäng)	188	197	212
Andel elever som uppnår gymnasiebehörighet i åk 9	72 %	78 %	85 %
Andel elever som uppnår alla kunskapskraven i åk 6	60 %	69 %	68 %

Samtliga elever i åk 6 bussas till högstadiet en gång i veckan för att få undervisning i språkval. Detta gör att eleverna undervisas av behöriga lärare. Det blir också en introduktion till åk 7 då de i de flesta fall får möta samma lärare i det fortsatta språkvalet.

Träningskolan

Antalet elever i träningskolan har ökat under de senaste åren.

Organisationen har ändrats så att elever i åk 1 till 9 går i gemensamma lokaler för att nyttja en samlad kompetens och samlade resurser.

Särskolan

Revisionen har lämnat en rapport till kommunen som redovisar att elever i årskurs 1–6, som idag går integrerat, riskerar att inte få en tillräckligt kvalificerad undervisning av särskoleutbildade pedagoger.

Elever i årskurs 7–9 har möjlighet till både undervisning i särskolegrupp samt integrering i ordinarie grundskoleverksamhet, vilket är bra för elevernas kunskapsutveckling och skapar förutsättningar för goda sociala sammanhang.

Kulturskolan

Kulturskolan har verksamhet inom:

- musik med både individuell undervisning och tillsammans i orkestrar och kör.
- dans i samarbete med Kultur och Fritid genom Danspoolen
- bildkonst med teckning, målning och tryck
- teater, musikal och film
- slöjd och hantverk

Nuläge – medarbetare i skola och fritidshem

Idag saknar cirka 30 % av lärarna legitimation och behörighet i minst ett ämne.

Kommunen har tidigare haft svårt att rekrytera behöriga pedagoger till Hedekas skola, fritids och förskola varför beslut fattades om "Hedekastillägget" vilket har lett till att ett antal befintliga pedagoger valde att arbeta i Hedekas. Rekrytering gjordes sedan till Munkedal tätort.

Idag finns svårighet att rekrytera behöriga pedagoger till främst högstadiet och skolor utanför Munkedals tätort.

Inom fyra år kommer 38 medarbetare fylla 65 år och 18 medarbetare fyller 68 år. Det kan innebära en högre pensionsavgång än normalt.

Lärare i praktiska ämnen (musik, slöjd) och i fritidshem delar sin arbetstid mellan olika skolor och har i många fall deltidsanställningar.

Inom rektorsområde Svarteborg med två skolenheter delar rektor, administration och elevhälsa sin tid mellan skolorna.

Delar av elevhälsans personal delar sin tid mellan Bruksskolan och Hedekas skola. Det är två rektorsområden som ska samordna de gemensamma resurserna.

Samarbetet mellan pedagoger och elevhälsan fungerar smidigare och med bättre kvalitet när det finns en samlad "egen" elevhälsa på en skola.¹²

Tabell 3 - Lärarlegitimation, behörighet, lärartäthet och pensionsavgångar

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Andel lärare med legitimation + behörighet i minst ett ämne - heltidstjänster	73%	71%	71%					
Lärartäthet (antal elever/lärare) - heltidstjänster ¹³	11,6	11,4	11,5					
Pensionsavgångar ("65 år")				8	6	7	7	10
Pensionsavgångar ("68 år")				0	2	3	7	6

¹² Se SPSM:s publikation "Samordning för ett hållbart elevhälsoarbete" av Ingrid Hylander Pia Skott.

¹³ Både legitimerade och olegitimerade lärare räknas

Enligt Skolverkets rapport Likvärdig utbildning i svensk grundskola, kan klasstorlek ha en större påverkan på studieresultaten än tidigare studier visat. Lärartätheten i kommunen var år 2020 något under rikssnittet som då var 12,0 (2020). Även under år 2021 låg kommunen under rikssnittet.

Bruksskolan

Skolan har en relativt hög behörighet men på fritidshemmen är behörigheten lägre.

Det har varit ett relativt litet rekryteringsbehov de senaste åren, men det har varit flera rektorsbyten.

Det finns stora brister i den fysiska arbetsmiljön.

Munkedalsskolan

Det har varit lätt att rekrytera nya medarbetare.

Skolan har hög behörighet och fritidshemmen har en relativt hög behörighet.

Man har ett aktivt kollegialt utvecklingsarbete.

Det har varit kontinuitet på rektorstjänsten.

Det finns stora brister i den fysiska arbetsmiljön.

Kungsmarksskolan

Skolan har under de senaste åren haft mycket svårt att rekrytera nya medarbetare.

Behörigheten sjunker på skolan.

Man har ett aktivt kollegialt utvecklingsarbete.

Skolan har en samlad elevhälsa och socialpedagoger.

Det är ett förhållandevis tufft arbetsklimat på högstadieskolor.

Träningskolan

Skolan har svårt att rekrytera behöriga medarbetare vilket lett till att det finns många obehöriga pedagoger.

Lokalerna har utökats till att omfatta hela modulbyggnaden men lokalerna är inte anpassade till verksamheten och dagens krav vilket även påverkar arbetsmiljön negativt.

Verksamheten har haft bristande kontinuitet till följd av omorganisationer med byte av rektorer och rektorsområde.

Särskolan 7–9

Verksamheten saknar utbildade speciallärare mot utvecklingsstörning men har utbildade lärare med god erfarenhet och möjlighet att samutnyttja lärarresurser med Kungsmarksskolan.

Skolan har haft samma rektor och samma skoltillhörighet över tid.

Kulturskolan

Kulturskolan har idag sex tjänster fördelade på sju pedagoger.
Pedagogerna har del av undervisningen förlagd ute på olika skolenheter.

Nuläge upptagningsområden för skolor

Gränsen mellan Bruksskolans och Hedekas skolas upptagningsområden går söder om Åboland.

Gränsen mellan Svarteborg och Munkedalsskolan går vid järnvägen inne i Håby.

Gränsen mellan Svarteborg och Hedekas skola går vid Island.

I nuläget bedöms justerade gränser inte påverka någon skola på ett avgörande sätt.

Nuläge stödfunktioner

Måltid - gemensamt

Måltiderna för Bruksskolan, Kungsmarksskolan och Munkedalsskolan tillagas i Alléköket.

Alléköket är cirka 15 år gammalt och planerat som centralkök med volymproduktion. Idag tillhandahåller Alléköket mat till många olika verksamheter (23 stycken) på olika platser vilket innebär att köket är trångt till följd bland annat av att ett stort antal vagnar med måltider och varor måste hanteras. Genom denna hantering av varor görs inköp från avtalsleverantörer.

Mottagningskök på enheterna sköter uppvärmning, viss tillagning och iordningställande och serverar maten till eleverna samt sköter städning i matsalar.

Måltidsverksamheten tillgodoser även fritidsavdelningarnas frukost och mellanmål på eftermiddagar.

Bruksskolan

Måltidsverksamhet

Köket är ett bra mottagningskök.

Kök och matsal är dimensionerade för drygt 100 elever men betjänar idag ca 240 elever.

Kök och matsal används för frukost (fritids), lunch (skola) och mellanmål (fritids). För att klara detta krävs totalt 11 sittningar, mot fem sittningar på Centrumskolan och Hällevadsholm skola vilket är ett mer "normalt" antal. Elever som har behov av särskild måltidsmiljö till följd av till exempel neuropsykiatrisk diagnos kan endast erbjudas detta i begränsad omfattning och med extra arbete för pedagogisk personal.

Fastighet

Bruksskolan har oändamålsenliga lärmiljöer byggda på i huvudsak 50-talet och som inte är dimensionerade för det antal elever som går där nu, varför extra moduler (drygt 400 m²) hyrs in.

Lokalerna är inte anpassade till dagens pedagogik och behovet att anpassa undervisningen utifrån individens förutsättningar, vilket försvårar samarbete. Många av lektionssalarna är för små för den gruppstorlek på 24 elever som barn- och utbildningsnämndens resurstilldelning bygger på (48–61 m² att jämföra med nytt 60 m²).

Det:

- saknas tillräckligt antal toalettutrymmen och handikapptoaletter
- finns inga specialsalar för hemkunskap, musik, teknik
- finns inga flexibla utrymmen för enskild och gruppundervisning i anslutning till verksamheten
- saknas tillräckligt antal rum för specialpedagoger (testning, möten, mindre rum för undervisning)
- finns inget konferensrum
- finns inga lärararbetsplatser
- finns inga vilrum
- finns ingen personaltoalett med dusch
- saknas gymnastiksal anpassad för årkurs 4–6

Byggnader och tekniska installationer är gamla och slitna.

Tillgängligheten är bristfällig.

Det är svårt att ha god tillsyn och säkerhet på skolgården då den är uppdelad i avskilda områden.

Lokalerna har för lite och omodern teknisk pedagogisk utrustning.

Lokalvård

Lokalvården har svårt att bedriva en bra verksamhet då det saknas förråd samt är svårstädade ytor och spridda lokaler.

Munkedalsskolan

Måltidsverksamhet

Köken på skolan är två provisoriska mottagningskök. Det ena ligger i en källarlokal på "Vita huset" och betjänar förskoleklasserna och det andra i fritidsavdelningen "Molnet" betjänar årskurs 3. Övriga elever äter på Kungsmarksskolan.

Kök och matsalar används för frukost (fritids), lunch (skola). Mellanmål för fritids äts på Kungsmarksskolan.

Elever som har behov av särskild måltidsmiljö till följd av till exempel neuropsykiatrisk diagnos kan endast erbjudas detta i begränsad omfattning och då på Kungsmarksskolan. Lösningarna är ofta bristfälliga och påverkar även annan skolverksamhet med extra arbete för pedagogisk personal.

Fastighet

Munkedalsskolan har oändamålsenliga lärmiljöer byggda i huvudsak på 50-talet och som inte är dimensionerade för det antal elever som går där nu, varför extra moduler (ca 650 m²) hyrs in.

Lokalerna är inte anpassade till dagens pedagogik och behovet att anpassa undervisningen utifrån individens förutsättningar, vilket försvårar samarbete. Vissa lektionssalar är för små för den gruppstorlek på 24 elever som barn- och utbildningsnämndens resurstilldelning bygger på. på (45–68 m² att jämföra med nytt 60 m²).

Det:

- saknas tillräckligt antal toalettutrymmen och handikapptoaletter
- skolan samnyttjar gymnastiksal, bibliotek och specialsalar (hemkunskap) på Kungsmarksskolan
- det saknas delvis flexibla utrymmen för enskild och gruppundervisning
- saknas rum för specialpedagoger (för testning, möten, mindre rum för undervisning)
- saknas konferensrum i huvudbyggnad
- finns inga lärararbetsplatser
- finns inga vilrum
- finns ingen personaltoalett med dusch
- finns ingen "riktig" matsal för skolans behov

Byggnader och tekniska installationer är gamla och slitna.

Lokalerna har för lite och omodern teknisk pedagogisk utrustning.

Skolgården är fin och lättöverskådlig och träningsskolan har en avskild skolgård.

Lokalvård

Lokalvården har svårt att bedriva en bra verksamhet då det saknas förråd samt är svårstädade ytor och spridda lokaler.

Kungsmarksskolan

Måltidsverksamhet

Köket fungerar idag som ett mottagningskök med viss produktion (för att avlasta Alléköket).

Kök och matsal används för lunch och mellanmål (fritids från Munkedalsskolan).

Elever som har behov av särskild måltidsmiljö till exempel till följd av neuropsykiatrisk diagnos kan erbjudas detta i närliggande lokal "Tysta kupén".

Fastighet

Skolan är byggd 1995 och är i behov av renovering.

Lärarbetsplatser finns i tidigare klassrum.

Flexgrupp och särskolegrupp nyttjar tidigare klassrum.

Specialsalar för naturorienterande ämnen, teknik, bild, slöjd och hemkunskap är oändamålsenliga, gamla och slitna. De går inte att använda för annan undervisning.

Skolgården är inte anpassad för åldersgruppen.

Nuvarande lokaler och lokalstruktur är dåligt anpassade till dagens pedagogik och behov av att anpassa undervisningen utifrån individens förutsättningar.

Träningskolan

Måltidsverksamhet

Vissa elever äter på Kungsmarksskolan och övriga elever äter i Träningskolan (leverans av varm mat mm från Alléköket, fastighetenheten ansvarar för transporter).

Fastighet

Träningskolan lokaler är inte ändamålsenliga vad gäller struktur och rumsfördelning (byggd som vanlig skola). Skolan disponerar idag hela byggnaden.

Det:

- saknas öppna och flexibla ytor
- saknas moderna lyftanordningar
- finns ingen rullstolsvätt
- saknas små rum
- finns ett provisoriskt sinnesrum som inte är ändamålsenligt
- saknas toaletter (handikapptoaletter)
- det finns inga personalarbetsplatser

Särskolan

Måltidsverksamhet

Vissa elever årskurs 7–9 äter i "Tysta kupén" och vissa äter i Särskolans lokaler.

Fastighet

Särskolan har inga särskilda och samordnade lokaler för årskurs F-6.

Placeringen av årskurs 7–9 och lokalstruktur är inte optimal.

Kulturskolan

Kulturskolans lokaler är inte tillräckliga för och inte anpassade till verksamheten. I kulturhuset finns scen och plats för publik (cirka 200 personer) med publikentré och kapprum samt toaletter.

Det:

- saknas rum för musikundervisning enskilt och i grupp
- saknas arbetsplatser för pedagogerna
- saknas personalrum/lunchrum
- saknas toaletter
- finns inget konferensrum

Nuläge – verksamheters effektivitet

Skolverksamhet

Barn- och utbildningsnämnden antog 2019 en strategisk plan med åtgärder för att öka studieresultaten. De åtgärder och insatser som presenterades i planen genomförs på samtliga enheter. I skolans kvalitetsrapport 2020/2021 framkommer att det skett en ökad måluppfyllelse och den strategiska planen fortlöper enligt plan.

I likhet med riksnittet har kommunens kostnader för grundskola per elev ökat från 2017 till 2020 samtidigt som statsbidrag har minskat.

Resursfördelningen är en utmaning då elevpengen för småskolor inte täcker deras kostnader. Detta gör att förvaltningen får fördela elevpengen från andra skolor vilket resulterar i mindre resurser på alla skolor. Fördelningen påverkar samtliga elevers studieresultat. Det finns brister i det långsiktiga stödet till de elever som har särskilda och stora behov.

Idag har kommunen skollokaler som försvårar en effektiv resursanvändning då de inte är flexibla och anpassningsbara till vare sig dagens lärsituation eller variationer i elevantal. Detta leder till högre kostnader och sämre effektivitet.

Exempel:

Det finns årskurser som har ca 30 elever.

Det är för stora elevgrupper för att få plats i ett klassrum varför skolan måste ha två grupperingar med en legitimerad lärare i varje klass hela dagarna och i samtliga ämnen.

Dessa grupperingar blir då ca 15 elever och skolan måste bemanna mer än vad budget tillåter.

Datorer används mycket i undervisningen. Men digital undervisning för att undervisa elever som sitter på olika platser fungerar dåligt i befintliga lokaler på grund av överhörning mellan rum, begränsad tillgång till teknisk utrustning och otillräcklig infrastruktur med mera.

Vid sjukfrånvaro kan inte grupper slås ihop och det är inte heller möjligt att jobba tillsammans över gränserna så att en behörig och en obehörig lärare samarbetar på ett effektivt sätt då lokalerna inte är anpassade för detta arbetssätt.

Resurser (till exempel elevhälsa, administration, lärare i praktiska ämnen) som är fördelade på flera enheter leder till lägre effektivitet.

Måltid

Det krävs omfattande transporter till skolorna i Munkedals tätort då all tillagning sker i Alléköket. Transporterna utförs av fastighetsavdelningens personal.

Matsvinnet är högt till följd av att mer mat levereras till mottagningsköken, för att säkerställa tillgången till mat, samtidigt som överbliven mat inte kan nyttjas inom måltidsverksamheten.

Behovet av två provisoriska kök/matsalar på Munkedalsskolan är ineffektivt. Kommunen har en tillfällig extra resurs i "Vita huset" på Munkedalsskolan.

På Kungsmarksskolan skulle matsalen, som har "öppna dörrar" under dagen, och "Tysta kupén" kunna användas mer under skoldagen.

Måltidsverksamheten har en splittrad arbetssituation och transporter mellan Kungsmarksskolan och "Molnet" i Munkedalsskolan. Finns ingen extra resurs utan befintliga resurser på Kungsmarksskolan nyttjas.

Lokalvård

Lokalvården har idag svårt att sköta uppdraget effektivt och på ett arbetsmiljömässigt bra sätt då

- skolorna är utspridda i flera hus och moduler.
- det tar tid att förflytta sig och material mellan de olika husen
- avverkningsgraden skiljer stort beroende på var man städar
- flera hus har slitna och svårstädade golv
- svårt att använda hjälpmedel i vissa lokaler

Lokaler

Kommunen hyr idag in moduler till en total årlig kostnad av 1 600 000 kr. Hyreskostnaden är 1 500 kr/m² vilket kan jämföras med övrig internhyra som är betydligt lägre.

Befintliga byggnader har en lägre energieffektivitet än moderna lokaler (isolering, ventilation, belysning mm).

Delrapport 2 - Förstudie skolor centrala Munkedal

Förutsättningar och behov för framtagning av förslag till förändringar

Generellt

Samhället utvecklas i allt snabbare takt vilket gör att även skolan behöver utvecklas för att förbereda barn och ungdomar för livet och det arbetsliv de kommer att möta efter avslutad skolgång. Barn som börjar skolan idag kommer i många fall att arbeta i yrken som kanske inte ens finns idag. Det är viktigt att skolan håller jämna steg med utvecklingen vad gäller till exempel digitalisering, kompetensbehov och arbetslivets krav på samarbete och samverkan.

Skolan ska bygga sin verksamhet utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Idag finns mycket forskningresultat om barns inlärning och hjärnans utveckling samt hur man bäst tillgodoser olika barns behov, vilket ska ligga till grund för skolans planering.

Arbetslivets krav på fortsatt lärande och utveckling innebär att barn och ungdomar kommer att behöva lära nytt och lära om i framtiden då behovet av kunskap och arbetstillfällen förändras. Grunden för ett livslångt lärande börjar i förskola och skola.

Elever

Alla grundskolans elever i kommunen ska erbjudas bästa möjliga förutsättningar för sitt lärande, kunna uppnå goda studieresultat och bli behöriga till gymnasiet. Varje elev har rätt att utvecklas utifrån sina förutsättningar och nå sina individuella mål för att i framtiden ha större valfrihet. Idag har verksamheten svårt att leva upp till detta, bland annat till följd av rekryterings- och kompetensläget samt skolornas lokalutformning. *(Barnkonventionen: artikel 29 Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter. Artikel 2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras).*

Antal elever

Att bedöma antalet elever som kommer att finnas inom respektive skolas upptagningsområde är svårt, men en viktig förutsättning vid dimensionering av respektive skola.

Tabell 4 – Barn- och utbildningsförvaltningen beräkning av elevantal per skola utifrån de barn som idag bor inom respektive skola upptagningsområde

År	Bruksskolan F-6	Munkedalsskolan F-6	Kungsmarksskolan 7-9
22/23	237	320	361
23/24	244	327	360
24/25	239	322	353
25/26	222	303	381
26/27	214	298	385
27/28	208	293	394
28/29	201	286	365

Kommunen har som mål att öka antalet invånare till 11 500 från dagens cirka 10 600 invånare.

Kommunen planerar därför:

- förtätning i anslutning till befintliga bostadsområden
- nytt bostadsområde på Vadholmen
- nya detaljplaner, bland annat på Tungenäset

Största andelen av de planerade områdena för bostadsbyggande ligger inom nuvarande upptagningsområden för skolorna i centrala Munkedal.

Samhällsutvecklingen med mer distansarbete, lägre fastighetspriser i Munkedal jämfört med större kommuner, samt en önskan att bo mer naturnära kan leda till att fler vill bosätta sig i Munkedal.

Händelser i världen innebär flyktingströmmar vilket kan komma att medföra att ytterligare barn och ungdomar tillkommer i kommunen.

SCB:s befolkningsprognos för Munkedals kommun

Enligt SCB:s befolkningsprognos kommer antalet barn att öka något fram till 2035 och 2040. För årskurs F-6 bedömer de en ökning med totalt 34 barn och för årskurs 7-9 en ökning med totalt 16 barn.

Totalt antal elever i slutet av år 2022 utifrån dagens 10 600 invånare:

Andel F-3	491/10 600=	4,6%
Andel 4-6	376/10 600=	3,6%
Andel F-6	867/10 600=	8,2%
Andel 7-9	356/10 600=	3,4%

Totalt antal elever i slutet av år 2040 utifrån antagandet 11 000 invånare:

Andel F-3	515/11 000=	4,7%
Andel 4-6	384/11 000=	3,5%
Andel F-6	899/11 000=	8,2%
Andel 7-9	372/11 000=	3,4%

Kommunens mål att öka antalet invånare

Kommunens mål att öka antalet invånare till 11 500 år 2040 innebär att elevantalet kommer bli större än den prognos som SCB redovisar. Med tanke på att kommunen planerar för ökat antal invånare och fler barnfamiljer, bedöms det vara rimligt att anta att andelen yngre kommer att öka något jämfört med idag.

Totalt antal elever¹⁴ i kommunen i slutet av år 2040 utifrån målet 11 500 invånare:

Andel F-3	5% =>	575 elever
Andel 4-6	4% =>	460 elever
Andel F-6	9% =>	1 035 elever
Andel 7-9	4% =>	460 elever

Förutsättningar för dimensionering av skolor i centrala Munkedal utifrån målet 11 500 invånare år 2040

Bruksskolan:

Idag går 28% av kommunens elever i årskurserna F-6 på Bruksskolan.

Munkedalsskolan:

Idag går 37% av kommunens elever i årskurserna F-6 på Munkedalsskolan.

Med tanke på var bostäder planeras att byggas, enligt kommunens bostadsförsörjningsplan¹⁵, är det rimligt att anta att en större andel av

¹⁴ En avvikelse på med 0,2% motsvarar upp till 25 elever eller en klass beroende på hur de fördelar sig på en eller två skolor samt på vilken/vilka årskullar.

¹⁵ Hänvisar till utkast till Bostadsförsörjningsplan

eleverna kommer att bo inom centrala Munkedals skolors upptagningsområden i framtiden. Kommunen bedömer att 70% av eleverna i årskurserna F-6 kommer att gå i skola i centrala Munkedal.

Tabell 5 – Kommunens preliminära bedömning av framtida elevantal i centrala Munkedal utifrån målet 11 500 invånare

År	Årskurs F-6	Årskurs 7-9
2022	560	360
2040	730	460
Förändring	+170	+100

För att hantera osäkerheter i bedömning av det framtida elevunderlaget bör tillbyggnadsmöjligheter beaktas i det fortsatta arbetet.

Medarbetare

Munkedals kommun står inför en större brist på legitimerade lärare i framtiden än idag vad gäller lärare för årskurs F-3 och 4-6 samt ämneslärare¹⁶. Det kommer att ställa krav på andra arbetssätt och arbetsformer där färre lärare, med stöd från andra yrkeskategorier, kommer att undervisa och hantera fler elever, bland annat utifrån att skollagen säger att undervisning och bedömning ska ske av legitimerade lärare. Nya arbetssätt och arbetsformer ställer andra krav på lokaler och lärmiljöer än tidigare. En legitimerad lärare kanske måste ha genomgångar med 40-50 elever samtidigt för att sedan sprida ut dem i grupperingar när de ska arbeta och andra yrkeskategorier finns som stöd. Den legitimerade läraren måste kunna förflytta sig och ha överblick över alla elever så att stöd och handledning kan ges vid behov.

För att hantera brist på behöriga lärare, sjukfrånvaro med mera kan hybridundervisning, det vill säga en lärare som undervisar fler grupper i olika rum via digitala verktyg, vara en möjlighet. Det kräver rum i nära anslutning med möjlig uppsikt och möjlighet för läraren att ge stöd. Hybridundervisning ger också möjlighet till undervisning för elever på annan plats till exempel i hemmet eller på annan skola.

Det är viktigt att ha behöriga lärare som stöd för elevernas inläring. Goda arbetsförutsättningar för lärare, fritidspedagoger, elevhälsopersonal, rektorer och övrig personal bidrar positivt både vid rekrytering av nya medarbetare till exempel behöriga lärare samt till att medarbetare trivs och stannar. Viktiga förutsättningar är:

- möjlighet till kollegialt lärande och samarbete
- möjligheter att arbeta över gränser (stadier, tematiskt etc.)

¹⁶ Se bilaga 2

- väl fungerande samarbete mellan lärare och elevhälsan
- tillräckligt stor skola ger rimlig fördelning mellan olika arbetsuppgifter
- tjänst förlagd på en skola
- möjligheten att kollegor kan ersätta vid sjukfrånvaro
- god arbetsmiljö (arbetsplats, konferensrum, vilrum etc.)

Elevhälsa

Enligt skollagen ska elevhälsans professioner finnas tillgängliga för alla elever. Elevhälsans yrkesroller är en svårrekryterade. De har ett viktigt uppdrag för barns och elevers vardag och hälsa då de står för kompletterande kompetenser, kompetenser som lärare inte har med sig i sin utbildning. Det är kompetensområden för psykologer och kuratorer. Skolsköterskor och skolläkare har ett basprogram att genomföra för den medicinska delen.

En fungerande elevhälsa förutsätter ett nära samarbete både inom elevhälsans olika professioner samt mellan elevhälsoteam, rektor, lärarlag och övrig personal genom att koppla ihop elevhälsans arbete med det pedagogiska arbetet¹⁷.

Specialpedagoger/speciallärare

Specialpedagogisk kompetens i form av specialpedagoger och speciallärare är en viktig grupp för framför allt de elever som behöver extra stöd för sin inläring. De arbetar på individ, grupp och central nivå för att ge stöd till elever och handleda personal.

Grundsärskolans (sär- och träningskola) lärarpersonal måste ha specialpedagogisk utbildning med inriktning mot utvecklingsstörning för att vara legitimerade för undervisning i skolformen, vilket är en utmaning vid rekrytering och utspridd verksamhet.

Lokalstruktur

Skolorna har behov av en lokalstruktur där klassrum samlas runt öppna gemensamma ytor för ökad flexibilitet och för att möta elevers olika behov. Lokalerna bör vara samlade i en gemensam byggnad.

Nuvarande inhyrda moduler bör ersättas med permanenta lokaler.

Förutom storgruppsmiljö, krävs även rum där man kan samarbeta i mindre grupp eller ibland enskilt. Det ska vara en god och adekvat inomhusmiljö (ljudmiljö utan störande inslag, god ventilation, genomtänkt ljus mm) samt god tillgång till internet och digitala verktyg.

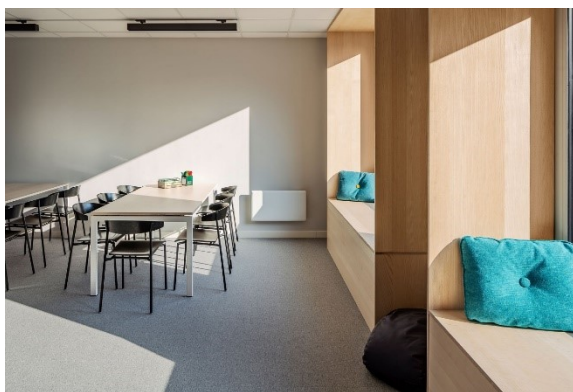
---

¹⁷ Specialpedagogiska skolmyndighetens publikation "Samordning för ett hållbart elevhälsoarbete"

Lokalerna ska tillgodose de behov som finns för de olika verksamheterna och funktionerna inom skolorna.

En flexibel lärmiljö med två större klassrum med öppning emellan innebär att man i det fall man har en årskull med 30 elever kan fördela dem i två klassrum. Pedagogerna kan ha alla elever samtidigt vid genomgångar och gemensamma aktiviteter. Eleverna kan sedan fördelas ut när de ska arbeta. Pedagogerna kan även då hantera hela gruppen och ha översikt.

Dagens arbetsätt i arbetslivet inkluderar grupparbete och samarbete. Samma förändring syns i skolorna. Inläring är alltmer gruppcentrerat. Inläring i grupp utvecklar elevernas förmågor och är en bra förberedelse inför arbetslivet. I sådana lärmiljöer behöver möblerna kunna arrangeras om för olika typer av grupper och uppgifter och lokalerna ska vara tillräckligt stora och öppna med flexibla vägg- och utformningsmöjligheter.

Skolans miljö behöver inbjuda till en levande social gemenskap som ger trygghet samt vilja och lust att lära. Det ska också vara möjligt för eleven att själv välja miljö utifrån uppdragets art och det individuella behovet. En varierad miljö tillgodoser olika behov och är flexibel, omställbar och lätt att förstå. Tillgång till anpassade lokaler skapar bättre förutsättningar för elever med särskilda behov att följa ordinarie studiegång. Inomhusmiljön bör vara skofri.

Säkerhet

Samhällsutvecklingen med ökad risk för hot och våldsdåd riktade mot skolor behöver beaktas både vid utformning av skolor och installation av system för ökad säkerhet.

Sedan några år tillbaka har fokus för säkerhetsarbete inte bara handlat om utrymning vid brandfara eller annan fara utan också om inrymning.

Utemiljö

Utemiljön ska ge goda möjligheter till utepedagogik och locka till rörelse, som forskning pekar på är avgörande för hjärnans utveckling. Daglig fysisk

aktivitet är viktig för våra barn och ungdomar då det påverkar dem både fysiskt och mentalt och ger en lugnare vardag med förbättrade möjligheter till koncentration och lärande. Utemiljön ska vara tillräckligt stor (cirka 30 m²/elev), ha variation i aktivitetsutbud samt utformas så att god överblick är möjlig för skolans personal då detta bidrar till elevernas säkerhet. Säkra trafiklösningar ska beaktas i det fortsatta arbetet.

Möbler

Miljön och möblerna ska underlätta för barnen och hjälpa dem i sitt lärande. Eleverna ska kunna välja mellan flera olika höjder – från sittande till stående – när de arbetar. De ska kunna jobba direkt på golvet, vid mer traditionellt utformade skolbord och elevstolar eller stående vid högre arbetsbord. Miljön ska också erbjuda mjuka sittningar som fåtöljer och soffor i kombination med olika bord.

Möblerna ger barnen möjlighet att variera sin arbetsplats och arbetsställning vilket kan stimulera kreativitet och ger en ergonomisk skolmiljö.

Digital miljö

Eleverna ska rustas för dagens och framtidens yrken. Utvecklingen går snabbt och olika digitala miljöer såsom hybridklassrum¹⁸ behöver finnas för att möjliggöra för pedagogerna att undervisa digitalt men också utgöra

¹⁸ Med kameror, mikrofoner, högtalare, projektorer, dukar/skärmar

träningsarenor för eleverna.

Digital kompetens och arbete med digitala verktyg är en integrerad del i skolans läroplaner.

Upptagningsområden och skolskjutsar

Upptagningsområdet för respektive skola ses över regelbundet och justeras vid behov. Hänsyn tas till var eleverna bor, skolornas förutsättningar, restid för elever, eventuellt bedömda konsekvenser till följd av det fria skolvalet, vårdnadshavarnas arbetsplats, sociala strukturer mm.

Nuvarande områdesindelning bedöms vara ändamålsenlig.

Skolornas har behov av flexibla skolskjutslösningar anpassade till skolverksamhetens förändringar.

Säkra trafiklösningar ska beaktas i det fortsatta arbetet.

Fritidshem

Fritidshemmen behöver större och samlade lokaler. Lokaler kan samnyttjas med skolan men det behöver finnas möjlighet att ha material som står kvar i avskild miljö (rum, förvaringsutrymme, avskärmning eller dylikt)

Anpassad grundskola (ny benämning fr o m 2023)

Särskolan

Barn- och utbildningsförvaltningens prognos är att antalet elever kommer att öka under de närmsta åren.

Det finns behov av att skapa förutsättningar för en central grupp för årskurs 1–6 med möjlighet till integrerad undervisning på motsvarande sätt som gruppen för årskurs 7–9.

Träningskola

Barn- och utbildningsförvaltningens prognos är att antalet elever kommer att vara cirka 30–40 % fler under de närmsta åren.

Placeringen av träningskolan är viktig då eleverna behöver närhet till samtliga skolåldrar från åk 1 till 9 för att möjliggöra att de kan integreras i grundskoleverksamheten.

Verksamhetens behov är att

- tillgodose elevers och personals goda arbetsmiljö
- tillgodose elevernas möjligheter till utveckling och välbefinnande
- personalen kan samarbeta över åldersgrupperna
- tillgodose elevernas behov av olika rum för olika typer av träning, ex. sinnesrum.

- anpassa ytor och hjälpmedel till grava funktionsvariationer så att de kan användas effektivt
- samla kompetens på ett ställe träningskola

Kulturskolan

Kulturskolan har vuxit och verksamheten behöver lokaler som tillgodoser de behov som finns för de olika verksamheterna och funktionerna inom skolan.

Måltidsverksamheten

Matsalar behöver dimensioneras så att eleverna får tillräcklig tid för att äta. Enligt Livsmedelsverkets riktlinjer innebär det 20 minuter att sitta vid bordet för att äta samt ytterligare tid för att ta mat och lämna in disk.

Produktionskök och mottagningskök dimensioneras och utrustas för aktuellt behov.

Fastigheter

Bruksskolans skolgård

Bruksskolans användbara skolgård¹⁹ bedöms komma att vara liten, även när granntomten, som idag används som skolgård, räknas med.

Idag har skolan 240 elever vilket innebär cirka 33 m²/elev.

År 2040 bedöms skolan ha 310 elever vilket innebär cirka 26 m²/elev. Men hänsyn ska även tas till att byggnader blir större vilket gör att delar av dagens skolgårdsytor inte finns kvar eller inte kommer att vara lämpliga att nyttja. Preliminärt bedöms ytan komma att bli cirka 5 000 m² inklusive granntomten vilket innebär 16 m²/elev.

Munkedalsskolans skolgård

Även Munkedalsskolans användbara skolgård²⁰ bedöms komma att vara liten samtidigt som den har problem med stora höjdskillnader.

Idag har skolan 320 elever vilket innebär cirka 38 m²/elev.

År 2040 bedöms skolan ha 410 elever vilket innebär 30 m²/elev. Men hänsyn ska även tas till att byggnader blir större vilket gör att delar av dagens skolgårdsytor inte finns kvar eller inte kommer att vara lämpliga att nyttja. Preliminärt bedöms ytan komma att bli cirka 7 000 m² vilket innebär cirka 17 m²/elev.

Skolbyggnader (Bruksskolan och Munkedalsskolan)

Skolorna är 70 år gamla och är enligt fastighetsavdelningen i behov av omfattande renovering och förnyelse av tekniska system.

Kungsmarksskolan

Kungsmarksskolan har renoveringsbehov, men verksamhetens framtida behov har inte inventerats ännu. Med tanke på att skolan påverkas av övriga åtgärder ingår även Kungsmarksskolan i förstudien.

Lokalvård

Lokalvården behöver ha tillgång till både större och mindre städförråd för material och utrustning.

Vaktmästeri

Vaktmästeriet behöver ha tillgång till arbetsrum samt förråd i anslutning till plats för varuleveranser.

---

¹⁹ Se bilaga 3

²⁰ Se bilaga 3

Erfarenheter från tidigare projekt

Kommunen har genomfört ROT-projekt (renovering samt om- och tillbyggnad) på Centrumskolan och Hällevadsholms skola. Projekt pågår på Hedekas skola och förskola samt Dingle förskola.

Renoveringar som gjorts har upplevts positiva då lokalerna har fräschats upp och moderniserats. Lokalstrukturen har dock inte anpassats tillräckligt till modern pedagogik och ökat samarbete eller för att möta framtidens behov av effektivisering och kompetensförsörjning.

Det har varit arbetsamt för alla inblandade då personal och eleverna har fått flytta mellan olika delar av skolan. Material har packats och flyttats flera gånger innan renoveringen stått klar. Renoveringar har utförts samtidigt som verksamheten varit i gång varför skolan har befunnit sig på en byggarbetsplats under ombyggnadstid.

Verksamheten bör, om möjligt, inte vara kvar i samband med att ett större renoveringsprojekt genomförs.

Eventuella evakueringskostnader och övriga konsekvenser till exempel skolskjutslogistik ska beaktas.

Erfarenheter från andra kommuner

Tjörns kommun

Tjörns kommuns skolutredning 2021 konstaterade

- sjunkande skolresultat
- att kommunen har hög kostnad per elev

Göteborgs stad

Göteborgs stads skolenhetsutredning 2019 hade målen

- ökad kvalitet i undervisningen
- tydligare ansvar, styrning och ledning
- ökad likvärdighet för alla elever

Gemensamma resultat

Gemensamma resultat av utredningarna ovan är:

- Skolenheterna bör bli färre och större.
- Sammanhållna stadier
- Skolor tilldelas budget efter elevantal vilket leder till att mindre enheter får en mindre budget vilket medför begränsningar:
  - Personaltätheten i skolor och fritidshem blir lägre
  - Svårt att skapa heltidstjänster för att tillgodose timplan och lärarbehörighet i alla ämnen
  - Svårare att stötta elever med särskilda behov
  - Svårare att rekrytera och behålla lärare, särskilt i praktisk-estetiska ämnen

- Det är attraktivare att arbeta på större enheter där karriärmöjligheter och kollegialt lärande lockar
- Inte möjligt att klara målen om fördelningen av resurser sprids på för många enheter.
- Samordning är en central fråga för likvärdigheten för alla elever, men också för pedagoger och skolledare.
- Samma skolstruktur i hela kommunen är viktigt för att eleverna ska få samma kvalitet på undervisningen oavsett var de bor.
- Personalen ska ha samma förutsättningar i arbetet.
- Att samla pedagoger till färre och större enheter innebär en ökad personaltäthet och att kompetens samlas.

Fördelning resurser

Nuvarande ordinarie fördelningsmodell med elevpeng gör att tillräckliga ekonomiska resurser saknas för mindre skolenheter. Detta kompenseras genom utökad ramtilldelning i budget som fördelas mellan skolenheter. Detta är en grundförutsättning för att samtliga elever i kommunen ska få likvärdiga förutsättningar. Ytterligare utökad ramtilldelning bedöms nödvändig för att möta ökade behov alternativt är det nödvändigt att optimera resursanvändningen för att kvaliteten ska kunna bibehållas/höjas.

Effektiviseringsmöjligheter

Beroende på vilken lösning som väljs för skolstrukturen varierar effektiviseringsmöjligheterna.

Genom förändrad lokalstruktur bedöms arbetssätt, klassindelning och pedagogers frånvaro kunna hanteras på ett effektivare sätt.

Genom förändrad organisation kan det finnas utrymme för att administration, ledning och elevhälsoverksamheten kan bedrivas på ett effektivare sätt.

Genom förändrad köksstruktur kan kostnader för transporter och matsvinn minska.

Genom att bygga permanenta lokaler kan inhyrning av moduler avslutas.

Moderna byggnader är mer energieffektiva.

Genom mer funktionella lokaler och bättre arbetsförutsättningar kan lokalvårdsverksamheten effektiviseras.

Bilagor

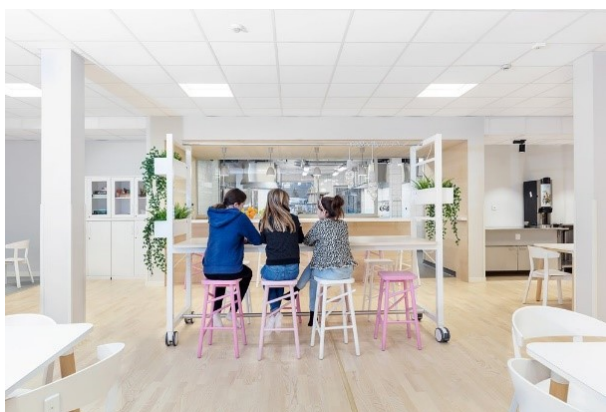
Bilaga 1 – Exempel på lokalutformning

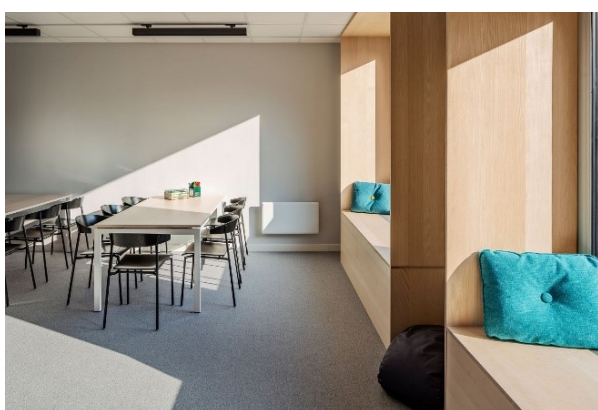

Bilaga 2 – Förutsättningar för framtida rekrytering

Läroarutbildning

Läroarutbildningen examinerar idag lärare för alla stadier, från förskola till gymnasieskolan. Utbildningarna skiljer sig åt och lärare kan bara byta delvis mellan stadierna.

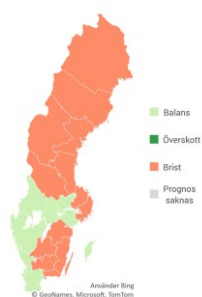
Exempelvis kan en utbildad ämneslärare år 7–9 undervisa också i sina ämnen på ett åldersspann ner dvs. mellanstadiet. Man är bara legitimerad att undervisa i och sätta betyg i de ämnen man är utbildad för.

Detta är en skillnad mot tidigare då man kunde undervisa i alla ämnen så länge man var behörig lärare, särskilt i de yngre skolåren. Detta påverkar skolans organisation då varje klass med stigande ålder ska ha flera undervisande lärare, en för varje ämneskombination till exempel svenska och samhällsorienterande ämnen eller matematik och naturorienterande ämnen förutom lärare i alla praktisk-estetiska ämnen, språk et c. Ämnesbehörigheten ska täckas upp för varje klass/utbildningsgrupp oavsett gruppens storlek. Det är särskilt svårt för skolor med litet elevantal att tillgodose kvaliteten i undervisningen i alla ämnen då antalet lärare inom budget sällan kan uppfylla de kraven.

Utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser

Enligt SCB:s "Sammanfattning av regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser -Med sikte på år 2035" (mars 2022) är bedömningen att tillgången på personer med läroarutbildning i de flesta länen ska vara i stort sett oförändrad eller minska under prognosperioden. Samtidigt ökar efterfrågan, vilket dels beror på att utbildade lärare ska ersätta dem som saknar läroarutbildning, dels på större barnkullar. År 2035 beräknas efterfrågan överstiga tillgången i stora delar av landet för samtliga läroarutbildningar förutom speciallärar- och specialpedagogutbildningarna, för vilka marknadsläget bedöms bli mer varierat.

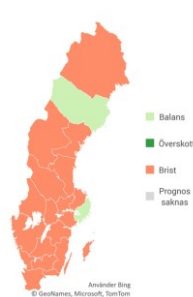
Förskolläroarutbildning

Grundläroarutbildning med inriktning mot fritidshem

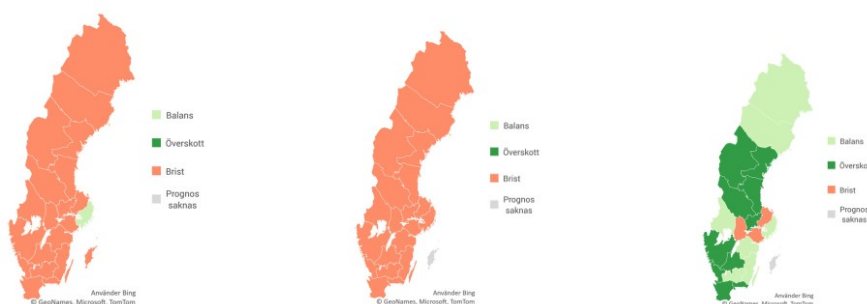
Grundläroarutbildning årskurs F-3 och 4-6

Ämnesläroarutbildning

Yrkesläroarutbildning

Speciallärar- och specialpedagogutbildning

I SCB:s rapport "Regionala utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser – Prognosresultat för länet år 2035" (Västra Götalands län, mars 2022) redovisas ett mer detaljerat underlag för hur bedömningen gjorts.

För Munkedal innebär prognosen att det kan komma att vara brist på lärare för årskurs F-3 och 4-6 samt ämneslärare i årskurs 7-9 och gymnasiet.

Rekrytering av lärare

Rekrytering av samtliga personalgrupper inom utbildningsområdet är svår idag. Lärare utbildas i för låg grad och det gäller alla kategorier av lärare.

Munkedals kommun har relativt god lärarbehörighet idag men riskerar, precis som andra kommuner, att den sjunker med tiden då efterfrågan nationellt är större än tillgången.

Enligt Skolverkets lärarprognos 2021 kommer 12 000 behöriga lärare och förskollärare att saknas i hela landet om 15 år, vilket är bättre än förra prognosen 2019, men situationen är fortsatt allvarlig.

Störst är rekryteringsbehoven de närmaste fem åren och då främst förskollärare, lärare i grundskolan år 7-9 och gymnasielärare. Västra Götalandsregionen är ett av tre län i landet med störst rekryteringsbehov.

Det är därför viktigt att behålla lärare som stannar och trivs i Munkedal.

Bilaga 3 – Skolgårdar

Bruksskolans skolgård

Bruksskolans användbara skolgård bedöms komma att vara liten, även när granntomten, som idag används som skolgård, räknas med.

Inringad yta är cirka 7 000 m² (figur 1). Från detta avräknas cirka 800 m² för byggnader (figur 2) och sedan läggs "granntomten" till med cirka 1 700 m² = 7 900 m² (figur 3).

Figur 1- Skolgård bruttoyta

Figur 2 - Avräknad yta för byggnader

Figur 3 - Angränsande fastighet

Idag har skolan 240 elever vilket innebär cirka 33 m²/elev

År 2040 bedöms skolan ha 310 elever vilket innebär cirka 26 m²/elev. Men hänsyn ska även tas till att byggnader blir större vilket gör att delar av

dagens skolgårdsytor inte finns kvar eller inte kommer att vara lämpliga att nyttja. Preliminärt bedöms ytan komma att bli cirka 5 000 m² inklusive granntomten vilket innebär 16 m²/elev.

Munkedalsskolans skolgård

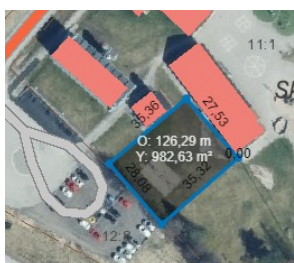
Även Munkedalsskolans användbara skolgård bedöms komma att vara liten samtidigt som den har problem med stora höjdskillnader.

Inringad yta är cirka 13 300 m² (figur 4) från detta avräknas yta för träningskolan om cirka 1000 m² (figur 5) = 12 300 m².

Figur 4 - Skolgård bruttoyta

Figur 5 - Skolgård för träningskolan

Idag har skolan 320 elever vilket innebär cirka 38 m²/elev.

År 2040 bedöms skolan ha 410 elever vilket innebär 30 m²/elev. Men hänsyn ska även tas till att byggnader blir större vilket gör att delar av dagens skolgårdsytor inte finns kvar eller inte kommer att vara lämpliga att nyttja. Preliminärt bedöms ytan komma att bli cirka 7 000 m² vilket innebär cirka 17 m²/elev.

Delrapport 3 - Förstudie skolor centrala Munkedal

Olika alternativa lösningar för skolor i Munkedal tätort

Politisk behandling av alternativen i denna delrapport

Barn- och utbildningsnämnden fick på nämndsmötet 2022-09-21, information om de olika alternativ som redovisas i denna rapport. Nämnden grupperade alternativen i tre grupper:

Grupp 1: Förslagen **utreds vidare** i förstudien

Grupp 2: Förslagen **utreds inte** vidare (vilande)

Grupp 3: Förslagen är **inte aktuellt att genomföra**

Efter barn- och utbildningsnämndens möte informerades förstudiens politiska styrgrupp 2022-09-27 om de olika alternativen som redovisas i denna rapport. Styrgruppen informerades även om barn- och utbildningsnämndens bedömning av förslagen. Styrgruppen beslutade att föreslå att barn- och utbildningsnämnden begränsar det fortsatta arbetet i förstudien till alternativen F och G.

Förutsättningar

Förstudien har tidigare lämnat två delrapporter. I den första delrapporten redovisades nuläget för skolorna i Munkedals kommun. I den andra delrapporten redovisades förutsättningar och behov som bör tillgodoses i den lösning som arbetsgruppen senare förslår. Grunden för de olika förslagen är det arbete och de lösningar som tidigare togs fram i dialog mellan barn- och utbildningsförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, konsulter samt med personal och elever inför byggnation av ny 4-6-skola.

Viktiga förutsättningar är:

- Skolorna i Munkedal tätort ska i framtiden kunna byggas till för att klara ett bedömt ökat antal elever (max) utifrån kommunens mål att **öka antalet invånare till 11 500** (planeringsförutsättning för Översiktsplan 2040).
  - Detta innebär att de **funktioner som är svåra/dyra att bygga ut** i ett senare skede (till exempel produktionskök) ska dimensioneras för maxantalet elever. Övriga ytor dimensioneras för det **antal elever** som bedöms finnas under **de närmsta åtta åren**.

- Vid bedömning av fastigheters storlek beaktas även, om det är rimligt/lämpligt/möjligt, möjligheten att ha utrymme för ytterligare **framtida mark- och lokalbehov**.
- Hänsyn tas till var **framtida bebyggelseutveckling** sker (Översiktsplan)
- **Eleverna ska få en god och trygg arbetsmiljö:**
  - Anpassad till elever med **särskilda behov**
  - **Säkerhet** beaktas vid utformning och installation av system
  - Möjlighet att **möblera flexibelt** och med **ergonomiskt** anpassade möbler.
- Lokalerna ska ge förutsättningar för att bedriva en modern, bra och **flexibel lärmiljö** samt **effektiv verksamhet**, inklusive hybridundervisning (flera grupper, olika lokaler), vilket ökar möjligheten att rekrytera **behöriga lärare och övrig personal** samt att ha en **god arbetsmiljö**.
- Lokalerna ska vara **funktionella i 40 år**.
- Lokalerna ska vara **tillgänglighetsanpassade**.
- Lokalerna ska ha **modern pedagogisk utrustning**.
- **Hemrum** dimensioneras för 24 elever per klass. Hemrum för Fritids används även som hemrum för en klass.
- Andel av eleverna som går på Fritids är cirka 90% i årskurs F-3 och 25–30% i årskurs 4–6
- Lokaler ska finnas för:
  - Flexgrupp på respektive skola
  - Elevhälsa, administration samt ledning på respektive skola
  - Särskola
  - Träningskola
  - Lärararbetsplatser
  - Lokalvård
  - Kulturskolan
  - Samlingsal/aula
- **Skolgårdar** ska vara tillräckligt stora och anpassade till elevers och verksamhetens olika behov (riktvärde enligt Boverket 30 m²/elev)
- **Trafiksituationen** ska beaktas
- **Parkeringsbehov** ska beaktas
- **Elevernas skolväg** och möjligheten att ta sig själv till skolan ska beaktas
- Behovet av **skolskjutsar** ska beaktas
- Kommunens och nämndernas **framtida driftkostnad** ska beaktas (verksamhetskostnader, lokalkostnad/hyra, måltidskostnad, lokalvårdskostnad)
- **Effektiviseringsmöjligheter** ska beaktas
- **Befintliga lokalers tekniska status** ska beaktas
- Lokaler ska ha god **energieffektivitet** och rimlig **miljöpåverkan**
- Behovet av **modulskola** under genomförandeskedet ska beaktas

Bedömning av de olika alternativen

De olika alternativen har bedömts utifrån i vilken grad de anses vara genomförbara utifrån **verksamhetens behov** och de förutsättningar som tidigare redovisats i delrapport 2 samt **platsernas förutsättningar**.

Bedömningen redovisas med färgkodning där lösningsalternativen, med **reservation för kommande ekonomiska avväganden** som kommer att redovisas inför kommande beslut, bedöms som:

Mycket bra

Grönt

Genomförbart med vissa brister

Gult

Genomförbart med tydliga brister

Orange

Inte genomförbart

Rött

Grupp 1: Alternativ som utreds vidare

Alternativ F – Utreds vidare

<p>Nybyggnation på annan plats</p> <p>Skolgård på befintlig plats: 16 m²/elev</p>	<p>Ny skola byggs på ny plats i närheten av nuvarande Bruksskolan för åk F-6. Framtida Möjlig Kapacitet (FMK) upp till ca 310 elever.</p>
--	---

	<p>Kungsmarksskolan anpassas genom Renovering, Om- och Tillbyggnad (ROT) till åk F-6. FMK upp till ca 410 elever. Ny byggnad för tränings- och särskola på Kungsmarksskolan. Kapacitet upp till 15+15 elever (ev. 20+20 elever).</p> <p>Ny skola med kök och matsal byggs för åk 7–9 på ny plats på Kungsmarken. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Kulturskola och samlingshall samt parkering på Munkedalsskolans tomt (ev. ROT för del av Munkedalsskolan) – ca 250 sittande. Yta finns även för framtida utveckling. Behöver utredas ytterligare.</p>
--	---

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ F

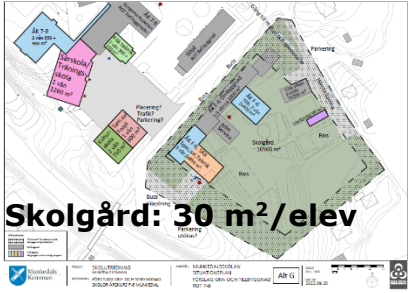
Grönt

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ F:

- Ingen modulskola krävs (+)
- Goda lärmiljöer och goda förutsättningar för effektiv verksamhet på samtliga skolor (+)
- Nyttjar Kungsmarksskolan som är byggd med en i huvudsak modern layout (enligt skolans behov och förutsättningar) (+)
- Bibehåller nuvarande skolstruktur med två F-6-skolor i tätorten (flexibilitet) (+)
- Förbättrar trafiksituationen avsevärt (+)
- Skapar utrymme för parkeringsplatser (+)

Alternativ G – Utredds vidare

<p>Nybyggnation på annan plats</p> <p>Skolgård på befintlig plats: 16 m²/elev</p>	<p>Ny skola byggs på ny plats i närheten av nuvarande Bruksskolan för åk F-6. FMK upp till ca 370 elever (större upptagningsområde).</p>
--	--

 <p>Skolgård: 30 m²/elev</p>	<p>Munkedalsskolan anpassas genom ROT till åk F-6. FMK upp till ca 350 elever (mindre upptagningsområde).</p> <p>Kungsmarksskolan anpassas genom ROT till åk 7–9. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad för tränings- och särskola på Kungsmarksskolan. Kapacitet upp till 15+15 elever (ev. 20+20 elever).</p> <p>Ny byggnad för Kulturskola samt samlingsal vid Kungsmarksskolan– ca 250 sittande.</p>
--	--

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ G

Gult

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ G:

- Befintlig rumsstruktur kvar till stor del på Munkedalsskolan vilket leder till ineffektiv resursanvändning (-)
- Lärmiljöer och goda förutsättningar för effektiv verksamhet för Bruksskolan och Kungsmarksskolan (+)
- Modulskola behövs för Munkedalsskolan och Kungsmarksskolan (-)
- Trafiksituation samma förutsättningar som idag (-)

Alternativ A – Utredds vidare

	<p>Bruksskolan anpassas genom ROT till åk F-3. FMK upp till ca 170 elever.</p>
---	--

 <div data-bbox="335 952 582 1108" style="border: 1px solid black; padding: 5px; transform: rotate(-5deg); display: inline-block;"> <p>1000 elever (idag ca 700)</p> </div>	<p>Munkedalsskolan anpassas genom ROT till åk F-3. FMK upp till ca 230 elever.</p> <p>Ny byggnad för kulturskola och samlingshall vid Munkedalsskolan – ca 250 sittande.</p> <p>Kungsmarksskolan anpassas genom ROT till åk 7–9. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad för åk 4–6 på Kungsmarksskolan. FMK upp till ca 325 elever.</p> <p>Ny byggnad för tränings- och särskola på Kungsmarksskolan. Kapacitet i tränings- respektive särskola upp till 15 elever (ev. 20 elever).</p>
--	--

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ A

Orange

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ A:

- Ökat elevantal gör att lösningen inte fungerar som tidigare planerat (-)
- Befintlig rumsstruktur är till stor del kvar vilket leder till ineffektiv resursanvändning (-)
- Lärmiljöer och goda förutsättningar för effektiv verksamhet för åk 4–9 (+), sämre förutsättningar för åk F-3 (-)
- Nyttjar Kungsmarksskolan som är byggd med en i huvudsak modern layout (enligt skolans behov och förutsättningar) (+)
- Verksamheten med uppdelning på F-3-skola respektive 4–6-skola lika Svarteborg (hämtning/lämning) (-)
- Skolgård på Bruksskolan har bristande överblick/säkerhet (-)
- Skolgård för åk 7–9 blir liten (-)
- Idrottshallar/gymnastiksalar räcker ev. inte till (justering Bollhall?) (-)
- Det finns inga utbyggnadsmöjligheter (-)
- Modulskola med specialsalar behövs för evakuering (F-3 och 7–9) (-)
- Parkeringsituation försämras (-)
- Trafiksituation mer utmanade jämfört med idag (-)

Alternativ B2 – Utreds vidare

 <p>Skolgård för liten 16 m²/elev</p>	<p>Bruksskolan anpassas genom ROT till åk F-6. FMK upp till ca 310 elever.</p>
--	--

 <p>Skolgård för liten M: 14 m²/elev</p> <p>ca 870 elever (idag ca 700)</p>	<p>Munkedalsskolan anpassas genom ROT till åk F-6. FMK upp till ca 410 elever.</p> <p>Ny byggnad för tränings- och särskola på Munkedalsskolan. Kapacitet i tränings- respektive särskola upp till 15 (ev. 20 elever) elever.</p> <p>Kungsmarksskolan anpassa genom ROT till åk 7–9. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad för kulturskola och samlingsal, för ca 250 sittande, på Kungsmarksskolan.</p>
---	--

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ B2

Rött

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ B2:

- Skolorna ryms inte på fastigheterna då skolgårdarna inte uppfyller Boverkets riktlinjer för friytans storlek och utformning (avsevärd avvikelser) (-)
- Befintlig rumstruktur är till betydande del kvar vilket leder till ineffektiv resursanvändning (-)
- Lärmiljöer och goda förutsättningar för effektiv verksamhet för åk 7–9 (+), sämre förutsättningar för åk F-6 (-)
- Modulskola krävs för Träningskolan (-)
- Modulskola behövs för alla skolorna (-)
- Parkeringssituation försämras (-)
- Trafiksituation mer utmanade jämfört med idag (-)

Grupp 2: Alternativ som inte utreds vidare (vilande)

Alternativ B1 - Förslaget utreds inte vidare (vilande)

<p>Nybyggnation på annan plats</p> <p>Skolgård på befintlig plats: 16 m²/elev</p>	<p>Ny skola byggs på ny plats i närheten av nuvarande Bruksskolan för åk F-6. FMK upp till ca 310 elever.</p>
---	---

<p>Nybyggnation på annan plats (finns inte)</p> <p>Skolgård på befintlig plats (Munkedal): 17 m²/elev</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin-top: 20px;"> <p>870 elever (idag ca 700)</p> </div>	<p>Ny skola för åk F-6 (FMK upp till ca 410 elever) samt tränings- och särskola upp till 15+15 elever (ev. 20+20 elever) behöver byggas på ny plats. Det finns ingen lämplig alternativ placering i närområdet.</p> <p>Kungsmarksskolan anpassas genom ROT till åk 7–9. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad vid Kungsmarksskolan för Kulturskola samt samlingsal – ca 250 sittande</p>
---	--

<p>Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ B1</p> <div style="background-color: red; color: white; padding: 5px; display: inline-block; margin: 10px auto;">Rött</div>
<p>Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finns ingen lämplig alternativ placering av Munkedalsskolan i närområdet (-) • Skolorna ryms inte på fastigheterna då skolgårdarna inte uppfyller Boverkets riktlinjer för friytans storlek och utformning (avsevärd avvikelser) (-) • Modulskola krävs för Träningskolan (-) • Modulskola behövs för Munkedalsskolan och Kungsmarksskolan (-) • Parkeringssituation försämras (-) • Trafiksituation mer utmanade jämfört med idag (-)

Alternativ B3 - Förslaget utreds inte vidare (vilande)

<p>Nybyggnation på annan plats</p> <p>Skolgård på befintlig plats: 16 m²/elev</p>	<p>Ny skola byggs på ny plats i närheten av nuvarande Bruksskolan för åk F-6. FMK upp till ca 310 elever.</p>
--	---

 <p>Skolgård för liten</p> <p>M: 14 m²/elev</p> <p>ca 870 elever</p>	<p>Munkedalsskolan anpassas genom ROT till åk F-6. FMK upp till ca 410 elever.</p> <p>Ny byggnad för tränings- och särskola på Munkedalsskolan. Kapacitet i tränings- respektive särskola upp till 15+15 elever (ev. 20+20 elever).</p> <p>Kungsmarksskolan anpassas genom ROT till åk 7-9. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad för kulturskola och samlingsal, för ca 250 sittande, på Kungsmarksskolan.</p>
---	---

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ B3

Rött

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ B3:

- Skolorna ryms inte på fastigheterna då skolgårdarna inte uppfyller Boverkets riktlinjer för friytans storlek och utformning (avsevärd avvikelser) (-)
- Befintlig rumstruktur är till viss del kvar vilket leder till ineffektiv resursanvändning (-)
- Lärmiljöer och goda förutsättningar för effektiv verksamhet för Bruksskolan och åk 7-9 (+)
- Idrottshallar/gymnastiksalar räcker ev. inte till (justering Bollhall?) (-)
- Modulskola krävs för Träningskolan (-)
- Modulskola med specialsalar behövs för evakuering (åk F-6 och åk 7-9) (-)
- Parkeringsituation försämras (-)
- Trafiksituation mer utmanade jämfört med idag (-)

Alternativ D - Förslaget utreds inte vidare (vilande)

<p>Skolgård för liten (idag 240 elever) 8 m²/elev</p> 	<p>Bruksskolan anpassas genom ROT till åk F-3. FMK upp till ca 400 elever.</p>
--	--

<p>Skolgård relativt liten M: 18 m²/elev</p> 	<p>Munkedalsskolan anpassas genom ROT till åk 4-6. FMK upp till ca 325 elever.</p> <p>Ny byggnad för tränings- och särskola på Kungsmarksskolan. Kapacitet i tränings- respektive särskola upp till 15+15 elever (ev. 20+20).</p> <p>Kungsmarksskolan anpassas genom ROT till åk 7-9. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad för kulturskola och samlingsal, för ca 250 sittande, på Kungsmarksskolan.</p>
--	---

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ D

Rött

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ D:

- Skolorna ryms inte på fastigheterna då skolgårdarna inte uppfyller Boverkets riktlinjer för friytans storlek och utformning (avsevärd avvikelser framför allt på Bruksskolan) (-)
- Befintlig rumsstruktur är till betydande del kvar vilket leder till ineffektiv resursanvändning (-)
- Lärmiljöer och goda förutsättningar för effektiv verksamhet för åk 7-9 (+)
- Verksamheten med uppdelning på F-3-skola respektive 4-6-skola lika Svarteborg (problematiskt med trygghet, studiero, fritids två platser) (-)
- Gymnastiksal räcker inte till på Bruksskolan (ca 20 klasser) (-)
- Modulskola krävs för Tränings-skolan (-)
- Modulskola med specialsalar behövs för evakuering (F-6 samt 7-9) (-)
- Parkerings-situation försämras på Bruksskolan (-)
- Trafik-situationen vid Bruksskolan mer belastad (-)

Grupp 3: Alternativ som inte är aktuella att genomföra

Alternativ C - Inte aktuellt att genomföra

	Bruksskolan avvecklas.
--	------------------------

 <p>Skolgård för liten M: 13 m²/elev</p> <p>ca 1200 elever</p>	<p>Munkedalsskolan anpassas genom ROT till åk F-3. FMK upp till ca 400 elever.</p> <p>Ny byggnad för Kulturskola och Samlingsal (ca 250 sittande) vid Munkedalsskolan.</p> <p>Kungsmarksskolan anpassas genom ROT till åk 7-9. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad för åk 4-6 på Kungsmarksskolan. FMK upp till ca 325 elever.</p> <p>Ny byggnad för tränings- och särskola på Kungsmarksskolan. Kapacitet i tränings- respektive särskola upp till 15+ elever (ev. 20+20).</p>
---	---

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ C

Rött

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ C:

- Saknas skola i Stale-området (-)
- Koncentration av många elever i varierande ålder inom begränsat område (-)
- Skolorna ryms inte på fastigheterna då skolgårdarna inte uppfyller Boverkets riktlinjer för friytans storlek och utformning (avsevärd avvikelse) (-)
- Elevernas skolväg försämras/förlängs (vissa) (-)
- Ökat behov av skolskjutsar (dyrare, folkhälsa, elevernas självständighet begränsas) (-)
- Idrottshallar/gymnastiksalar räcker ev. inte till (justering Bollhall?) (-)
- Parkeringssituation försämras (-)
- Trafiksituation mer utmanade jämfört med idag (-)

Alternativ E - Inte aktuellt att genomföra

	Bruksskolan avvecklas.
 <p>Skolgård för liten M: 15 m²/elev</p> <p>ca 460 resp 725 elever (idag 700)</p>	<p>Munkedalsskolan anpassas genom ROT till åk F-3. FMK upp till ca 400 elever.</p> <p>Kungsmarksskolan anpassas genom ROT till åk 4-6. FMK upp till ca 325 elever.</p> <p>Ny byggnad för tränings- och särskola på Kungsmarksskolan. Kapacitet upp till 15+15 elever (ev. 20+20 elever).</p> <p>Ny skola med kök och matsal byggs för åk 7-9 på ny plats på Kungsmarken. FMK upp till ca 460 elever.</p> <p>Ny byggnad för Kulturskola och samlingsaal för ca 250 sittande, samt parkering byggs på Kungsmarken.</p>

Sammanfattande bedömning för genomförande av alternativ E

Rött

Huvudsaklig motivering vid bedömning av alternativ E:

- Saknas skola i Stale-området (-)
- Goda lärmiljöer och goda förutsättningar för effektiv verksamhet för årskurs 4-9 (+), sämre förutsättningar för F-3 (-)
- Koncentration av många elever i varierande ålder (-)
- Idrottshallar/gymnastiksalar räcker ev. inte till (justering Bollhall?) (-)
- Elevernas skolväg försämras/förlängs (vissa) (-)
- Ökat behov av skolskjutsar (dyrare, folkhälsa, elevernas självständighet begränsas) (-)
- Skolgård Munkedalsskolan för liten (-)
- Modulskola behövs för Munkedalsskolan (åk F-3) (-)
- Parkeringssituation försämras (för åk F-6) (-)
- Trafiksituation mer utmanade jämfört med idag (fler elever i åk F-6) (-)
- Nyttjar Kungsmarksskolan som är byggd med en i huvudsak modern layout (enligt skolans behov och förutsättningar) (+)

Delrapport 4 - Förstudie skolor centrala Munkedal

Ekonomiska konsekvenser samt förslag på vilket alternativ som bör genomföras

Bakgrund

I förstudien för skolor i centrala Munkedal har tre delrapporter tagits fram under år 2022.

Efter att delrapport 3 redovisades har ytterligare ett alternativ tillkommit efter ett initiativärende i barn- och utbildningsnämnden. Alternativet kallas alternativ H och innebär bland annat en gemensam F-6-skola för alla elever i Munkedal tätort (nuvarande Bruksskolan och Munkedalsskolan).

Förstudien omfattar behoven för anpassad grundskola (tidigare kallat träningskola och särskola).

Inom ramen för förstudien har även kulturskolans lokalbehov samt ett eventuellt behov av en samlingssal i Munkedal tätort behandlats.

Dimensionering av skolor

Redovisade investeringar och förändrade driftkostnader i denna rapport avser skolor dimensionerade utifrån kommunens elevunderlag för åren 2023–2028.

Förstudien har även tagit hänsyn till ett framtida elevantal på respektive skola utifrån kommunens mål att växa till 11 500 invånare, så till vida att skolfastigheterna förbereds för framtida tillbyggnad.

I alternativ G behöver upptagningsområdena för Bruksskolan och Munkedalsskolan justeras när elevantalet ökar.

Förutsättningar vid bedömning av kostnader

I denna rapport redovisas bedömda investeringskostnader och bedömd förändring av kommunens driftkostnader per alternativ, samt delar av de kalkylförutsättningar som använts.

Bedömningar har gjorts utifrån bedömt kostnadsläge 2023. Det finns dock stor osäkerhet kring framtida priser, räntor, inflation, lågkonjunktur, marknadsläge med mera.

Bedömning av investeringskostnader

Vid bedömning av investeringskostnader för de olika alternativen har vissa nyckeltal använts för olika delar av byggnation och anläggning. I tabellen nedan redovisas några exempel på valda nyckeltal:

Åtgärd	Budgetpris
Renovering skola	15 000 kr/m ²
Renovering idrottshall	18 000 kr/m ²
Nybyggnad skola och samlingsal	25 000 kr/m ²
Nybyggnad kök	50 000 kr/m ²

Även kostnader för markarbeten av olika slag, utrustning för skolgårdar, markköp, markundersökningar, sanering, vissa funktioner med mera har bedömts.

Utöver bedömning med nyckeltal har kostnader för projektering, byggherrekostnader och kalkylosäkerhet lagts till med följande valda procentpåslag:

Kostnad	Påslag
Projektering och byggherrekostnad för nybyggnation	6%
Projektering och byggherrekostnad för renovering om- och tillbyggnad	10%
Kalkylosäkerhet vid nybyggnad	10%
Kalkylosäkerhet vid renovering, om- och tillbyggnad	12%

Bedömning driftkostnadspåverkan

I tabellen nedan redovisas de förutsättningar som använts för att bedöma hur mycket kommunens driftkostnader *förändras*.

Avskrivningstid fastighet	50 år
Kalkylränta	3,5 %
Avskrivningstid inventarier	7 år
Kalkylränta i budget 2023	2,5 %
Effektivisering av energikostnader vid renovering (jämfört med dagens kostnad)	-30 %
Effektivisering av energikostnader vid nybyggnad (jämfört med dagens kostnad)	-60 %
Driftkostnader	Detaljbudget för år 2023 alternativt nyckeltal
Underhåll (motivering se nedan)	År 1-5: 0 kr/m ²
Fastighetsskötsel och administration	173 kr/m ²
Lokalvårdskostnad	Nyckeltal enligt detaljbudget för år 2023
Måltidskostnad	Nyckeltal enligt detaljbudget för år 2023
Avgående kapitalkostnad för investeringar medtagna i budget 2023 för åren 2023 - 2025	Avskrivning och ränta enligt ovan
Effektivisering av verksamhet	Förvaltningens bedömning i respektive alternativ
Nuvarande driftkostnader (lokalvård, måltid, hyra)	Avräknade utifrån kostnad år 2022 eller detaljbudget för år 2023

Motivet till att underhållskostnaden sätts till 0 kr/m², oavsett om det gäller nybyggnation eller renovering, under de första fem åren av fastighetens livslängd är att:

- Stora delar av fastighetsbeståndet avseende skolor och förskolor är i god eller mycket god kondition samt att garantitiden är 5 år.

- Stora delar av underhållet de senaste åren har gjorts inom ramen för särskilt avdelade investeringsanslag, och har därmed inte tagits ur underhållsbudgeten.
- För de projekt som färdigställs under åren 2022–2023 skulle motsvarande tillvägagångssätt minska underhållsbudgeten med cirka 710 000 kr/år, vilket skulle kunna hanteras under åren 2023–2026.
- Ett alternativ till förslaget att sätta underhållskostnaden till 0 kr/m² för nya fastigheter under de första fem åren, skulle kunna vara att minska underhållskostnaden ingående i hyran från befintligt 101 kr/m² till 90 kr/m². Detta skulle ge en mer rättvisande bild av hur de olika anslagen används, och en sammanvägd reduktion av underhållsbudgeten med cirka 770 000 kr/år. Detta hade också inverkat positivt på verksamheternas rörelseresultat.

Avveckling av fastigheter

I de fall rivning ska göras av befintliga skolor är kostnaden för rivning medräknad i investeringskostnaden.

Bokfört restvärde exklusive markvärde kostnadsförs i samband med rivning och belastar kommunens driftresultat aktuellt år. Om fastigheter inte rivs belastas kommunen med kvarvarande driftkostnader.

Alternativ A – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Förändring driftkostnad (Mkr/år)	Antal elever
Bruksskolan F-3 Renovering, om- och tillbyggnad	109+2	+1,9	130
Munkedalsskolan F-3 Renovering, om- och tillbyggnad	77+4	-1,4	180
Kungsmarksskolan 4–6 + 7–9 samt anpassad grundskola Renovering, om- och tillbyggnad	329+8	+19,5	660
Delsumma skolor	515+14	+20	970
Kulturskola Nybyggnation på befintlig plats	35+5	+3,1	
Samlingssal Nybyggnation vid Kulturskolan	39+5	+3,5	
Totalt	589+24	+26,6	

Investeringskostnad för parkering (cirka 7 000 000 kr) kopplat till samlingssal med mera är inte medtaget då plats saknas för att bygga den i detta alternativ.

Kostnader för evakueringskola tillkommer med cirka 50 000 000 kr fördelat under projektiden. Kostnaden belastar kommunens driftbudget.

Kulturskolan rivs, varför resterande bokfört värde (idag 300 000 kr) kostnadsförs vid rivning. Detta belastar kommunens driftbudget aktuellt år.

Alternativ B2 – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Ökad driftkostnad (Mkr/år)	Antal elever
Bruksskolan F-6 Renovering, om- och tillbyggnad	168+6	+6,5	240
Munkedalsskolan F-6 samt anpassad grundskola Renovering, om- och tillbyggnad	184+7	+6	330
Kungsmarksskolan 7-9 Renovering, om- och tillbyggnad	159+3	+6,5	400
Delsumma skolor	511+16	+19	970
Kulturskola Nybyggnation vid Kungsmarksskolan	33+5	+3	
Samlingssal Nybyggnation vid Kungsmarksskolan	37+5	+3,4	
Totalt	581+26	+25,4	

Investeringskostnad för parkering (cirka 7 000 000 kr) kopplat till samlingssal med mera är inte medtaget då plats saknas för att bygga den i detta alternativ.

Kostnader för evakueringskola tillkommer med cirka 50 000 000 kr fördelat under projektiden. Kostnaden belastar kommunens driftbudget.

Alternativ F – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Ökad driftkostnad (Mkr/år)	Antal elever
Bruksskolan F-6 Nybyggnation på ny plats	217+6	+9	240
Kungsmarksskolan F-6 samt anpassad grundskola Renovering, om- och tillbyggnad	135+5	+5,2	330
Ny 7-9-skola Nybyggnation på ny plats	284+9	+12,7	400
Delsumma skolor	636+20	+26,9	970
Kulturskola Renovering, om- och tillbyggnad vid nuvarande Munkedalsskolan	27+5	+2,8	
Samlingssal Nybyggnation vid nuvarande Munkedalsskolan	47+5	+3,9	
Totalt	710+30	+33,6	

Bruksskolan rivs, varför resterande bokfört värde (idag 4 300 000 kr) kostnadsförs vid rivning. Detta belastar kommunens driftbudget aktuellt år.

Investeringskostnad för parkering (cirka 7 000 000 kr) kopplat till samlingssal med mera är medtagen.

Det är inte utrett vad övriga delar av nuvarande Munkedalsskolan ska användas till eller om den ska rivs. Hänsyn måste tas till att mediaförsörjning (el och värme) för Kungsmarksskolan finns här.

Munkedalsskolans bokförda värde är idag cirka 5 900 000 kronor.

Alternativ G – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Ökad driftkostnad (Mkr/år)	Antal elever
Bruksskolan F-6 (större) Nybyggnation på ny plats	237+6	+10,5	240
Munkedalsskolan F-6 (mindre) Renovering, om- och tillbyggnad	135+7	+4,3	330
Kungsmarksskolan 7–9 samt anpassad grundskola Renovering, om- och tillbyggnad	176+3	+6,4	400
Delsumma skolor	548+16	+21,2	970
Kulturskola Nybyggnation vid Kungsmarksskolan	34+5	+3,0	
Samlingssal Nybyggnation vid Kungsmarksskolan	36+5	+3,4	
Totalt	618+26	+27,6	

Investeringskostnad för parkering (cirka 7 000 000 kr) kopplat till samlingssal med mera är inte medtaget då plats saknas för att bygga den i detta alternativ.

Kostnader för evakueringskola tillkommer med cirka 50 000 000 kr fördelat under projektiden. Kostnaden belastar kommunens driftbudget.

Bruksskolan rivs, varför resterande bokfört värde (idag 4 300 000 kr) kostnadsförs vid rivning. Detta belastar kommunens driftbudget aktuellt år.

Alternativ H1 – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Ökad driftkostnad (Mkr/år)	Antal elever
Ny F-6-skola samt anpassad grundskola (skolidrottshall) Nybyggnation	446+12	+14,4	570
Kungsmarksskolan 7–9 Renovering, om- och tillbyggnad	109+3	+2,8	400
Delsumma skolor	555+15	+17,2	970
Kulturskola Renovering, om- och tillbyggnad vid nuvarande Munkedalsskolan	27+5	+2,8	
Samlingssal Nybyggnad vid nuvarande Munkedalsskolan	47+5	+3,9	
Totalt	629+25	+23,9	

Bruksskolan rivs, varför resterande bokfört värde (idag 4 300 000 kr) kostnadsförs vid rivning. Detta belastar kommunens driftbudget aktuellt år.

Investeringskostnad för parkering (cirka 7 000 000 kr) kopplat till samlingssal med mera är medtagen.

Kungsmarksskolan kan vid behov evakueras till Munkedalsskolan, efter att Munkedalsskolans elever har flyttat till ny skola.

Det är inte utrett vad övriga delar av nuvarande Munkedalsskolan ska användas till eller om den ska rivas. Hänsyn måste tas till att mediaförsörjning (el och värme) för Kungsmarksskolan finns här.

Munkedalsskolans bokförda värde är idag cirka 5 900 000 kronor.

Alternativ H2 – Bedömda investeringar och förändrade driftkostnader

	Investering fastighet +inventarier (Mkr)	Ökad driftkostnad (Mkr/år)	Antal elever
Ny F-6-skola samt anpassad grundskola Nybyggnation, med fullstor idrottshall/eventhall och läktare	479+12	+16,3	570
Kungsmarksskolan 7–9 Renovering, om- och tillbyggnad	109+3	+2,8	400
Delsumma skolor	588+15	+19,1	970
Kulturskola vid nuvarande Munkedalsskolan Renovering, om- och tillbyggnad vid nuvarande Munkedalsskolan	27+5	+2,8	
Samlingssal Nybyggnad vid nuvarande Munkedalsskolan	46+5	+3,9	
Totalt	661+25	+25,8	

Bruksskolan rivs, varför resterande bokfört värde (idag 4 300 000 kr) kostnadsförs vid rivning. Detta belastar kommunens driftbudget aktuellt år.

Investeringskostnad för parkering (cirka 7 000 000 kr) kopplat till samlingssal med mera är medtagen.

Kungsmarksskolan kan vid behov evakueras till Munkedalsskolan, efter att Munkedalsskolans elever har flyttat till ny skola.

Det är inte utrett vad övriga delar av nuvarande Munkedalsskolan ska användas till eller om den ska rivas. Hänsyn måste tas till att mediaförsörjning (el och värme) för Kungsmarksskolan finns här.

Munkedalsskolans bokförda värde är idag cirka 5 900 000 kronor.

Bedömning av de olika skolalternativen

Utifrån nuläget (redovisat i delrapport 1), förutsättningar och behov (redovisade i delrapport 2), konsekvenser för verksamheten (redovisade i delrapport 3) samt bedömt investeringsbehov och driftkostnadspåverkan (redovisat i denna delrapport) bedömer förvaltningen alternativen på följande sätt:

- **Alternativ A bör inte genomföras** då det:
  - har tydliga brister ur ett verksamhetsperspektiv då eleverna inte får lika bra möjligheter till samarbete mellan årskurserna F-3 och 4-6 som i övriga alternativ
  - förutsätter evakuering till modulskola vilket innebär en hög kostnad (40-60 000 000 kr) som belastar kommunens resultat fördelat under hyrestiden

Kommunens driftbudget kommer att belastas med ytterligare cirka +20 000 000 kr/år.

- **Alternativ B2 bör inte genomföras** då det:
  - har så stora brister ur ett verksamhetsperspektiv att det inte är genomförbart då
    - lokalerna inte på ett tillräckligt bra sätt kan anpassas till dagens pedagogik och framtida effektiv verksamhet
    - skolgårdarna blir trånga vilket inverkar negativt på elevernas möjligheter till aktiviteter på raster
  - förutsätter evakuering till modulskola vilket innebär en hög kostnad (40-60 000 000 kr) som belastar kommunens resultat fördelat under hyrestiden

Kommunens driftbudget kommer att belastas med ytterligare cirka +19 000 000 kr/år.

- **Alternativ F är tveksamt att genomföra** då det:
  - innebär en hög investeringskostnad (cirka 636 000 000 kr exklusive inventarier)
  - den totala genomförandetiden blir relativt lång
  - kommer att belasta kommunens driftbudget med cirka +27 000 000 kr/år

I övrigt är det ett verksamhetsmässigt bra alternativ.

- **Alternativ G är tveksamt att genomföra** då det:
  - har vissa brister ur ett verksamhetsperspektiv då Munkedalsskolan inte fullt ut kan anpassas för modern pedagogik och effektiv verksamhet, till följd av att betydande delar av befintlig skolas struktur blir kvar vid reovering
  - förutsätter evakuering till modulskola vilket innebär en hög kostnad (40-60 000 000 kr) som belastar kommunens resultat fördelat under hyrestiden

Kommunens driftbudget kommer att belastas med ytterligare cirka +21 000 000 kr/år.

- **Alternativ H1 föreslås genomföras** då:
  - alla elever i Munkedal tätort samtidigt får tillgång till en modern och effektiv skola
  - genomförandetiden blir så kort som möjlig (nybyggnation av en skola)
  - ingen evakuering krävs för Bruksskolan eller Munkedalsskolan
  - Munkedalsskolan kan senare användas som evakueringskola när Kungsmarksskolan ska renoveras
  - investeringskostnaden för blir lägst. Cirka 555 000 000 kr (exklusive inventarier) med skolidrottshall

Kommunens driftbudget kommer att belastas med ytterligare cirka +17 000 000 kr/år.

- **Alternativ H2 kan genomföras.** Dock med beaktande av att:
  - behovet av en fullstor idrottshall/eventhall med läktare är oklart
  - det innebär en högre investeringskostnad (+33 000 000 kr jämfört med alternativ H1)
  - Kommunens driftbudget kommer att belastas ytterligare (+2 000 000 kr/år) jämfört med alternativ H1.

Behovet av en fullstor idrottshall/eventhall bör analyseras.

Sammanfattning av förvaltningens bedömning av de olika skolalternativen

Förvaltningens bedömning av de olika alternativen är sammanfattade i figur 1 nedan.

Figur 6 - Sammanfattande bedömning av skolalternativen

Förstudie skolor Munkedal tätort 2023 Bedömning av aktuella skolalternativ

Alt.	BUN	Förvaltning	Ekonomi	Kort beskrivning
A		Orange	Inv. 515+14 Mkr Drift +20 Mkr/år Evak. 50 Mkr	<ul style="list-style-type: none"> B-skolan och M-skolan renoveras/byggs till och blir åk F-3. K-skolan renoveras/byggs till och blir åk 4-9. Ny anpassad grundskola byggs på Kungsmarksskolan.
B2		Röd	Inv. 511+16 Mkr Drift +19 Mkr/år Evak. 50 Mkr	<ul style="list-style-type: none"> B-skolan och M-skolan renoveras/byggs till för åk F-6 samt ny anpassad grundskola på M-skolan. K-skolan renoveras/byggs till för åk 7-9.
F		Gul	Inv. 636+20 Mkr Drift +27 Mkr/år Evak. 0 Mkr	<ul style="list-style-type: none"> B-skolan nybyggnation för åk F-6 på ny plats. M-skolan och anpassad grundskola flyttar till K-skolan som renoveras/byggs till och blir åk F-6. Nybyggnation av 7-9-skola på ny plats.
G		Gul	Inv. 548+16 Mkr Drift +21 Mkr/år Evak. 50 Mkr	<ul style="list-style-type: none"> B-skolan nybyggnation på ny plats för åk F-6 med större upptagningsområde. M-skolan renoveras/byggs till för åk F-6 med mindre upptagningsområde. K-skolan renoveras/byggs för åk 7-9 samt ny anpassad grundskola.
H1/2		Grön	Inv. 555/588+15 Mkr Drift +17/19 Mkr/år Evak. 0 Mkr	<ul style="list-style-type: none"> Ny F-6-skola ersätter B-skolan och M-skolan samt anpassad grundskola. K-skolan renoveras/byggs till för åk 7-9. Nyttja M-skolan för evakuering

Tillkommande skolskjutskostnad i H ca 0,7 Mkr (inräknat)

Grön = mycket bra, Gul = Genomförbart med vissa brister,
Orange = Genomförbart med tydliga brister, Röd = inte genomförbart.

Bedömning av alternativen för kulturskola och samlingsal

Alternativen för kulturskola och samlingsal är avhängiga skolalternativen så till vida att:

- möjliga placeringar påverkas
- möjligheten att nyttja befintliga lokaler som kan renoveras och byggas till kan finnas
- möjligheter att samutnyttja lokaler och få andra synergier kan finnas

Nuvarande placering vid Munkedalsskolan innebär närhet mellan skolor och kulturskolan samtidigt som området tidvis är högt belastat vad gäller trafik och parkeringar.

Alternativ F och H1/H2

Dessa alternativ ger möjlighet att välja två olika vägar vad gäller placering av lokalerna.

1. Delar av Munkedalsskolans område frigörs för annat nyttjande vilket ger utrymme för att välja placering av lokalerna, att skapa utökade parkeringsmöjligheter samt att nyttja en del av Munkedalsskolans lokaler som då kan renoveras, byggas om samt byggas till.
2. Lokalerna kan placeras i anslutning till en ny skola där möjlighet finns att samnyttja vissa lokaler och skapa andra synergier.

Alternativ A, B2 och G

I de dessa alternativ kommer lokalerna att ligga kvar inom området med Munkedalsskolan och Kungsmarksskolan.

Det blir då frågan om nybyggnationer på ett redan relativt hårt nyttjat område vilket kan leda till svårigheter framför allt vad gäller trafik och parkeringar.

Fortsatt analys av de olika alternativen för kulturskola och samlingsal

Utifrån förvaltningens bedömning av skolalternativen rekommenderas, om något av alternativen F, H1 eller H2 väljs, att en analys görs av:

- möjligheterna att skapa synergier mellan skola, kulturskola och samlingsal
- förutsättningarna för att nyttja delar av Munkedalsskolan för kulturskola och samlingsal

§ 104

Dnr KS-2021-000222

Årsredovisning 2022 - Tolkförmedling Väst

Sammanfattning av ärendet

Under 2022 utfördes ca 349 000 uppdrag, varav drygt 1 560 var översättningsuppdrag. Detta var ca 29 000 fler uppdrag än vad som budgeterats för 2022. Årets resultat blev 4,2 mkr att jämföra med budgeterat resultat på -4,5 mnkr.

Under 2022 var arabiska och somaliska liksom tidigare år de mest efterfrågade språken även om båda totalt sett har minskat. Tillsammans motsvarar de knappt hälften av de utförda uppdragen. Förbundet förmedlade tolkuppsdrag på 119 olika språk. I gruppen övriga språk har en markant ökning skett. Bland annat har ryska och urdu ökat kraftigt. Ukrainska har under året ökat med drygt 3400 % och är nu det tionde största språket.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Ökat behov av ukrainska tolkar - Rysslands invasion av Ukraina har påverkat efterfrågan av ukrainska tolkar. Kundernas behov av ukrainska tolkar har kunnat tillgodoses.
- Minskning av antal kontor - Kontoret i Trollhättan stängdes i april 2022 och medarbetarna placerades på Göteborgskontoret med bibehållna arbetsuppgifter.
- Upphandling nytt verksamhetssystem - Upphandling av nytt verksamhetssystem har pågått under 2022 och avtal med ny leverantör träffades i september.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-02
Revisionsberättelse för år 2022
Årsredovisning för år 2022

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna upprättad årsredovisning för Tolkförmedling Väst samt att bevilja direktionen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att Kommunstyrelsen belutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna upprättad årsredovisning för Tolkförmedling Väst samt att bevilja direktionen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022.

Diarienummer: 2021-000222

Datum: 2023-05-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Lars-Erik Hansson
Ekonomichef
Ekonomiavdelningen

Årsredovisning 2022 - Tolkförmedling Väst

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna upprättad årsredovisning för Tolkförmedling Väst samt att bevilja direktionen ansvarsfrihet för verksamhetsåret.

Sammanfattning

Under 2022 utfördes ca 349 000 uppdrag, varav drygt 1 560 var översättningsuppdrag. Detta var ca 29 000 fler uppdrag än vad som budgeterats för 2022. Årets resultat blev 4,2 mkr att jämföra med budgeterat resultat på -4,5 mnkr.

Under 2022 var arabiska och somaliska liksom tidigare år de mest efterfrågade språken även om båda totalt sett har minskat. Tillsammans motsvarar de knappt hälften av de utförda uppdragen. Förbundet förmedlade tolkupdrag på 119 olika språk. I gruppen övriga språk har en markant ökning skett. Bland annat har ryska och urdu ökat kraftigt. Ukrainska har under året ökat med drygt 3400 % och är nu det tionde största språket.

Händelser av väsentlig betydelse:

- Ökat behov av ukrainska tolkar - Rysslands invasion av Ukraina har påverkat efterfrågan av ukrainska tolkar. Kundernas behov av ukrainska tolkar har kunnat tillgodoses.
- Minskning av antal kontor - Kontoret i Trollhättan stängdes i april 2022 och medarbetarna placerades på Göteborgskontoret med bibehållna arbetsuppgifter.
- Upphandling nytt verksamhetssystem - Upphandling av nytt verksamhetssystem har pågått under 2022 och avtal med ny leverantör träffades i september.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-02
Revisionsberättelse för år 2022
Årsredovisning för år 2022

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Det positiva resultatet stärker förbundets ekonomi

Hållbar utveckling – Social dimension

Årsredovisningen visar på att verksamheten lever upp till uppsatta målsättningar. Det är positivt för de verksamheter som använder förbundets tjänster.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga särskilda konsekvenser

Ylva Morén
Kommundirektör
Kommunstyrelsens förvaltning

Beslutet skickas till:
Tolkförbundet Väst

ÅRSREDOVISNING

Dnr 23/0008-2

2023-03-31

Årsredovisning 2022

Tolkförmedling Väst

Organisationsnummer 222000-2972

Innehåll

Inledning	4
Vision.....	5
Ledord.....	5
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över verksamhetens utveckling.....	6
Organisation.....	6
Direktionen.....	6
Förbundets verksamhet.....	8
Tolkar och översättare.....	10
Kunder.....	13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	13
Ekonomi.....	13
Likviditet.....	14
Utvärdering av ekonomisk ställning.....	14
Händelser av väsentlig betydelse.....	14
Ökat behov av ukrainska tolkar.....	14
Antal kontor.....	14
Upphandling nytt verksamhetssystem.....	14
Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.....	14
Styrning och uppföljning av verksamheten.....	15
Övergripande verksamhetsmål.....	15
Verksamhetsmål 2022 och måluppfyllelse.....	16
God ekonomisk hushållning.....	17
Balanskravsresultat.....	18
Balanskravsavstämning.....	18
Väsentliga personalförhållanden.....	19
Medarbetare.....	19
Tillsvidare- och visstidsanställda.....	20
Sysselsättningsgrad.....	20
Sjukfrånvaro.....	21
Pensioner.....	21

Förväntad utveckling.....	21
Budget 2022.....	23
Ekonomisk plan 2022–2024.....	23
Räkenskaper.....	24
Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner.....	24
Resultaträkning.....	24
Resultaträkning.....	24
Balansräkning.....	25
Kassaflödesanalys.....	26
Noter.....	27
Driftsredovisning	30
Utfall i förhållande till budget	30
Bakgrund till budget.....	30
Utfall.....	30
Förbundets investeringsverksamhet.....	32

Inledning

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund och dess ändamål är att tillgodose medlemmarnas behov¹ av språktolk. Förbundet har tilldelats uppdraget att bedriva språktolkförmedling och är därmed huvudman för verksamheten. Medlemsorganisationernas verksamheter köper samtliga språktolktjänster av Tolkförmedling Väst. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet.

Tolkförmedling Väst har varit i drift sedan 1 april 2013 och har totalt 43 medlemmar; Västra Götalandsregionen samt kommunerna Alingsås, Borås, Bollebygd, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Göteborg, Götene, Herrljunga, Hjo, Härryda, Karlsborg, Kungälv, Lerum, Lidköping, Lilla Edet, Lysekil, Mariestad, Mark, Munkedal, Mölndal, Orust, Partille, Skara, Skövde, Sotenäs, Strömstad, Svenljunga, Tanum, Tibro, Tidaholm, Tjörn, Tranemo, Trollhättan, Töreboda, Uddevalla, Ulricehamn, Vara, Vårgårda och Öckerö.

Figur 1 Karta över medlemskommuner

Förbundet är en egen offentlighetsjuridisk person, fristående i förhållande till sina medlemmar. Medlemmarna har kvar ett yttersta ekonomiskt ansvar för verksamheten. Varje medlem har tillskjutit en krona per kommuninvånare som andelskapital. Kvotvärdet av detta ger medlemmens andel i förbundet.

¹ En myndighet ska enligt 13 § i Förvaltningslagen ”... använda tolk och se till att översätta handlingar om det behövs för att den enskilde ska kunna ta till vara sin rätt när myndigheten har kontakt med någon som inte behärskar svenska.”

Förbundet styrs av en direktion bestående av ledamöter från respektive medlemsorganisation. Särskilt utsedda revisorer granskar förbundets verksamhet. Förbundet har sitt säte i Göteborg samt lokalkontor i Mariestad och Borås.

Vision

Genom att erbjuda kvalitativa språktolktjänster bidrar Tolkförmedling Väst till ökad integration i samhället.

Ledord

Förbundets ledord; professionalitet, tillgänglighet och trygghet är en del av förbundets varumärke. Ledorden talar om vad förbundet står för och ska genomsyra verksamheten.

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

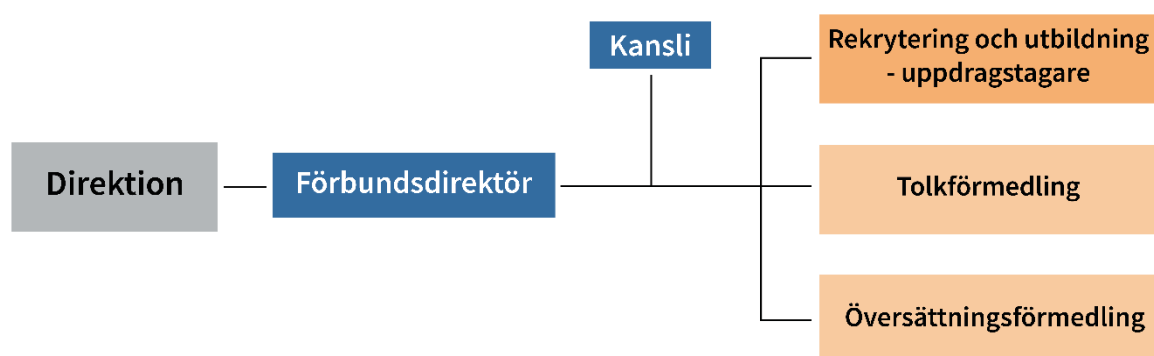
Som ett resultat av den stora asylvågen under 2015–2016 har förbundets omsättning ökat varje år fram till 2020 då pandemin slog till och efterfrågan på tolk kraftigt minskade. I takt med att samhället anpassade sig till pandemisituationen och en snabb utveckling skedde av bland annat distanslösningar ökade återigen efterfrågan på tolk under 2021. Efterfrågan på förbundets tjänster har fortsatt öka även under 2022 och är nu åter i nivå med åren innan pandemin. Under 2022 har en återbetalning av eget kapital om tio miljoner kronor gjorts till medlemmarna vilket resulterat i att förbundets soliditet sjunkit jämfört med föregående år. Förbundet har även en pågående investering som avser nytt verksamhetssystem.

Förbundet (tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	223 851	206 925	195 487	220 370	203 940
Verksamhetens kostnader	-213 340	-198 269	-190 985	-214 448	-198 506
Årets resultat	4 177	5 442	3 465	5 867	5 295
Soliditet (%)	50 %	56 %	53 %	49 %	48 %
Nettoinvesteringar	1 254	0	10 086	3 031	0
Långfristig skuld	0	0	0	0	0

Tabell 1 Översikt över verksamhetens utveckling 2018–2022

Organisation

På uppdrag av direktionen leds tjänstemannaorganisationen av förbundsdirektör. Verksamheten består av kansli, tre tolkförmedlingskontor samt översättningsförmedling. Kansliet leds av förbundsdirektören. De lokala förmedlingskontoren, inklusive översättningsförmedling samt verksamheten för rekrytering och utbildning av uppdragstagare, leds av förbundets fyra verksamhetschefer. Administrativt stöd inom IT, ekonomi, HR och lön köps av Mariestads, Töreboda, Gullspångs kommuner i samverkan. Verksamhetsspecifikt IT-stöd och verksamhetsanpassat telefonisystem köps separat.

Figur 2 Organisationsschema

Direktionen

Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med direktion. Direktionens uppdrag regleras i kommunallagen och den förbundsordning som medlemmarna antagit. Direktionen har haft fyra möten under året, varav tre genomförts på distans.

Direktionen för Tolkförmedling Väst utgjordes 2022-12-31 av:

Göteborgs Stad

Åke Björk (M), ordförande
Erik Norén (V), ersättare

Alingsås kommun

Per-Gordon Tranberg (M), ledamot
Leif Hansson (S), ersättare

Borås Stad

Lars-Åke Johansson (S), ledamot
Birgitta Bergman (M), ersättare

Essunga kommun

Gunilla Hermansson (KD), ledamot
Daniel Andersson (M), ersättare

Grästorps kommun

Svante Classon (C), ledamot
Kent Larsson (M), ersättare

Götene kommun

Isabella Carlén (KD), ledamot
Björn Cavalli Björkman (S), ersättare

Hjo kommun

Ann-Christine Fredriksson (M), ledamot
Lars-Göran Svensson (S), ersättare

Karlsborgs kommun

Ingvar Kärsmyr (KD), ledamot
Anita Larsson (S), ersättare

Lerums kommun

Christopher Hansson (M), ledamot
Halim Azemi (S), ersättare

Lilla Edets kommun

Zara Blidevik (M), ledamot
Gitte Jensen (S), ersättare

Mariestads kommun

Richard Thorell (M), ledamot
Janne Jansson (S), ersättare

Munkedals kommun

Anna Höglind (L), ledamot
Hans-Joachim Isenheim (MP), ersättare

Västra Götalandsregionen

Christina Abrahamsson (M), vice ordförande
Jonas Adelsten Kristiansen (S), ersättare

Bollebygd kommun

Ingridh Anderén (M), ledamot
Christina Hein (S), ersättare

Dals-Eds kommun

Christina Virevik (C), ledamot
Carina Halmberg (S), ersättare

Falköpings kommun

Rune Lennartsson (C), ledamot
Caroline Lundberg (M), ersättare

Gullspångs kommun

Ann-Christin Erlandsson (S), ledamot
Björn Thodenius (M), ersättare

Herrljunga kommun

Gunnar Andersson (M), ledamot
Mats Palm (S), ersättare

Härryda Kommun

Maria Kornevik Jakobsson (C), ledamot
Siw Hallbert (S), ersättare

Kungälv kommun

Lennart Martinsson (S), ledamot
Vakant, ersättare

Lidköpings kommun

Lena O Jenemark (S), ledamot
Kristina Classon (M), ersättare

Lysekils kommun

Ricard Söderberg (S), ledamot
Vakant, ersättare

Marks kommun

Niklas Herneryd (L), ledamot
Ann Iberius Orrvik (M), ersättare

Mölnåls stad

Leif Norberg (M), ledamot
Shahla Alamshahi (S), ersättare

Orust kommun

Britt-Marie Andrén Karlsson (S), ledamot
Maria Sörqvist (C), ersättare

Skara kommun

Ewa Karlsson (M), ledamot
Michael Karlsson (S), ersättare

Sotenäs kommun

Kajsa Åkesson (M), ledamot
Gerardo Alas (S), ersättare

Svenljunga kommun

Patrik Harrysson (S), ledamot
Johan Björkman (M), ersättare

Tibro kommun

Peter Söderlund (L), ledamot
Maria Maric (KD), ersättare

Tjörns kommun

Gun Alexandersson Malm (L), ledamot
Anette Johannessen (S), ersättare

Trollhättans Stad

Margreth Johnsson (S), ledamot
Vakant

Uddevalla kommun

Elving Andersson (C), ledamot
Christina Nilsson (KD), ersättare

Vara kommun

Ulf Genitz (C), ledamot
Fredrik Pettersson (S), ersättare

Öckerö kommun

Kent Lagrell (M), ledamot
Jan-Åke Simonsson (S), ersättare

Partille Kommun

Adam Algotsson (M), ledamot
Eva Carlsson (S), ersättare

Skövde kommun

Ulla-Britt Hagström (L), ledamot
Anita Löfgren (S), ersättare

Strömstads kommun

Anna-Lena Carlsson (C), ledamot
Merry Johansson (S), ersättare

Tanums kommun

Roger Wallentin (C), ledamot
Ida Östholm (M), ersättare

Tidaholms kommun

Hajrudin Abdihodzic (V), ledamot
Anders Wennerlund (M), ersättare

Tranemo kommun

Eva-Karin Haglund (S), ledamot
Cecilia Valbrant (C), ersättare

Töreboda kommun

Pernilla Johansson (C), ledamot
Anne-Charlotte Karlsson (S), ersättare

Ulricehamn kommun

Elisabeth Stålbrand (NU²), ledamot
Sebastian Gustavsson (M), ersättare

Vårgårda kommun

Bengt Hilmersson (C), ledamot
Tony Willner (S), ersättare

Förbundets verksamhet

Tolkförmedling Väst har i uppdrag att tillgodose medlemmarnas behov av språktolktjänster. Förbundet erbjuder även översättningstjänster till sina medlemmar. Språktolkning erbjuds på plats och på distans. Distanstolkning utförs via ljud och bild för såväl kortare meddelanden som längre tolkningsuppdrag.

Bokning av förbundets tjänster kan ske på webben, i appen eller via telefonkontakt. Förmedlingskontoren har öppet vardagar under kontorstid. Övriga tider administreras förbundets

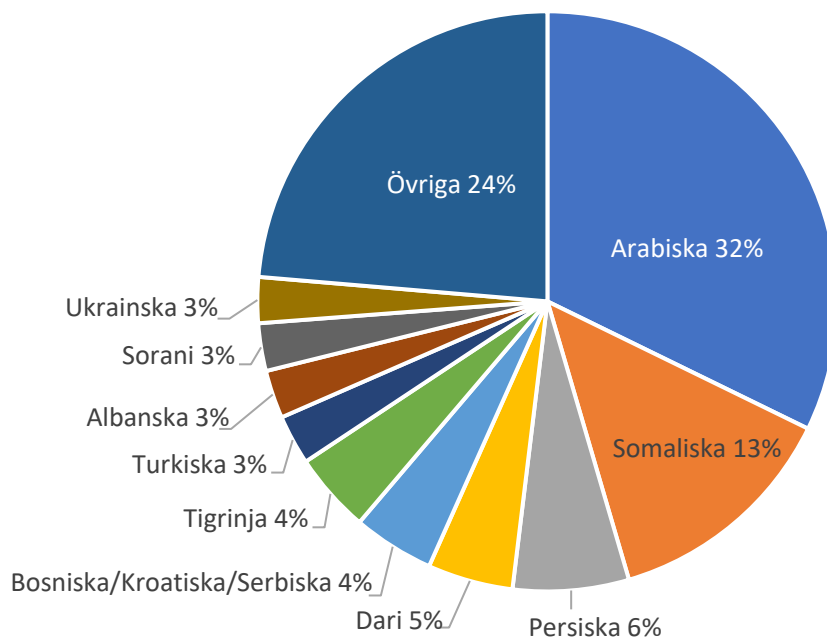
---

² Nya Ulricehamn.

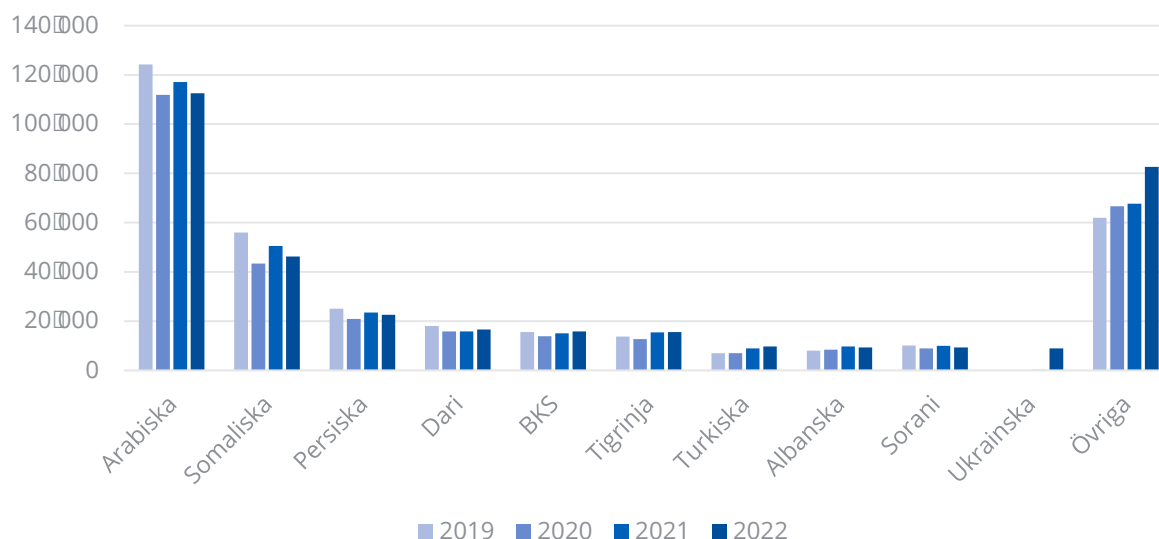
manuella bokningar av Regionservice, Västra Götalandsregionen. Via förbundets digitala tjänst, Akut tolk, tillsätts akuta tolkuppdrag inom fem minuter, dygnet runt, årets alla dagar.

Förbundet har under 2022 utfört drygt 349 000³ uppdrag vilket är 29 000 fler än budgeterat. Differensen i budget och utfall avseende antal uppdrag beror på ett ökat inflöde av tolkbehövande samt en underskattning av medlemmarnas tolkbehov. Att förbundets kunder haft ett ökat behov av tolk kan bero på att pandemins isolering av samhället hämmat integrationen och därmed fördröjt inläringen av svenska språket, vilket i sin tur resulterat i ett kvarstående tolkbehov. Kundernas tolkbehov är påverkade av många parametrar och behovsanalysen för prognosen i budget är därför komplex.

Under 2022 var arabiska och somaliska liksom tidigare år de mest efterfrågade språken även om båda totalt sett har minskat. Tillsammans motsvarar de knappt hälften av de utförda uppdragen. Förbundet förmedlade tolkuppdrag på 119 olika språk. I gruppen övriga språk har en markant ökning skett. Bland annat har ryska och urdu ökat kraftigt. Ukrainska har under året ökat med drygt 3400 % och är nu det tionde största språket.

Figur 3 Språkfördelning i relation till varandra 2022

Figur 4 Antal uppdrag 2019–2022

³ Av dessa 349 000 uppdrag är mindre än 0,5 % översättningsuppdrag.

Tillsättningsgraden av tolkuppsdrag har ökat något jämfört med föregående år och är nu 99,2 %. Ett systematiskt arbete har pågått under de senaste åren för att identifiera orsakerna och förändra rutinerna, vilket har resulterat i en ökad tillsättningsgrad av tolkuppsdragen.

År	Antal utförda uppdrag	Procentuell tillsättning, tolkuppsdrag	Antal utförda uppdrag, tolk	Antal utförda uppdrag, översättning
2022	349 349	99,2 %	347 789	1 560
2021	341 088	99,1 %	339 366	1 722
2020	315 663	99,0 %	313 907	1 756
2019	346 564	99,5 %	344 972	1 592
2018	336 634	99,2 %	335 134	1 500
2017	336 093	98,8 %	334 434	1 659
2016	355 429	97,6 %	353 689	1 740
2015	307 462	97,3 %	306 230	1 232

Tabell 2 Uppdrag och tillsättningsgrad

Under 2022 utfördes 1 560 översättningsuppdrag, vilket är drygt 10 % färre uppdrag än föregående år men i paritet med åren innan pandemin. Nästan 70 % av översättningsuppdragen beställs av medlemskommunerna och resterande 30 % är kopplat till Västra Götalandsregionens olika verksamheter. Under året har översättningar utförts på 38 olika språk. Svenska är det vanligaste källspråket, det vill säga att översättningar görs från svenska till andra språk. Flest översättningar har gjorts från svenska till arabiska, engelska och somaliska följer därefter. De största källspråken, där översättning görs från annat språk till svenska, är arabiska, italienska och finska.

Tolkar och översättare

Den 31 december 2022 hade förbundet 1 276 aktiva uppdragstagare. Av dessa var 1 160 tolkar vilket är en ökning med 82 tolkar jämfört med föregående år. Vid samma tidpunkt hade förbundet 64 ukrainska tolkar att jämföra med tio tolkar vid samma mättillfälle föregående år. Den 31 december 2022 fanns även 116 aktiva översättare vilket är sju fler jämfört med året innan. Totalt är 37 uppdragstagare aktiva som både tolk och översättare i förbundet och är en ökning med fyra personer. Tolkyrket har varit, och är delvis fortfarande, ett så kallat genomgångsyрке vilket innebär att omsättningen av tolkar är relativt stor till skillnad mot översättningsyrket.

År	Tolkar	Översättare	Tolk och översättare	Auktoriserade uppdragstagare	Sjukvård-auktorisering
2022	1 160	116	37	289	76
2021	1 078	109	33	273	69
2020	1 204	94	29	294	63
2019	1 183	96	31	271	62
2018	1 088	87	27	251	58
2017	992	151	38	264	52
2016	969	138	38	261	52
2015	919	139	44	260	45

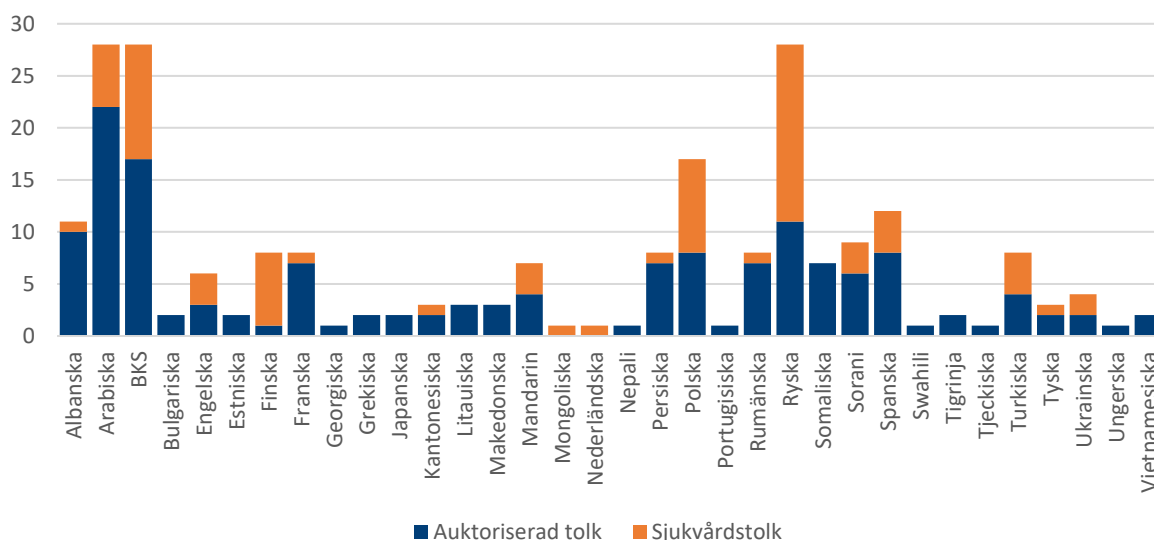
Tabell 3 Statistik över förbundets aktiva uppdragstagare

I Sverige talas ca 200 språk. Kammarkollegiet ansvarar för auktorisation av tolkar och översättare. Möjligheten till auktorisation erbjuds dock endast i ca 50 språk för tolkar respektive ca 30 språk för översättare. En uppdragstagare kan vara auktoriserad på flera språk. Tillgången på auktoriserade tolkar är begränsad och inte i paritet med vilka språk som efterfrågas mest.

Av förbundets uppdragstagare är 19 % av tolkarna auktoriserade och 62 % av översättarna är auktoriserade translatorer. Av de auktoriserade tolkarna innehar 76 tolkar även sjukvårdsauktorisering. På förbundets mest efterfrågade språk, arabiska, med totalt 249 tolkar, är endast 28 tolkar auktoriserade varav sex med sjukvårdsauktorisering. Somaliska är det näst mest efterfrågade språket och förbundet har 123 aktiva somaliska tolkar. Endast sju av dessa är auktoriserade tolkar, tyvärr innehar ingen sjukvårdsauktorisering. Procentuellt flest auktoriserade tolkar finns inom språkgruppen BKS (bosniska/kroatiska/serbiska) och ryska. Av förbundets 63 aktiva tolkar på BKS är 28 auktoriserade, varav elva med sjukvårdsauktorisering. 28 av förbundets 65 ryska tolkar är auktoriserade varav 17 även innehar sjukvårdsauktorisering. Även om efterfrågan av ryska tolkar ökat efter invasionen i Ukraina är ryska ett mindre efterfrågat språk hos förbundets kunder.

Under året har antalet auktoriserade uppdragstagare ökat med 13 tolkar och tre translatorer. Bland annat har två somaliska tolkar auktoriserat sig och sju tolkar har sjukvårdsauktorisering, varav två på ukrainska.

Figur 5 Totalt antal auktoriserade tolkar, fördelat på auktorisationsnivå

Förbundet arbetar kontinuerligt med att rekrytera såväl tolkar som översättare och fokus under året har legat på att rekrytera och attrahera redan utbildade eller auktoriserade uppdragstagare. Rekrytering av tolkar har bland annat skett genom intensifierat samarbete med landets utbildningsanordnare vilket dubblat antalet rekryterade tolkar jämfört med föregående år. Under året har totalt 161 tolkar och tio översättare rekryterats. Av tolkarna var 64 utbildade och nio auktoriserade varav tre även sjukvårdsauktorisering. Av de tio översättarna var tre auktoriserade translatorer.

År	Totalt tolk	Sjukvårds-auktoriserad tolk	Auktoriserad tolk	Utbildad tolk	Totalt översättare	Auktoriserad translator
2022	161	3	9	64	10	3
2021	76	9	16	32	13	8

Figur 6 Antal rekryteringar

Förbundets rekryteringstest genomfördes under året av 97 tolkaspiranter varav 70 % fick godkänt resultat. Jämfört med föregående år är det en kraftig ökning av såväl genomförda tester som

andelen godkända resultat. Invasionen i Ukraina har under året lett till ett akut behov av tolkar på ukrainska och under året har 50 ukrainska tolkar rekryterats. Dessa är en stor andel av de testade tolkaspiranterna och kan delvis förklara ökningen. Att rekryteringstestet numera även är distansanpassat öppnar upp för att fler tolkaspiranter kan testas. Flera av de aspiranter som under 2022 genomförde rekryteringstestet hade en akademisk bakgrund eller tidigare arbetslivserfarenhet inom tolkyret vilket med stor sannolikhet bidragit till den höga andelen godkända resultat. Redan utbildade och auktoriserade tolkar som rekryteras till förbundet genomgår inte rekryteringstestet.

År	Antal personer som genomfört rekryteringstest	Andel godkända resultat, rekryteringstest	Antal utfärdade kursintyg	Antal personer som genomgått SRHR-utbildning
2022	97	70 %	224	65
2021	36	47%	268	10
2020	93	55 %	63	25
2019	143	38 %	137	54
2018	248	46 %	148	86
2017	211	56 %	212	62
2016	251	52 %	195	35
2015	475	33 %	224	76

Tabell 4 Test- och utbildningsstatistik

Introduktionskurs för nya tolkar har löpande erbjudits på distans under året för de som saknar kontakttolkutbildning. Totalt har 32 tolkar genomgått introduktionskursen.

Förbundets interna kurser har även under 2022 varit mycket efterfrågade. Genom att förbundet har växlat om till distansutbildning nås numera avsevärt fler tolkar. Totalt har 98 tolkar genomgått kursen ”Fördjupningskurs Psykiatri och psykisk ohälsa”, 73 tolkar ”Fördjupningskurs Socialtjänst” och 21 tolkar ”Att tolka i skolan”.

Under året har 65 tolkar genomgått SRHR⁴-utbildningen, vilken bedrivs i samarbete med Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen, samt SRHR-teamet, Göteborgs Stad. Denna utbildning erbjuds från och med 2022 på distans vilket innebär att tolkar oavsett geografisk placering numera kan ta del av utbildningen.

Det bedrivs ett kontinuerligt arbete inom förbundet för att på olika sätt motivera befintliga tolkar att höja sin kompetens. Elva tolkar har under 2022 höjt kompetensnivån till utbildad tolk vilket är nivå under auktorisation. Sju tolkar har auktoriserats och åtta tolkar har erhållit sjukvårdsauktorisering under året.

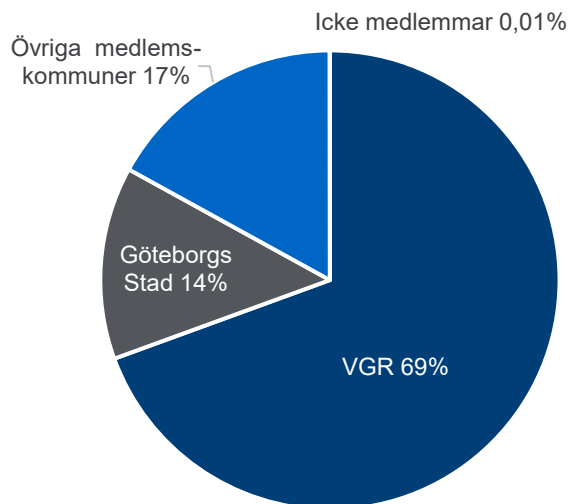
Under 2022 har informationsmöten för förbundets tolkar erbjudits såväl på distans som på plats på förbundets samtliga kontor.

Som ett led i förbundets kvalitetsarbete skickades i slutet av 2022 en enkät ut till 1 146 tolkar. Syftet var att fånga upp hur tolkarna upplever Tolkförmedling Väst som uppdragsgivare, deras eventuella kompetensutvecklingsbehov samt övrig input för fortsatt verksamhetsutveckling. Totalt inkom 755 svar och generellt var tolkarna positiva. Synpunkter och idéer har beaktats och kommer i mer eller mindre omfattning att påverka verksamheten framöver.

⁴ sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Kunder

Den 31 december 2022 hade förbundet 5 562 registrerade medlemskunder. Varje månad under 2022 förmedlades i snitt 29 000 uppdrag till 2 000 kunder. 99,99 % av uppdragen köptes av förbundets medlemmar⁵. Västra Götalandsregionen stod för 69 % av förbundets uppdrag under året vilket är en liten minskning jämfört med tidigare år. Medlemskommunerna har däremot ökat sitt tolkanvändande vilket tros hänga ihop med att förbundet har fått ett flertal nya medlemskommuner och att ansvaret för tolkbehövande har övergått till kommunerna. Västra Götalandsregionens verksamheter har också i större utsträckning än kommunernas haft fortlöpande verksamhet under pandemin.

Figur 7 Fördelning av bokade uppdrag

Kundarbete

Under 2022 har förbundets kundarbete intensifierats. Såväl skräddarsydda besök med specifika teman hos förbundets kunder som mer allmänna kundträffar på distans har genomförts. Bland annat har tips givits på teknisk utrustning som förenklar distanstolkning.

Sedan ett par år tillbaka finns ett samarbete med utbildningsansvarig för blivande specialistläkare inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset vilket innebär att Tolkförmedling Väst under 2022 utbildade ett fyrtiotal blivande ST-läkare i tolkanvändning.

Förbundet lanserade innan sommaren 2022 ”Kulturdialog”, en dialogföreläsning i syfte att öka kunskapen och förståelsen avseende kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen. Tjänsten har erbjudits kostnadsfritt och anpassas efter kundernas verksamhet och specifika behov. Under hösten genomfördes ett tiotal kulturdialoger och tillsammans med en av de större medlemskommunerna inleddes planering för flertalet kulturdialoger under 2023.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Ekonomi

I enlighet med förbundsordningen ska förbundets årliga kostnader minst täckas av årets intäkter. Ett av de övergripande verksamhetsmålen är att verksamheten ska vara kostnadseffektiv. Intäkter fås genom förmedling av tolktjänster och förbundets största kostnader är arvoden till tolkar kopplat till tolkuppsdrag. Den totala kostnaden för arvoden och de totala intäkterna är beroende av hur många tolktjänster som utförs. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen.

Tolkförmedling Väst har en checkkredit hos bank på 10 mkr.

Andelskapitalet är beräknat på medlemmarnas invånarantal och uppgår till totalt 3,1 mkr.

⁵ Förbundet utför i ett fåtal akuta situationer tolkuppsdrag till domstol och polis.

Likviditet

Förbundet har haft en god likviditet under 2022 och checkkrediten har inte nyttjats.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förbundet finansieras av intäkter från de tjänster som medlemmarna köper enligt självkostnadsprincipen. Sedan start har förbundet byggt upp ett stabilt eget kapital. Det ekonomiska överskottet tillsammans med medlemsandelarna är förbundets likvida medel.

Direktionen har fastställt att lägsta nivå på eget kapital ska vara 22 mkr, vilket motsvarar ca sex månaders löpande driftskostnader. Efter att direktionen beslutat att godkänna årsrapporten beslutas även om en eventuell återbetalning ska ske av eget kapital till förbundsmedlemmarna. Ett eget kapital om minst 27 mkr krävs enligt tidigare beslut för att en återbetalning ska bli aktuell. Förbundet återbetalade 10 mkr till dess medlemmar under 2022. Förbundets checkkredit kan komma att nyttjas vid en återbetalning av eget kapital varför den är beslutad att finnas kvar.

Sedan driftstarten 2013 har likviditeten varit god och alla investeringar har klarats med egna medel. Det överskott som genererats i förbundet gör att den ekonomiska ställningen är god.

Händelser av väsentlig betydelse

Ökat behov av ukrainska tolkar

Rysslands invasion av Ukraina har under första halvåret kraftigt ökat efterfrågan av ukrainska tolkar. Genom ett intensifierat och delvis kreativt rekryteringsarbete har tillgången kunnat balanseras mot efterfrågan. Under sommaren gick efterfrågan ner för att i slutet av augusti åter öka. Behovet av ukrainska tolkar har under året kunnat tillgodoses bland annat tack vare att distanstolkning företrädesvis använts.

Antal kontor

Kontoret i Trollhättan stängdes ner i april efter att direktionen under 2021 beslutat att antalet kontor skulle minskas från fyra till tre. Medarbetarna placerades på Göteborgskontoret med bibehållna arbetsuppgifter.

Upphandling nytt verksamhetssystem

Då samarbetet med nuvarande leverantör av verksamhetssystem har varit mycket ansträngt avstod förbundet från att förlänga avtalet. Upphandling av nytt verksamhetssystem inleddes därmed i maj 2021. Avtal med ny leverantör träffades i september 2022 och driftsättning av det nya systemet beräknas ske under senhösten 2023.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Det finns inga väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång.

Styrning och uppföljning av verksamheten

Övergripande verksamhetsmål

Tolkförmedling Väst ska tillgodose medlemmarnas behov av språktolk och ska vara det självklara valet av förmedling för professionella uppdragstagare. Förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare där alla medarbetare vet sitt uppdrag och vem vi är till för. Tolkförmedling Väst ska vara i framkant och en förebild för andra. Förbundets värdegrund ska vara ett gemensamt förhållningssätt och verksamheten ska genomsyras av professionalitet, tillgänglighet och trygghet i alla led.

Tolkförmedling Väst ska

- ha god tillgänglighet och likvärdig service till förbundets kunder
- hantera och tillvarata såväl kundernas som uppdragstagarnas synpunkter för verksamhetens kvalitetssäkring och utveckling
- ha en god ekonomisk medvetenhet och arbeta kostnadseffektivt
- arbeta hållbart och miljömedvetet
- verka för ökad kunskap om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare i samhället.

Måluppfyllelse

Trots en hög och fortsatt ökad efterfrågan på förbundets tjänster under året har tillgången av tolkar varit god. Detta bland annat på grund av att distanstolkning fortsatt dominera men också till följd av en strategisk rekrytering av tolkar. Genom tydliga och, i organisationen, gemensamma rutiner säkerställs likvärdig service till förbundets olika kunder. För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten sker bland annat ett kontinuerligt arbete med inkommande synpunkter. Förbundet har även under året genomgått en uppföljande revision i syfte att säkerställa att ledningssystemet FR2000 efterlevs.

Genom att kontinuerligt, inom förbundet, kommunicera och redovisa verksamhetens ekonomi råder en god ekonomisk medvetenhet. Förbundet arbetar systematiskt med verksamhetsutveckling för att vara kostnadseffektiva.

Förbundets tolkar uppmanas att resa kollektivt för att minska miljöpåverkan. Under pandemin ökade tolkning på distans markant och ligger fortsatt på en hög nivå. Uppdrag som utförs på distans minskar per automatik antalet resor och tolkens tid kan därmed användas mer effektivt. Tolkning på distans är dessutom alltid ekonomiskt mer fördelaktigt för kunden. Distanstolkningens fördelar har marknadsförts och kunderna har uppmanats att boka distanstolk.

För att öka kunskapen om tolkanvändande och vikten av professionella språktolkare bjuds förbundets kunder regelbundet in till webinarier avseende tolkandvändande. Förbundet erbjuder även kundanpassad information och utbildning, såväl på plats som på distans. Numera erbjuds förbundets kunder även den nya tjänsten ”Kulturdialog” vars syfte är att synliggöra de kulturella utmaningar som ofta uppstår i det tolkade mötet.

Verksamhetsmål 2022 och måluppfyllelse

Direktionen har fastslagit följande verksamhetsmål:

- Målet uppnått
- Målet delvis uppnått
- Målet ej uppnått

Kvalitetsmål

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022
Andel tillsatta beställningar ska överstiga 99 %.	99,1 %	>99 %	99,2 % ●
Andel tillfällen tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag ska understiga 1 %.	0,9 %	<1 %	0,8 % ●

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022
Andel hälso- och sjukvårdsuppdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk ska uppgå till minst 5 %.	8,1 %	≥5 %	8,8 % ●
Andel uppdrag som utförs av auktoriserad tolk ska uppgå till minst 18 %.	22,4 %	≥18 %	23,2 % ●
Andel uppdrag som utförs av utbildad tolk ska uppgå till minst 65 %.	62,1 %	≥65 %	59,3 % ●

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022
Andel beställningar som inkommer via digitala tjänster ska uppgå till minst 65 %.	67,6 %	≥65 %	72,7 % ●

Arbetsmiljömål

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022
Sjukfrånvaron ska understiga 6 %.	4,6 %	<6 %	5,3 % ●
Hållbart medarbetarengagemang (HME) ska överstiga 85.	83	>85	85 ●

Miljömål

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Indikator	Utfall 2021	Målvärde 2022	Utfall 2022
Andel uppdrag som utförs på distans ska uppgå till minst 63 %.	70,3 %	≥63 %	67,2 % ●

Måluppfyllelse

Tolkförmedling Väst ska ha en pålitlig leverans

Utfallet av andel tillsatta beställningar blev 99,2 % vilket är en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med föregående år. Att andelen distanstolkningsuppdrag legat på en hög nivå under året är en bidragande orsak till ökningen då förbundet kan nyttja tolkens tid mer effektivt och har därmed fler tolkar att tillgå. Andelen tillfällen då tolkar kommer sent eller uteblir från bokade uppdrag har

minskat jämfört med föregående år. Även detta utfall hänger ihop med den höga andelen distanstolkningssupdrag då färre yttre faktorer såsom till exempel trafikproblem inte existerar vid distanstolkning. Målet att ha en pålitlig leverans bedöms ha uppnåtts då båda indikatorerna uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar

Utfallet av såväl andelen uppdrag som utförs av auktoriserad tolk som andelen hälso-och sjukvårdssupdrag som utförs av auktoriserad sjukvårdstolk har ökat jämfört med föregående år vilket framför allt beror på att tolkning på distans fortsatt dominera. Vid tolkning på distans kan tolkarnas tid i större utsträckning nyttjas till effektiv tolktid. I viss mån är även den stora andelen uppdrag som utförts av auktoriserade och sjukvårdsauktorerade tolkar ett resultat av att förbundet under året rekryterat flera auktoriserade och sjukvårdsauktorerade tolkar. Andelen uppdrag som utförts av nivån utbildad tolk har däremot minskat under året. Detta är dock ett direkt resultat av att andelen uppdrag som utförts av tolkar med högre utbildningsnivå har ökat. Målet att tillhandahålla utbildade och kvalificerade tolkar bedöms ha uppnåtts trots att en av indikatorernas målvärde ej uppfyllts.

Tolkförmedling Väst ska ligga i framkant och verksamheten ska utvecklas

Andelen beställningar som inkommer via digitala tjänster har fortsatt öka även under 2022. Genom förbundets lyhörddhet för kundernas föränderliga behov sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete och det numera, för kund, användarvänliga bokningssystemet har bidragit till det goda resultatet. Målet att ligga i framkant och att verksamheten ska utvecklas bedöms därmed uppfyllt.

Tolkförmedling Väst ska vara en attraktiv arbetsgivare

Förbundets värdegrundsarbete är numera en naturlig del i verksamheten vilket med stor sannolikhet bidragit till att HME nu är mycket högt. Indikatorns målvärde om att HME ska överstiga 85 är en mycket hög ambition och därför bedöms utfallet om 85 vara synnerligen bra. Den relativt låga sjukfrånvaron, utan kända arbetsrelaterade kopplingar, i kombination med förbundets höga HME visar på en välmående och en välfungerande organisation. Målet att vara en attraktiv arbetsgivare bedöms därmed uppnått.

Tolkförmedling Väst ska bedriva en hållbar verksamhet

Andelen uppdrag som utförts på distans var drygt 67 % vilket är en hög andel om än något lägre jämfört med föregående år. Distanstolkningen ökade kraftigt under pandemin och förbundet har under året på olika sätt marknadsfört distanstolkningens olika fördelar. Genom distanstolkning minskar miljöpåverkan samt kundernas kostnader och tolkens tid kan nyttjas mer effektivt. Målet att bedriva en hållbar verksamhet bedöms därmed uppnått.

God ekonomisk hushållning

I enlighet med kommunallagen ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Verksamheten ska genomsyras av en god ekonomisk hushållning både i ett kort- och i ett långsiktigt perspektiv. Kännetecknen för detta är bland annat att de löpande intäkterna täcker de löpande kostnaderna och att resultatet, sett över en längre period, är positivt.

Direktionen har fastslagit följande finansiella mål rörande god ekonomisk hushållning:

- Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat
- Checkkrediterna ska ej nyttjas

Den löpande verksamheten visar ett positivt resultat och likviditeten har varit god. Checkkrediten har inte nyttjats under 2022.

Förbundet bedöms ha uppfyllt samtliga verksamhetsmål, sid 16, samt de finansiella målen. Sammantaget bedöms förbundet ha en god ekonomisk hushållning.

Balanskravsresultat

Balanskravet uppfylls 2022. Inga underskott finns att återställa från tidigare år.

Balanskravsavstämning

Belopp i tkr	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	4 177	5 442	3 465
minus samtliga realisationsvinster/förluster	0	0	0
plus sänkning av diskonteringsränta	0	0	0
plus realisationsvinster som inte står i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning	0	0	0
plus orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
minus återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	4 177	5 442	3 465
Årets balanskravsresultat	4 177	5 442	3 465
Balanskravsresultat att reglera			0

Budgetomslutning

Verksamhetens kostnader	213 340	198 269	190 985
Personalkostnader egen personal	28 197	29 513	29 189
A-tolkar (ej anställda av kommunalförbundet)	173 357	157 103	150 430
Nettoinvesteringar	1 254	0	10 086
Likvida medel 31/12 respektive år	18 467	20 331	13 494

Resultat

Årets resultat	4 177	5 442	3 465
Ingående Eget kapital	29 904	34 468	30 864

Nyckeltal

Kassalikviditet	190%	201%	173%
Soliditet	50%	56%	53%

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare

Efter nästan åtta år i förbundet valde två av verksamhetens nyckelpersoner; utvecklingsledare och kommunikatör, att gå vidare till nya utmaningar. En ny verksamhetsutvecklare rekryterades innan sommaren och tillträdde efter semestern. Trots stort intresse under våren för tjänsten som kommunikatör tvingades annonsen åter läggas ut efter sommaren innan befattningen kunde tillsättas. Ny kommunikatör tillträdde i november men blev tyvärr kort därefter sjukskriven vilket innebär att arbetsbelastningen på kansliet åter är i obalans. För att minska sårbarheten i förbundets övergripande stödprocesser har en ny tjänst inrättats på kansliet. Från och med januari 2023 utökas kansliet med ytterligare en utvecklartjänst.

Då verksamhetschefen för Boråskontoret under sommaren lämnade sitt uppdrag på dagen tillförordnades och upprätthölls den dagliga driften på kontoret av verksamhetschefen för översättningsförmedlingen. Ny verksamhetschef för kontoret i Borås tillträdde i början av november.

Förbundet har generellt haft en högre personalomsättning under 2022 jämfört med tidigare år. Bemanningen av tolkförmedlare har till följd av detta omfördelats vilket har inneburit flera rekryteringar till Borås och Mariestad. På grund av personalomsättning har bemanningen på översättningsenheten varit låg under slutet av året. Rekrytering påbörjades innan årsskiftet och en ny översättningssamordnare förväntas tillträda under tidig vår 2023.

Det fokuserade värdegrundsarbetet som bedrivits i organisationen de senare åren har haft en fortsatt positiv inverkan på förbundets arbetsmiljö, vilket tydligt synliggörs i arbetsmiljöverktyget Winningtemp. Värdegrundsarbetet är numera en naturlig del i verksamheten och medarbetarna relaterar till värdegrund och ledord i de dagliga processerna. HME (Hållbart medarbetarengagemang) för 2023 är nu 85 vilket är ett mycket högt värde och ett tydligt kvitto på den positiva utveckling som förbundet genomgått under senare år. Det alltmer distansanpassade arbetssättet som utvecklats under pandemin lever till mer eller mindre del kvar i organisationen för flera medarbetare och bidrar även det till förbundet som en attraktiv arbetsgivare.

Förbundsdagen genomfördes i december med tema medledarskap och tillitsbaserad styrning. Årets föreläsning hade rubriken ”Ännu bättre tillsammans” och hölls av Charlotta Lundgren, leg. psykolog. Dagen var mycket uppskattad av förbundets medarbetare.

Förbundets ledningsgrupp deltog under våren i en forskningsstudie hos Mittuniversitetet inom området team och hållbar kultur; ”Hur ledningsgrupper som team kan arbeta för att skapa hållbar kvalitetskultur i en organisation”. Resultatet visade på ett antal framgångsfaktorer såsom att ledningsgruppen sätter frågor i ett större sammanhang, alltid har ett syfte med allt som görs, anpassar arbetet utifrån vad verksamheten behöver, är uthålliga, engagerade och transparenta.

Förbundet har under året deltagit i ett forskningsprojekt avseende ”Integration i vardagen” som genomförts av en grupp forskare på Socialantropologiska institutet vid Göteborgs universitet. Deltagandet har upplevts som mycket positivt och utvecklande av samtliga medarbetare. Studien visade bland annat att medarbetarna inom förbundet förenades i en ”professionell gemenskap”, det vill säga att alla visade tydligt att de visste sitt uppdrag och varför de var där. Studien kommer i sin helhet att redovisas under 2023. Professor Jörgen Hellman har under året vid ett par tillfällen föreläst om kultur och integration för förbundets medarbetare.

Den nya tjänsten ”Kulturdialog” som sedan maj 2022 erbjuds förbundets kunder i syfte att öka kunskapen och förståelsen avseende de kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen har

även givits i en specialanpassad version till alla medarbetare i förbundet. Detta för att öka förståelsen hos medarbetarna avseende den komplexa tolksituationen och därmed vikten av att rätt tolk tillsätts på uppdraget.

Årets löneöversyn genomfördes i enlighet med avtal och ny lön betalades ut i april. Löneöversynen föranleddes av en lönekartläggning där inga osakliga löneskillnader förelåg.

Tillsvidare- och visstidsanställda

Per den 31 december 2022 hade förbundet 46 tillsvidareanställda arbetstagare, 38 kvinnor och åtta män. Vid mättillfället var sex tillsvidareanställda arbetstagare partiellt lediga, varav fem var föräldralediga och en var studieledig. Ytterligare en person var 100 % föräldraledig. Totalt har 58 personer varit tillsvidareanställda i förbundet under året. Personalomsättningen har varit hög och uppgått till 33,7 % vilket bland annat beror på att flera medarbetare efter många år i förbundet velat bredda sin erfarenhet hos andra arbetsgivare. Under pandemin stannade arbetsmarknaden upp vilket under 2022 resulterat i en generellt högre personalomsättning inom hela förbundet.

Under året har totalt antal arbetade timmar inom förbundet motsvarat 55,9 åa vilket är en minskning om 6,4 åa. Såväl arbetade timmar som utförts av timavlönade, visstidsanställda som tillsvidareanställda har minskat jämfört med föregående år. Minskningen av antalet arbetade timmar hänger bland annat ihop med den höga personalomsättningen och i vissa fall långa rekryteringsprocesser. En viss återhållsamhet i återbesättning av vakanta förmedlartjänster, på grund av införandet av nytt verksamhetssystem, har rått även under 2022.

År	Tillsvidare (åa)	Visstid (åa)	Timavlönade (åa)	Totalt (åa)
2022	53,6	2,0	0,3	55,9
2021	57,5	3,8	1,0	62,3
2020	52,5	7,6	1,1	61,3
2019	53,4	9,8	1,6	64,8
2018	57,6	6,8	2,0	66,4
2017	57,0	6,8	2,6	66,4
2016	47,3	8,6	9,6	65,5

Tabell 5 Faktiskt arbetade timmar omvandlat till årsarbetare (åa)

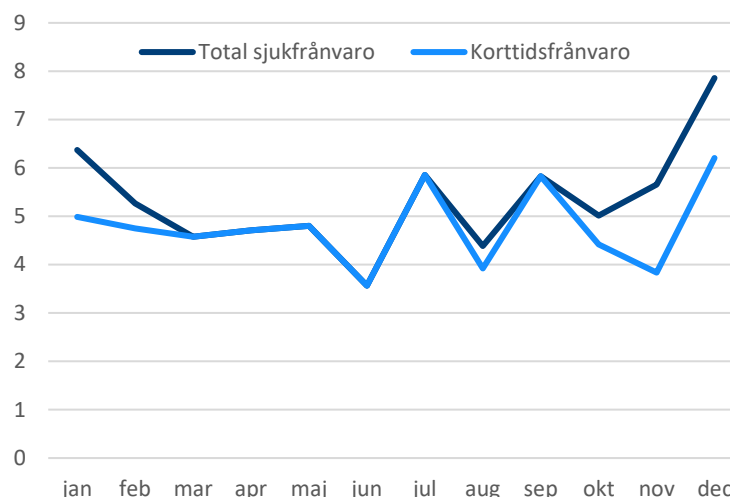
Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för de tillsvidareanställda medarbetarna är 99,6 % vilket innebär en ökning jämfört med föregående år. 97,5 % av kvinnorna respektive 100 % av männen är heltidsanställda inom förbundet.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för 2022 var 5,3 % vilket är ett utfall som tyder på en välmående och välfungerande organisation. Långtidssjukfrånvaron är högre än föregående år och motsvarar 9,8 % av den totala sjukfrånvaron, dock finns inga kopplingar till arbetsrelaterad sjukfrånvaro identifierad.

Sjukfrånvaron för förbundets anställda kvinnor har ökat något jämfört med föregående år och var 5,7 %. Männens sjukfrånvaro har i stället minskat något och var 4,3 %. I åldersspannet 50 år eller äldre är sjukfrånvaron relativt hög och relaterad till några icke arbetsrelaterade långtidssjukskrivningar. Sjukfrånvaron i åldersspannet under 30 år är däremot mycket låg.

Figur 8 Sjukfrånvaro 2022

Ålder	29 år eller yngre	30–49 år	50 år eller äldre
Sjukfrånvaro	2,9 %	3,8 %	7,2 %

Tabell 6 Fördelning sjukfrånvaro, ålder 2022

Kostnaden för företagshälsovård var i princip obefintlig under året. Friskvårdsbidraget har under 2022 nyttjats av 42 medarbetare vilket är en ökning jämfört med föregående år och totalt sett en mycket hög andel.

Pensioner

Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen och är en pensionslösning via KPA.

Förväntad utveckling

Under våren 2023 kommer ett nytt verksamhetssystem att driftsättas. Det nya systemet ersätter därmed nuvarande system vilket med sina stora brister direkt har påverkat verksamheten negativt samt hindrat den tekniska utvecklingen inom förbundet.

I takt med den snabba tekniska utveckling som sker i samhället förväntas tolk- och översättningsbranschen generellt kompletteras med mer digitala och automatiserade lösningar. Med det nya verksamhetssystemet i drift kommer utvecklingsarbetet i förbundet återupptas för nya produkter och tjänster. Den idag starka dominansen av distanstolkning bedöms hålla i sig. Likaså förväntas flera av de under pandemin digitaliserade och distansanpassade processerna i förbundet fortsätta följa den snabba tekniska utvecklingen i samhället.

Förbundets översättningsverksamhet har de senaste åren alltmer stabiliserats och kundernas behov blir mer och mer tydliga vilket medför att nya tjänster kommer att erbjudas.

Under 2022 lanserades ”Kulturdialog”, en tjänst för kunden i syfte att öka kunskapen och förståelsen avseende de kulturella utmaningar som kan uppstå i tolksituationen. Under 2023 förväntas efterfrågan på ”Kulturdialog” öka.

Förbundet mätte under hösten 2022 för första gången Nöjd Kundindex (NKI), utfallet blev 79 vilket visar på en mycket hög kundnöjdhet. Framledes kommer NKI att mätas två gånger om året och ingå i förbundets verksamhetsmål.

Rekrytering av nya uppdragstagare och vidareutbildning av befintliga sker löpande för att möta kundernas förväntade behov. Förbundet har en ständig utmaning i att attrahera och rekrytera lämpliga kandidater till tolkyrket. Under senare år har dock allt fler redan etablerade, och i vissa fall också auktoriserade tolkar, sökt sig till förbundet. Det numera upparbetade samarbetet med externa utbildningsanordnare förväntas intensifieras än mer under kommande år.

Den numera distansanpassade introduktionskursen för nya tolkar kommer att digitaliseras under 2023 i syfte att göra den än mer tillgänglig för förbundets nya tolkar. De senaste åren har förbundets tolkar erbjudits ett antal interna kompetensutvecklingsinsatser på olika teman. Under hösten 2023 kommer ytterligare en ny intern utbildning; ”Våld i nära relationer”, erbjudas förbundets aktiva tolkar.

I den ständigt pågående processen att optimera förbundets bemanning har förmedlingsresurser omfördelats mellan kontoren. I samband med naturlig avgång har tjänster flyttats från Göteborg till Borås och Mariestad vilka tillsätts i början av 2023. Förändrade behov kopplat till övergripande stödresurser innebär även att kansliet kommer att utökas med en verksamhetsutvecklartjänst vid årsskiftet.

Sedan tre år tillbaka är förbundet kvalitetscertifierade i enlighet med ledningssystemet FR2000. Från och med 2023 kommer kvalitetsarbetet i stället bedrivas utifrån ISO-standard då detta är såväl mer anpassat efter förbundets verksamhet som mer känt för förbundets kunder.

I vilken grad det nya politiska styret i landet och Tidöavtalet kommer att påverka förbundets verksamhet är svårt att bedöma, men att tolkbranschen generellt över tid kommer att påverkas är troligt.

I april 2023 är det tio år sedan Tolkförmedling Väst sattes i drift. Jubileet kommer att uppmärksammas på olika sätt under året.

Budget 2022

Budget 2022 är lagd utifrån ett beräknat behov om 320 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. Avskrivningarna i budget 2022 har ökat med 4,5 mkr på grund av att omprövning har gjorts av nyttjandetiden av förbundets immateriella tillgångar. Detta har resulterat i att budget 2022 är lagd med ett negativt utfall. Underskottet täcks av eget kapital med åberopande av särskilda skäl i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskrav. En normal kostnadsutveckling förväntas fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterar i en snitthöjning om 2,7 %.

Budget 2022	(tkr)
Verksamhetens intäkter	204 000
Verksamhetens kostnader	208 500
Årets resultat	-4 500

Ekonomisk plan 2022–2024

Budget, (tkr)	2022	2023	2024
Intäkter	204 000	210 000	215 000
Kostnader	208 500	210 000	215 000
Budgeterat resultat	-4 500	0	0

Räkenskaper

Redovisningsprinciper, upplysningar och definitioner

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Redovisningsprinciperna är oförändrade sedan föregående årsredovisning. Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges. Intäkter redovisas i den period som tolk- och översättningsuppdragen har utförts och har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras av förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta. Intjänande av pensioner inklusive löneskatt bokförs löpande i driftsredovisningen Inventarier skrivs av på fem år. Immateriella tillgångar skrivs av från och med 2021 på fyra år (tidigare åtta år).

Resultaträkning

Förbundets årliga kostnader ska minst täckas av årets intäkter. Förbundet debiterar medlemmarna för utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen. Om årets kostnader inte täcks ska finansieringen av underskottet fördelas mellan medlemmarna i förhållande till medlemmens andel av andelskapitalet.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	Budget 2022	2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	204 000	223 851	206 925
Verksamhetens kostnader	2	-202 290	-213 340	-198 269
Avskrivningar	3	-6 168	-6 232	-3 173
Verksamhetens nettokostnader		-4 458	4 279	5 483
Finansiella intäkter	4	5	5	2
Finansiella kostnader	5	-47	-107	-43
Resultat före extraordinära poster		-4 500	4 177	5 442
Extraordinära poster				
Redovisat resultat		-4 500	4 177	5 442

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriell anläggningstillgång	6	3 820	8 726
Inventarier	7	120	192
Summa anläggningstillgångar		3 940	8 918
Omsättningstillgångar			
Fordringar	8	45 118	41 419
Likvida medel	9	18 467	20 331
Summa omsättningstillgångar		63 585	61 750
Summa tillgångar		67 525	70 668
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	10	26 769	31 333
Andelskapital, medlemskommuner	10&12	3 135	3 135
Årets/periodens resultat	10	4 177	5 442
Summa eget kapital		34 081	39 910
Skulder			
Kortfristiga skulder	11	33 444	30 758
Summa skulder		33 444	30 758
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		67 525	70 668

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	10	4 177	5 442
Justering för av- och nedskrivning	3	6 226	3 173
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		10 403	8 615
Minskning kortfristiga fordringar		-3 699	-1 941
Minskning kortfristiga skulder		2 686	24
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 390	6 699
Investeringsverksamheten			
Bruttoinvestering i anläggningstillgångar	6	-1 254	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 254	0
Finansieringsverksamheten			
Andelskapital	12	0	138
Återbetalning av Eget Kapital	10	-10 000	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 000	138
Årets kassaflöde		-1 864	6 837
Likvida medel vid periodens början		20 331	13 494
Likvida medel vid periodens slut		18 467	20 331

Noter

Belopp i tkr

	2022	2021
Not		
1 Verksamhetens intäkter		
Förmedlingstjänster	223 802	206 913
Övriga intäkter	49	12
Summa	223 851	206 925
2 Verksamhetens kostnader		
Direktionskostnader	454	395
Sociala avgifter direktion	179	159
Personalkostnad	21 209	22 021
Sociala avgifter personal	6 355	6 938
Arvoden och ersättning tolkar	144 003	131 281
Sociala avgifter tolkar	29 354	25 822
Tolkutbildning	554	365
Lokalkostnader	3 553	3 838
Dator/IT/telefoni/post	2 192	2 711
Inventarier, förbrukningsmaterial	383	160
Administrativa- och konsulttjänster	4 992	4 394
Summa	213 228	198 084
Ersättning för revisorer		
Revisionsuppdraget, sakkunniga	112	110
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget, sakkunniga	0	75
Summa	112	185
3 Avskrivningar		
Inventarier	6 232	3 173
Summa	6 232	3 173
4 Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	3	2
Övriga finansiella intäkter	2	0
Summa	5	2
5 Finansiella kostnader		
Räntekostnad	0	1
Övriga finansiella kostnader	106	42
Summa	107	43

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden och belastar följaktligen resultatet i den period de hör hemma.

Anläggningstillgångar		
6 Immateriella anläggningstillgångar		
Pågående investeringar		
- <i>Nytt verksamhetsystem</i>	1 254	0
Omklassificering	0	0
Summa	1 254	0
Anskaffningsvärde	12 758	12 758
Ackumulerade avskrivningar	-4 031	-930
Årets investering	0	0
Omklassificering från pågående investering	0	0
Årets avskrivning	-6 160	-3 101
Utgående bokfört värde	2 567	8 726
7 Inventarier		
Anskaffningsvärde	1 600	1 600
Årets fsg	-162	0
Ackumulerade avskrivningar	-1 409	-1 337
Årets fsg	162	0
Årets avskrivning	-72	-72
Summa	120	192
8 Fordringar		
Kundfordringar	26 908	24 788
Div. kortfristiga fordringar	228	148
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17 982	16 482
Summa	45 118	41 418
9 Kassa och bank		
Bank	18 467	20 331
Summa	18 467	20 331
10 Eget kapital		
Ingående balans Allmänt eget kapital	36 769	31 333
Återbetalning av Eget Kapital till förbundets medlemmar	-10 000	0
Utgående balans Allmänt eget kapital	26 769	31 333
Årets/periodens resultat	4 177	5 442
Andelskapital, medlemskommuner	3 135	3 135
Summa	34 081	39 910

11 **Kortfristiga skulder**

Leverantörsskulder	2 047	1 439
Moms	8 722	8 051
Personalens skatter och avgifter	3 541	3 214
Skulder till anställda	-6	0
Upplupna semesterlöner	869	1 019
Upplupna tolkkostnader inkl. sociala avgifter	6 039	5 464
Övriga upplupna kostnader	12 233	11 571
Summa	33 444	30 758

En checkkredit på 10 mnkr finns. Ingen kredit var nyttjad per 31 december 2022.

12 **Andelskapital**

Årets förändring av andelskapital	0	138
Varje medlem i förbundet har andelar motsvarande antalet invånare		
Summa	0	138

Driftsredovisning

Driftsredovisningen redovisas totalt för förbundet då styrningen av verksamhet sker på en förbundsövergripande nivå. Kostnader kopplat till respektive verksamhetsort finns utfördelad, dock ligger de övergripande kostnaderna budgeterat centralt.

Utfall i förhållande till budget

Bakgrund till budget

Budget 2022 är lagd utifrån ett beräknat behov om 320 000 uppdrag och efter samråd med förbundets medlemmar. Avskrivningarna i budget 2022 har ökats med 4,5 mkr på grund av att omprövning har gjorts av nyttjandetiden av förbundets immateriella tillgångar. Detta har resulterat i att budget 2022 är lagd med ett negativt utfall. Underskottet täcks av eget kapital med åberopande av särskilda skäl i enlighet med Kommunallagens bestämmelser gällande balanskrav. En normal kostnadsutveckling förväntades fortsättningsvis och prisjusteringen för 2022 resulterade i en snitthöjning om 2,7 %.

Utfall

Utfallet för 2022 blev drygt 349 000 uppdrag vilket är 29 000 fler än budgeterat. Årets resultat blev 4,2 mkr att jämföra med budgeterat utfall om -4,5 mkr.

INTÄKTER	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022
Förmedlingstjänster	206 913	223 802	204 000
Övriga intäkter	12	49	0
Summering	206 925	223 851	204 000
KOSTNADER			
Ersättning direktionen	554	633	1 200
Personalkostnader	28 959	27 547	33 792
Arvoden uppdragstagare	157 103	173 357	156 300
Tolkutbildning	365	554	800
Lokalkostnader	3 838	3 553	3 754
Hyra IT-utrustn., IT-program, licenser	2 711	2 192	2 454
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	160	383	340
Administrativa- och konsulttjänster	4 579	5 120	3 650
Finansiella kostnader	3 214	6 334	6 210
Summering	201 482	219 674	208 500
RESULTAT			
Årets resultat	5 442	4 177	-4 500

Tabell 7 Utfall mot budget 2022

Utfallet av försäljningsintäkter och kostnader för uppdragstagare ligger över budget och är ett resultat av att betydligt fler uppdrag utförts än budgeterat. Den höga efterfrågan under 2022 tros bland annat bero på ett ökat inflöde av tolkbehövande men också samhällets återgång till det med normala efter pandemin. Troligt är också att den isolering av samhället som rådde under pandemin hämmat integrationen och därmed inlärningen av det svenska språket vilket i sin tur resulterat i ett

större kvarstående tolkbehov. Kundernas tolkbehov är påverkade av många parametrar och behovsanalysen som ligger till grund för budgeten är därför komplex och svårbedömd.

Tre av fyra direktionsmöten genomfördes under året på distans. Kostnadsutfallet blev därför drygt hälften av budget. Även personalkostnadernas utfall blev lägre än budgeterat och beror bland annat på en ovanligt hög personalomsättning och därmed flera vakanta tjänster i avvaktan på tillsättning. Bemanningen har därför varit lägre totalt sett över hela året. En viss återhållsamhet har även rätt avseende bemanningen av förmedlare i väntan på implementering av nytt verksamhetssystem.

Utfallet för tolkutbildning blev något högre jämfört med föregående år, ändå har endast hälften av budgeten nyttjats. Till följd av att kompetensutveckling av tolkar genomförts på distans och att en stor andel redan utbildade tolkar rekryterats har verksamheten blivit mer kostnadseffektiv vilket förklarar avvikelsen mot budget.

I början av 2022 stängdes kontoret i Trollhättan och verksamheten flyttade in i förbundets befintliga lokaler i Göteborg. Detta har resulterat i att förbundet under året haft lägre lokalkostnader än budgeterat. Även kostnader kopplat till IT är lägre än budgeterat och beror på lägre kostnader för det nya telefoniavtalet och lägre leasingkostnader av IT-utrustning.

Kostnadsutfallet för konsulttjänster är högre än budgeterat och kopplat till såväl upphandling som implementering av nytt verksamhetssystem.

Förbundets investeringsverksamhet

I september skrevs avtal med ny leverantör för nytt verksamhetssystem. I samband med avtalsskrivning påbörjades implementeringsarbetet vilket beräknas fortgå fram till planerad driftsättning i maj 2023. Investeringsbudgeten för 2022 är 6,5 mkr, inga avskrivningar har skett under året.

Investering, tkr	Budget 2022	Utfall 2022	Ombudgetering till 2023
Verksamhetssystem	6 500	1 254	5 246

Tolkförmedling Väst, Göteborg 2023-03-31

Claudia Nistor Pedrini
Ordförande

Dragan Dobromirovic
Vice ordförande

Tolkar med kvalitet

www.tolkformedlingvast.se

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: CLAUDIA NISTOR-PEDRINI
TITEL, ORGANISATION: Ordförande, Tolkförmedling Väst
DATUM & TID: 2023-04-03 14:16:56 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _08e9e14a25a9c3fcdd0713a795b26c39d0

NAMN: DRAGAN DOBROMIROVIC
TITEL, ORGANISATION: Vice ordförande, Tolkförmedling Väst
DATUM & TID: 2023-04-04 08:41:03 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0827d449de3c8e1f46d347726723320446

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-04-04 08:41:08 +02:00
Ref: 71310SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

**Revisorerna i kommunalförbundet
Tolkförmedling Väst**

2023-04-05

Till fullmäktige i

Västra Götalandsregionen
Alingsås kommun, Bollebygd kommun, Borås stad,
Dals-Eds kommun, Essunga kommun,
Falköpings kommun, Grästorps kommun,
Gullspångs kommun, Göteborgs Stad,
Götene kommun, Herrljunga kommun, Hjo kommun,
Härryda kommun, Karlsborgs kommun,
Kungälv kommun, Lerums kommun,
Lidköpings kommun, Lilla Edets kommun,
Lysekils kommun, Mariestads kommun,
Marks kommun, Munkedals kommun,
Mölnåls kommun, Orust kommun,
Partille kommun, Skara kommun, Skövde kommun,
Sotenäs kommun, Strömstads kommun,
Svenljunga kommun, Tanums kommun,
Tibro kommun, Tidaholms kommun,
Tjörns kommun, Tranemo kommun,
Trollhättans Stad, Töreboda kommun,
Uddevalla kommun, Ulricehamns kommun,
Vara kommun, Vårgårda kommun samt
Öckerö kommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, *vid bolagsstämman* utsedda revisorer för Tolkförmedling Väst, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-2972) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller verksamheten. Direktionen ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivs enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordning och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i kommunalförbundet Tolkförmedling Väst har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna densamma.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Vänersborg 2023-04-05, digital signering

/Marie Engström Rosengren/

/Anne-Lie Sundling/

Bilaga: PM avseende årsredovisning 2022 Tolkförmedling Väst, PWC

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: MARIE ENGSTRÖM ROSENGREN
TITEL, ORGANISATION: Förtroendevald revisor, Västra Götalandsregion...
DATUM & TID: 2023-04-05 08:53:01 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _09c9a3fd3822c1cb2fdda2810e2bf14842

NAMN: ANNELIE SUNDLING
TITEL, ORGANISATION: Förtroendevald revisor, Västra Götalandsregion...
DATUM & TID: 2023-04-05 09:37:27 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _098b2bb0050af7cb46e1105f08a483f95e

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2023-04-05 09:37:32 +02:00
Ref: 71665SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)

§ 105

Dnr KS-2023-000151

Kommunalt partistöd 2023 - Socialdemokraterna Munkedals arbetarekommun

Sammanfattning av ärendet

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2023 är 52 500 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-02

Redovisning av erhållet lokalt partistöd 2022 jämte granskningsrapport – Socialdemokraterna

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Socialdemokraterna i Munkedals redovisning för kommunalt partistöd 2022.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Socialdemokraterna i Munkedal för 2023 enligt följande:

Grundstöd 13 125 kr.

Mandatstöd 9 x 13 125 kr (118 125 kr).

Totalt 131 250 kr

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt förslaget.

Kommunstyrelsens beslut och förslag på beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Socialdemokraterna i Munkedals redovisning för kommunalt partistöd 2022.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Socialdemokraterna i Munkedal för 2023 enligt följande:

Grundstöd 13 125 kr.

Mandatstöd 9 x 13 125 kr (118 125 kr).

Totalt 131 250 kr

Diarienummer: 2023-000151

Datum: 2023-05-02

TJÄNSTESKRIVELSE

Fredrick Göthberg
Kommunsekreterare
Administrativa avdelningen

Kommunalt partistöd 2023 - Socialdemokraterna Munkedals arbetarekommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Socialdemokraterna i Munkedals redovisning för kommunalt partistöd 2022.

Kommunfullmäktige beslutar att betala ut kommunalt partistöd till Socialdemokraterna i Munkedal för 2023 enligt följande:

Grundstöd 13 125 kr.

Mandatstöd 9 x 13 125 kr (118 125 kr).

Totalt 131 250 kr

Sammanfattning

Enligt Kommunallagen 4 kap. 29 § får kommuner ge ekonomiskt bidrag och annat stöd till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin.

Partistödet består av ett grundläggande stöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per parti och år samt ett mandatstöd som uppgår till 25 procent av prisbasbelopp per mandat och år. Detta enligt bestämmelserna i Regler för kommunalt partistöd som är antagen av kommunfullmäktige 2014-09-24, senast reviderad 2018-04-26 §47. Prisbasbeloppet för 2023 är 52 500 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-02

Redovisning av erhållet lokalt partistöd 2022 jämte granskningsrapport – Socialdemokraterna

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Inga konsekvenser.

Hållbar utveckling – Social dimension

Inga konsekvenser.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga konsekvenser.

Ylva Morén
Kommundirektör

Beslutet skickas till:

Kommunsekreterare, för verkställande.
Socialdemokraterna Munkedal, för kännedom.

Redovisning av erhållet lokalt partistöd jämte granskningsrapport

Juridisk person* Socialdemokraterna Munkedals arbetarekommun	Organisationsnummer: 854600-2455
Adress: Lerberg 49	Postadress: 45591 Munkedal
Telefon: 0735273122	Bankkonto eller BG/PG: 115069-7

* Registrerad lokal partiförening

Erhållet partistöd: 108675 kr Redovisningen avser år: 2022

Ordförande: Jenny Jansson	Kassör: Regina Johansson
------------------------------	-----------------------------

Redovisning av lokalt partistöd (Redovisningsperiod 1 januari - 31 december)

Beskriv hur det lokala partistödet fördelats:

Under föregående år har vårt partistöd använts till hyra av lokaler samt studiecirkel för medlemmar. Den största posten föregående år är valet med annonsering, tryck av material mm.

Granskningsintyg

Härmed intygas att partiet har följt ändamålet för Regler för kommunalt partistöd i Munkedals kommun

Intygas av 	Namnförtydligande Yvonne Martinsson
Datum 230329	Ort Munkedal

Skickas till: Munkedals kommun, Kommunledningskontoret, 45580 Munkedal

§ 107

Dnr KS-2023-000145

Policy för motverkande av aktiv medverkande till bosättning i annan kommun, social dumpning

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) har varje kommun det yttersta ansvaret för att enskilda får den hjälp som de behöver. I de allra flesta fall är det den kommun där den enskilde är bosatt som ansvarar för det stödet. Det förekommer dock att kommuner aktivt medverkar till att personer i behov av olika former av stödinsatser flyttar till en annan kommun, utan att personen själv uttryckt en tydlig vilja att flytta, social dumpning. På så sätt flyttas ansvaret enligt socialtjänstlagen över till den nya bosättnings- eller vistelsekommunen. I socialtjänstlagen framgår det tydligt att insatser inte får ske över huvudet på den enskilde. Ett kommunalt agerande som syftar till att personer som är i behov av kommunala stödinsatser ska flytta till en annan kommun, utan att personen själv uttryckt en tydlig vilja att flytta, strider så med mot socialtjänstlagens intentioner.

Statskontorets kartläggning av Sveriges kommuner visar att fyra grupper är särskilt utsatta för aktiv medverkan till bosättning i annan kommun: nyanlända, personer med missbruk eller andra sociala problem, personer i behov av skyddat boende samt strukturellt hemlösa. Förutom de strukturellt hemlösa är detta grupper som vid inflyttning är i behov av ekonomiskt bistånd och sannolikt andra insatser av socialtjänsten.

När Munkedal uppmärksammar fall där social dumpning har skett, så behöver kommunen tydligt agera och visa att den kommun som medverkat aktiv till bosättningen i annan kommun inte handlat enligt socialtjänstlagens intentioner.

Beslutsunderlag

Beslut VFN 2023-04-13 § 50

Tjänsteskrivelse 2023-03-31

Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, social dumpning 2023-03-30

Välfärdsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, Social dumpning.

Yrkande

Erik Färg (S) Ändringsyrkande:

Ta bort socialdumpning ur dokumentets rubrik.

Louise Skaarens (SD), Martin Svenberg Rödin (M), Linda Wighed (M),
Karl-Anders Andersson (C):
Bifall till Valfärdsnämndens förslag

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Valfärdsnämndens förslag och Erik Färgs (S) ändringsyrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Valfärdsnämndens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, Social dumpning.

Reservation/Protokollsanteckning

Reservation från (S)-gruppen till förmån för eget förslag (Liza Kettil, Erik Färg, Pia Hässelbräcke).

§ 50

Dnr 2023-000059

Policy för motverkande av aktiv medverkande till bosättning i annan kommun, "social dumping"

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) har varje kommun det yttersta ansvaret för att enskilda får den hjälp som de behöver. I de allra flesta fall är det den kommun där den enskilde är bosatt som ansvarar för det stödet. Det förekommer dock att kommuner aktivt medverkar till att personer i behov av olika former av stödinsatser flyttar till en annan kommun, utan att personen själv uttryckt en tydlig vilja att flytta, "social dumping". På så sätt flyttas ansvaret enligt socialtjänstlagen över till den nya bosättnings- eller vistelsekommunen. I socialtjänstlagen framgår det tydligt att insatser inte får ske över huvudet på den enskilde. Ett kommunalt agerande som syftar till att personer som är i behov av kommunala stödinsatser ska flytta till en annan kommun, utan att personen själv uttryckt en tydlig vilja att flytta, strider så med mot socialtjänstlagens intentioner.

Statskontorets kartläggning av Sveriges kommuner visar att fyra grupper är särskilt utsatta för aktiv medverkan till bosättning i annan kommun: nyanlända, personer med missbruk eller andra sociala problem, personer i behov av skyddat boende samt strukturellt hemlösa. Förutom de strukturellt hemlösa är detta grupper som vid inflyttning är i behov av ekonomiskt bistånd och sannolikt andra insatser av socialtjänsten.

När Munkedal uppmärksammar fall där "social dumping" har skett, så behöver kommunen tydligt agera och visa att den kommun som medverkat aktiv till bosättningen i annan kommun inte handlat enligt socialtjänstlagens intentioner.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-03-31

Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, "social dumping" 2023-03-30

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, "Social dumping".

Yrkande

Jan Petersson (SD), Regina Johansson (S), Karl-Anders Andersson (C), Lars Östman (M), Sabina Fremark (KD), Malin Strömberg (V) och Linda Wighed (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

forts.

forts. § 50

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Jan Peterssons (SD) m.fl. yrkande om bifall till förvaltningens förslag och finner att välståndsnämnden beslutar bifalla förslaget.

Välståndsnämndens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, "Social dumping".

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktiges beslut skickas till:

Verksamhetsutvecklare välståndsförvaltningen för slutligt färdigtällande av policydokument, därefter vidare expediering till:

Samtliga förvaltningschefer för vidare spridning i respektive förvaltning

Kommundirektör

Munkbo AB

Näringslivsutvecklare

Publicering på kommunens insida/hemsida

Diarienummer: 2023-000059

Datum: 2023-03-31

TJÄNSTESKRIVELSE

Wivi-Anne Wiedemann

Policy för motverkande av aktiv medverkande till bosättning i annan kommun, "social dumping"

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta *Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, "Social dumping"*.

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen (2001:453) har varje kommun det yttersta ansvaret för att enskilda får den hjälp som de behöver. I de allra flesta fall är det den kommun där den enskilde är bosatt som ansvarar för det stödet. Det förekommer dock att kommuner aktivt medverkar till att personer i behov av olika former av stödinsatser flyttar till en annan kommun, utan att personen själv uttryckt en tydlig vilja att flytta, "social dumping". På så sätt flyttas ansvaret enligt socialtjänstlagen över till den nya bosättnings- eller vistelsekommunen. I socialtjänstlagen framgår det tydligt att insatser inte får ske över huvudet på den enskilde. Ett kommunalt agerande som syftar till att personer som är i behov av kommunala stödinsatser ska flytta till en annan kommun, utan att personen själv uttryckt en tydlig vilja att flytta, strider så med mot socialtjänstlagens intentioner.

Statskontorets kartläggning av Sveriges kommuner visar att fyra grupper är särskilt utsatta för aktiv medverkan till bosättning i annan kommun: nyanlända, personer med missbruk eller andra sociala problem, personer i behov av skyddat boende samt strukturellt hemlösa. Förutom de strukturellt hemlösa är detta grupper som vid inflyttning är i behov av ekonomiskt bistånd och sannolikt andra insatser av socialtjänsten.

När Munkedal uppmärksammar fall där "social dumping" har skett, så behöver kommunen tydligt agera och visa att den kommun som medverkat aktiv till bosättningen i annan kommun inte handlat enligt socialtjänstlagens intentioner.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-03-31

Policy för motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, "social dumping" 2023-03-30

Särskilda konsekvensbeskrivningar

Hållbar utveckling – Ekonomisk dimension

Social dumping kan leda till resursmässiga problem i de mottagande kommunerna och svårigheter för dem att planera verksamheten, särskilt om kommunen inte ges möjlighet till förberedelser inför mottagandet samt att vissa kommuner får ta ett oproportionerligt stort ekonomiskt ansvar.

Hållbar utveckling – Social dimension

Socialtjänstens insatser bygger på frivillighet och innebär att socialtjänsten inte kan vidta åtgärder mot den enskildes vilja. Insatserna ska utgå ifrån respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Endast när en lag medger får insatser ske mot individens vilja till exempel vid vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT).

Social dumpning riskerar att leda till ökad segregation och att vissa kommuner får ta ett oproportionerligt socialt ansvar.

Hållbar utveckling – Miljömässig dimension

Inga konsekvenser

Johanna Eklöf
Förvaltningschef
Välfärdsförvaltningen

Beslutet skickas till:

Samtliga förvaltningschefer för vidare spridning
Kommundirektör
Munkbo AB
Näringslivsutvecklare

Policy

För motverkande av aktiv medverkan till bosättning i annan kommun, social dumpning

Dokumentbeskrivning

Typ	Beskrivning
Dokumenttyp:	Policy
Antaget av:	Kommunfullmäktige
Antagningsdatum:	Ange datum
Diarienummer:	
Gäller till och med:	Gäller tills vidare
Dokumentansvarig:	Välfärdsförvaltningen
Revisionshistorik:	Uppdateras vid förändringar i dokumentet

Bakgrund

Aktiv medverkan är när en kommun genom sitt agerande får en person med ekonomiskt bistånd eller andra insatser från socialtjänsten att flytta till en annan kommun, utan att personen själv har uttryckt en tydlig vilja att flytta. Definitionen utgår från socialtjänstlagen (SoL), där det tydligt framgår att insatser inte får ske över huvudet på den enskilde. När en kommun aktivt medverkar till flytt av en individ som emottar insatser från socialtjänsten till en annan kommun så kallas detta även "social dumpning".

Fyra grupper är särskilt föremål för aktiv medverkan till flytt till annan kommun, det gäller:

- År 2020 uppgav 76% av de svarande kommunerna¹ att de har tagit emot *nyanlända* som vid inflyttning behövde ekonomiskt bistånd.
- 81% av kommunerna angav att de tagit emot *personer med missbruk eller andra sociala problem* som vid inflyttningen behövde ekonomiskt bistånd.
- 41% av kommunerna angav att de tagit emot *personer i behov av skyddat boende* som vid inflyttningen behövde ekonomiskt bistånd.
- 33 % av kommunerna angav att de tagit emot *strukturellt hemlösa* som vid inflyttningen behövde ekonomiskt bistånd. Dessa personer behövde i hemkommunen inte något annat stöd än hjälp att hitta ett boende².

63% av kommunerna som tillfrågades i Statskontorets kartläggning angav att de har tagit emot nya invånare som har fått hjälp av sin tidigare hemkommun med att ordna den nya bostaden³.

Om det blir problem för en kommun att ta emot personer som flyttat till följd av aktiv medverkan hänger ihop med den mottagande kommunens strukturella förutsättningar, såsom ekonomi, arbetslöshet och bostadsmarknad. För mindre kommuner som redan har en ansträngd ekonomi och sämre arbetsmarknadsförutsättningar kan en inflyttning genom aktiv medverkan innebära en betydande ekonomisk belastning. Det kan också bli svårt för den enskilde att få ett arbete och etablera sig i samhället. Det är också vanligare att kommuner med en relativt hög arbetslöshet tar emot nya invånare som har fått hjälp av hemkommunen med att ordna bostad. Vilket innebär att kommuner som redan har ett sämre ekonomiskt och arbetsmarknadsmässiga förutsättningar har tagit emot personer som har fått hjälp av den tidigare hemkommunen att flytta dit.

¹ Till Statskontorets kartläggning inkom 191 kommuner med enkätsvar av landets 290 kommuner.

² Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun. En kartläggning Statskontoret (2020:19) s. 7

³ Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun. En kartläggning Statskontoret (2020:19) s. 8

Den viktigaste faktorn bakom aktiv medverkan är tillgången på bostäder. Bostadsmarknaden leder till att socialt utsatta personer hamnar där det finns bostäder, men där det kan vara svårt att hitta arbete. En annan faktor bakom aktiv medverkan är att vissa kommuner endast erbjuder nyanlända bostäder under de år då staten betalar ut etableringsersättning. Hemkommunen hjälper sedan de personer som inte lyckats skaffa en egen bostad att skaffa en bostad i en annan kommun⁴. Vissa kommuner medverkar aktivt till att personer med försörjningsstöd eller andra insatser enligt Socialtjänstlagen söker bostäder i andra kommuner vilket är ett sätt för kommunen att minska sina kostnader och utöva "social dumpning".

Denna policy syftar till att hindra att andra kommuner aktivt medverkar till att individer som är i behov av insatser inom ramen för Socialtjänstlagen flyttar till Munkedals kommun emot sin vilja.

Konsekvenser av aktiv medverkan från en annan kommun till flytt

För Munkedal är det viktigt att motarbeta att fenomenet "social dumpning" får fäste och tillåts bli normaliserat. Arbetssättet bör anses som oacceptabelt både ur individens- och samhällets perspektiv.

För individen som utsätts för "social dumpning" är det en traumatisk upplevelse. Inte sällan har personer väldigt liten eller ingen uppfattning om var de har hamnat eller varför. De rycks från sitt sociala sammanhang och flyttas till områden utan att någon säkerhetsställt vare sig bostadsförhållanden eller hur individen har möjlighet att klara sitt uppehälle⁵.

Sveriges kommuner spelar en oerhört viktig roll för välfärden. För att kommunerna ska fungera har en rad spelregler satts av staten som ska reglera hur kommuner ska förhålla sig till varandra, men en aktiv flytt av en person i behov av insatser förbigår dessa regler. Det innebär en överföring av de svagaste individerna i samhället oftast från större och ekonomiskt starkare kommuner till mindre och ekonomiskt svagare kommuner.

Att fastställa att en person har utsatts för aktiv medverkan eller "social dumpning" är ingen svår process. De som blir utsatta vänder sig nästan omgående till kommunens socialtjänst för att få hjälp och stöd. Oftast får de

⁴ Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun. En kartläggning Statskontoret (2020:19) S. 9

⁵ I de fall då individens behov står i centrum och en flytt av person som är i behov av insatser inom ramen för SoL är berättigat, så föregås det av samverkan mellan kommuners socialtjänster och sker inte ensidigt från en kommun som önskar bli av med en kostnad.

med sig uppgifter till socialtjänsten och andra kontaktuppgifter från sin tidigare kommun.

Oftast så har personer fått ett förstahandskontrakt där den tidigare ansvariga socialtjänsten står för de första två månaderna av hyreskostnaden, sedan får personen vända sig till Munkedals socialtjänst för att få hyran betald.

Åtgärder för att motverka "social dumpning"

Nedanstående är Munkedals kommuns riktlinje för att motverka att andra kommuner aktivt flyttar socialt utsatta personer till Munkedal mot sin vilja.

Kontakt med kommunen

Vid misstanke om "social dumpning" ska Munkedals kommun genast ta kontakt med berörd kommun och tydligt markera att agerandet inte är acceptabelt. Munkedals kommun ska med samtycke från individen kräva en skälig motivering för agerandet. Individens upplevelse av händelsen ska dokumenteras.

En officiell skrivelse ska också skickas till den kommun som ägnat sig åt att aktivt medverka till flytt.

Inleda en process för återföring av ansvar

I Socialtjänstlagen regleras möjligheterna att flytta över ett pågående ärende som rör en enskild från en kommun till en annan. En sådan flytt ska föregås av samverkan mellan de två kommunernas socialtjänster.

I de fall där "social dumpning" upptäcks och där individen haft en pågående insats ska en process genast inledas i samverkan med den enskilde för att återbörda personen till den kommun som aktivt medverkat till flytten.

Först skickar Munkedal en skriftlig begäran till socialtjänsten i den andra kommunen enligt 2 a kap 10 § SoL.

Om den andra kommunen inte accepterar att återta ansvaret för ärendet eller om den andra kommunen inte har svarat inom en månad, ska Munkedals kommun ansöka om överflyttning hos Inspektionen för Vård och Omsorg enligt kap 2 a 11 § SoL.

Detta är tillämpligt i de fall där SoL inbegriper någon form av vårdinsats, dock inte ekonomiskt bistånd.

Bostäder

I många fall av "social dumpning" tas ingen hänsyn till bostadens skick eller storlek när en individ eller en hel familj flyttas till en ny kommun. I fastställda fall av "social dumpning" ska hembesök genomföras med den enskildes samtycke och hänsyn till dennes integritet.

I de fall där individen lämnats i ett boende som anses påtagligt skadligt eller olämpligt ska individen uppmanas att söka ny bostad.

Hyresvärdens ansvar för att säkerhetsställa betalningsförmåga

Det är hyresvärdens uppgift att säkerhetsställa att nya hyresgäster har en långsiktig betalningsförmåga. Ekonomiskt bistånd och "social dumpning" ska inte kunna utnyttjas som affärsmodell.

Det är viktigt att påtala att inte är säkert att en individ är berättigad ekonomiskt bistånd, utan att alla ärenden prövas mot existerande lagstiftning och kommunens riktlinje för ekonomiskt bistånd.

Diarienummer: KS-2022-000234

Datum: 2023-05-17

TJÄNSTESKRIVELSE

Fredrick Göthberg
Kommunsekreterare
Administrativa avdelningen

Fyllnadsval Kommunfullmäktige 2023-05-29

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att efter Anna Höglind (L) välja XX som nämndeman i tingsrätten

Kommunfullmäktige beslutar att efter Anna Höglind (L) begära en ny sammanräkning hos Länsstyrelsen gällande ersättarplatsen i Kommunfullmäktige för Liberalerna.

Sammanfattning

Anna Höglind (L) inkom 2023-05-05 med sin avsägelse gällande sina uppdrag som ersättare i Kommunfullmäktige för Liberalerna och nämndeman i tingsrätten. Kommunfullmäktige har att utse en ny nämndeman i tingsrätten för resterande del av mandatperioden 2020-2024.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2023-05-17
Avsägelse från Anna Höglind (L) – samtliga uppdrag

Beslutet skickas till:

Berörd förtroendevald, för kännedom
Löneenheten, för kännedom
Berörd instans, för kännedom
Förtroendemannaregistret, för registrering
Länsstyrelsen Västra Götaland, för ny sammanräkning i Kommunfullmäktige

Från: Anna Höglind <anna.hoglind@hotmail.com>
Skickat: den 5 maj 2023 15:36
Till: Fredrick Göthberg <Fredrick.Gothberg@munkedal.se>
Ämne: Avsäger mina uppdrag

Hej!

Jag vill härmed säga upp 'alla' mina politiska uppdrag i Munkedals kommun.
Ersättare i kommunfullmäktige samt
Nämndeman vid tingsrätten

Hälsningar
Anna Höglind

Skickat från min iPhone